

# Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

## RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

### Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ADAM

# 2000 ŞİİR YILLIĞI

ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL



Hazırlayan  
MEHMET H. DOĞAN

2000 ŞİİR YILLIĞI

ADAM





**2000 Şiir Yıllığı**  
(Şiirimizde Geçen Yıl)

•

Hazırlayan  
**Mehmet H. Doğan**

ADAM YAYINLARI

©

Adam Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Kapak Tasarımı Birsen Delemen Güven

Birinci Basım Şubat 2000

00.34.Y.0016.759

**ISBN-975-418-620-0**

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'nın 34. maddesine dayanılarak hazırlanmış olan bu antolojinin yayın hakkı, aynı yasanın 8. maddesine göre işleyen, derlenen şiirlerin tek tek bütün hakları ise yapıt sahiplerininindir.

Bu antoloji aracılığıyla alıntı yapılamaz.

# **2000 Şiir Yıllığı (Şiirimizde Geçen Yıl)**



**Mehmet H. Doğan**





Bu yıllıkların yayımlanmaya başladığı 1993 yılından beri bu ön-sözlerde önce yıllıklar üzerine yapılan eleştirilere yer veriyor, bunları yanıtlamaya çalışıyorduk. İlk yıllarda, belki de böyle bir girişimin yeni olması nedeniyle, eleştiriler çok oluyordu. Seçmelere -seçilen şair ve şiirlere- karşı çıkanlar; şiir metinlerinde elde olmadan yapılan dizgi yanlışlıklarından yakınanlar; yıllıklardaki eksikliklere parmak basanlar yaptıkları eleştirilerle, yıllığın her gün biraz daha gelişmesine, yanlışlarından arınmasına neden oluyordular. Bize eksiklerimizi anımsatırken, eksiksiz bir yıllığın nasıl olması konusunda değerli ipuçları veriyorlardı. Seçmeler konusunda, herhangi bir şair ya da şiir adı vermeden itirazda bulunanlar, değerlendirme ölçütlerimizi daha bir titizlikle uygulamaya itiyorlardı bizi. Aslında, yapıcı eleştirinin, genelde eleştirinin yararı da buydu. Bugün açıkça söylemek istiyorum ki, bu eleştirilerden çok yararlandım. Elinizdeki yıllık, ilk yıldakinden çok daha doyurucu ve güvenilir, çok daha az dizgi yanlışlığı ile çıkmışsa, bunu bu eleştirilere borçluyum. Sağ olsunlar, diyorum bu eleştirileri yapanlar. İyi ki, yazdılar, eleştirdiler, uyardılar bizi.

Geçen yıl, önceleri o kadar eleştirilen dizgi yanlışlarının üç ya da dörde indiğini görmek sevindiriciydi. Bunda, dizgicilerin, düzeltmelerin çabaları yanında, şiirleri dergilerde yayımlanırken yapılmış olan dizgi yanlışları konusunda bizi daha yıllık çıkmadan, seçmeler sırasında uyarın şairlerin de büyük payı oldu. Kimi şiirlerde, ilk bakışta hemen görülecek yanlışların dışında öyle yanlışlar yapılmıştı ki, -örneğin bir tek şiir 10 tane noktalama ve sözcük yanlışlığı ile yayımlanmıştı dergide! - inanılması olanaksızdı. İyi niyetli şairin uyarısı olmasaydı bunları düzeltemezdik. Bunun yanında, yıllıktaki en ufak yanlıştan dolayı bizi acımasızca, kötü niyetlilikle suçlayan, bundan böyle yıllığa kendilerinden şiir alınmaması uyarısında bulunan dergi ve şairlerin uyarılarını, istemeyerek de olsa, dikkate almamazlık edemezdik. Bundan böyle, bu dergilerden ve şairlerden yıllığa şiir al/a/mayacağı-mı burada belirtmek isterim.

Yıl içinde bazı dergilerde çıkan değerlendirme yazılarında, yazarların yıllıklardan yararlandıkları konusunda notlara rastladım. Kap-

samlı bir şiir antolojisi, antolojinin hazırlanışı sırasında, özellikle genç şairler konusunda, Adam Şiir Yıllıkları'ndan yararlanıldığını belirtti, büyük bir kadirbilirlikle. Bunlar sevinilecek şeylerdi. Benim daha ilk yılda, 1993 Şiir Yıllığında belirttiğim gibi "yıllıkların geleceğe aktarılacak bir belge kitapçığı" olması dileğimin gerçekleştiğini gösteriyordu. Şiir Yıllıklarının, şairler, şiirler, şiir kitapları, ödüller, ölüm tarihleri, değerlendirme yazıları yönünden nasıl zengin bir kaynak oluşturduğu önümüzdeki yıllar daha iyi anlaşılacaktır.

Bu yıl, fanzinler de içinde, izlediğim dergi sayısı 58. Bunların, geçmiş yıllarda bir eleştiride de belirtildiği gibi, hepsinden şiir alma olanağı olmuyor kimi zaman. İzlenen her dergiden şiir almak gibi bir ölçütün konamayacağını, konya bile bunun doğru bir ölçüt olmayacağını düşünüyorum. İzlenen dergilerden şiir/ler alınması, daha çok, dergilerin şiir yayımlama politikasıyla ilgili. Geçen yılda da söylediğim gibi, dergilerin "yayımlamak üzere şiir seçerken, hatırlar, gönül, dostluk ilişkilerini bir kenara bırakıp az ama güzel şiir arama yoluna" gitmeleri, kendilerinden şiir seçilmesi olasılığını artıracaktır.

Yıldan yıla, yıllıktan yillığa yanlışlarımız, hatalarımız, eksikliklerimiz azaldıkça eleştirilerin de azaldığını görüyoruz. Eleştirilerin azalması ise Önsöz'de söylenecek şey bırakmıyor bize. Dileriz, ilerde Önsöz'süz yayımlayalım yillıkları.

2000'li yıllarda daha doyurucu yillıklarda, daha güzel şiirlerde buluşmak dileğiyle.

Ocak 2000

Mehmet H. Doğan

(\*) Yıllık için taranan, izlenen, yararlanılan dergiler abece sırasıyla şunlardı: "Adam Sanat" "Adı Yok", "Alleben" (Tömer-Gaziantep), "Anadolu Ekin" "Ardıçkuşu" "Aykırı Sanat" "Bahçe" "Berfin Bahar" "Beyaz Ölüm Kuşları" "Bilkent Dört Mevsim" "Cumhuriyet Kitap" "Çağdaş Türk Dili" "Çalı" "Damar" "Defter" "Dil Dergisi" (Tömer-Ankara), "Dize", "Dördüncü Yeni" "Düş'e Yaza Edebiyat" "Düşlem" (4 sayı), "Düşün" "E" "Edebiyat ve Eleştiri" "Edebiyat Güncesi", "Gösteri" "Haliç" "İhlamur" "İskenderiye Yazıları" "İslık", "İzlek" "İzmir İzmir", "Kaşgar" "Kavram Karmaşa" "Kırağı" "Kıyı" "Kitaplık", "Kültür Sanat" (Lefkoşa), "Likâ" (Kırıkkale), "Ludingirra" "Maki" "Mavi Portakal" (Tömer-Antalya), "Milliyet Sanat" (2 sayı), "No" "Öküz" "Papirüs" "Pencere" "Polemik" (Tokat), "Seyir" (Van), "Söylem" Söz/Sanat (Fethiye), "Şahdamar", "Şiir Ok'u", "Türk Dili Dergisi" "Uç" "Ütopiya" "Varlık" "Yaşasın Edebiyat" (1 sayı), "Yeni Biçem" (4 sayı).

Not Yıl içinde olacak olan bir değişiklikten dolayı bu yıl dergi ve kitapların ulaştırılabileceği bir adres veremiyorum. Eski adres bir süre daha kullanılabilir yenisi kesinleştiğinde ücretsiz olarak Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

## Genel Durum

'60'lı, '70'li yıllarda "şiiirin giderek okurdan – bunu *halk* diye de okuyabiliriz – uzaklaştığı" tartışmaları yapar, nedenlerini bulmaya çalışırdık. Çoğunlukla şairler suçlu bulunur, şair *halk*tan uzaklaştığı için şiiirin de okurun uzağına düştüğü ileri sürülürdü. Şair günah keçisiydi o yıllar. Hele hele şu İkinci Yenici şairler olmasaydı, okurla şiiir, *halk*la şiiir ne güzel kucaklaşacaktı! *Halk* şiiirle bütünleşecek, bilinçlenecek, meydanlar şiiirlerle çınlayacak, bütün sorunlar bir çözüm yoluna girecekti. Meydanlar şiiirlerle çınladı gerçekten de, ama sorunların daha da ağırlaşmasını önlemedi bu, irili ulaklı üç dört darbe rüzgâr gibi geçti üzerimizden.

'80'lerin ortasından başlayarak günah keçisi, '80 sonrası şairleri oldu. Kendi içlerine çekilen, kendi sorunlarıyla uğraşan şairler okuru soğutuyordu şiiirden. Üstelik, ters bir olgunun yaşandığı günlerdi o günler. Son elli yıldır görülmemiş bir enflasyon patlaması oldu şiiirde. Dergiler şiiirlerle dolup taşıyordu. Aziz Nesin'in her üç kişiden beşinin şair olduğunu söylediği yıllar... Bir dergide "Şiiirde Enflasyonu Aşağı Çekmek" diye bir yazı da yazmıştım. Sanıyorum o yazıda, ekonomide kötü paranın iyi parayı kovabileceğini, ama şiiir para getiren bir meta olmadığı için şiiirde bunun olanaksız olduğunu söylüyordum.

Yanılmışım. Şiiir bir meta olabilir miş ve kötü şiiir iyi şiiiri kovabilirmiş...

Şiiirin ya da belli bir şiiirin metalaşması, medyanın yardımı, desteği, parmağı olmadan gerçekleşemezdi. Nitekim 1990'ların ortasından başlayarak medya şiiire el atmaya başladı. Bol resimli, bol renkli reklam magazinleri, dedikodu ağırlıklı tartışmalara, haberlere yer vererek birtakım şairleri, daha da çok okurları bu tartışmalar içine çekmeye çalıştı. Dergilerde, gazetelerde boy boy renkli resimlerle görünmek, hakkında konuşulmak kimi şairlerin hoşuna gitti: reklamın tadını tadıyor, okurla bir araya gelmenin, kaynaşmanın(!) keyfini sürüyorlardı.

Çoğunlukla gitar, kimi zaman da saz eşliğinde şiir dinletileri o yıllarda başladı ve kolaycı okurun, yani *halkın*, hoşuna gitti bu. Okumak zahmetine katlanmadan şiir kültürünü artırıyor, üstelik eğleniyordu da, az şey miydi bu. Bu da yetmedi, şiir kliplerinden söz edilmeye başlandı bir süre sonra. Hem de devlet desteğinde şiir klipleri çekilecek. *halkımız*, başta Nâzım, Akif, Yahya Kemal olmak üzere en büyük şairlerimizi bir çırpıda tanıyıp sevecek, böylece şiire ısınmış olacaktı.

Uzun hikâye, ama çok yakınlarda gerçekleştiği için kimsenin yabancısı değil. Böyle böyle, 2000'lere, satışları milyona varan şiir kasetleri, CD'ler, özel TV kanallarında şiir saatları ile girdik. Özel TV'lere her zaman örnek olduğunu, bir okul ödevi gördüğünü gururla ileri süren resmi TV kanallarında, ne hikmetse, Necdet Evliyagil ekolünden kalma, okul müsameresi türünden şiir saatları hâlâ revaçta. İkinci Kanal'ın, hazırlayıcısı ve sunucusu şairlerden oluşan "Okudukça" kitap programı da olmasa, resmi televizyonlar perişan!..

Bütün umut, gerçek şiirin, has şiirin bu metalaşmaya, bu açık artırmayla satışa fazla itibar göstermeyeceğiydi. O zaman da medya kendi şiirini ortaya sürecekti. Kolay okunan, kolay dinlenen, kolay izlenen, '80'lerin, '90'ların o çok iyi bilinen deyimıyla "duygu sömürsü" yapan şiirleri. Öyle de oldu, demin dediğimiz gibi milyonlara varan satışlarıyla şiir kasetleri, CD'ler çıktı ortaya. Bunların ulaştığı satış rakamları, umut bağladığımız "has şiir" kesimini de harekete getirdi. Birçok şairin şiir kaseti çıkmaya başladı şimdiden; hatta kitabından önce şiir kasetini ve klibini çıkarırlar da oluyormuş... Geçmiş yıllarda da yapıldı bu şiir kasetleri, ama böyle fazla müşterisi olmazdı. Oysa şimdi, yıl içinde bir gazetede yayımlanan bir habere göre bir hayli önemli şairlerimizden bazılarının kasetleri İbrahim Sadri'ninkilerle yarışmış. 1999'da dergilerde hep bu şiir kasetleri konuşuldu. Ünlerinin doruğunda kocaman kocaman şairler, moda ve medyaya bu teslimiyetlerine bahane bulmaya çalışıyorlardı. Türkçede zaten şiir okumak diye bir şey yokmuş, şiir söylemek varmış... *Halk* şairin sesini de duymak istiyormuş...

İbrahim Sadri bile bunlardan daha açık sözlü konuşuyor. Kendi şiir kasetinden söz ederken, "Albüm netice itibariyle edebi bir ürün değil. Bir şiir kaseti, asla şiir kitabının yerini tutmaz. Bizim burada yapmaya çalıştığımız, sadece belki o şiirin gücünden, etkisinden istifade ederek şiirsel bir ürün ortaya koymaktı. Kaldı ki benim şiirlerim edebi anlamda şiir olmaktan ziyade, daha dramatik metinler, herkesin hemen anlayacağı hikâyeler..." (Radikal, 4 Ocak 1999)

Yine de, o kadar umutsuz olmanın gereği yok, diyorum kendi kendime.

Evet, kötü şiir iyi şiiri kovar, ama nereye?

Az okunmaya. Şiir zaten çok okunmuyordu ki!

Halk kitlelerince umursanmamaya. Zaten umursanmıyordu ki şiir!

Bir şiir kitabının en fazla 1000 bastığı, onun da üç yılda ancak tükendiği yılları ne çabuk unuttuk? Gerçek şiir okuru sayıca artmadıkça yirmi bin rakamlı "tek baskı"lar ne anlatır ki!

O zaman asıl tehlike, has şiirin, gerçek şiirin bu yazgıyı kabul etmeyip ne pahasına olursa olsun değiştirmek istemesinde yatıyor. Tek kurtuluş yolu ise, has şiirin, en azından bir kısım şairin yirmi bin satıp okunmamayı, ya da milyonlarca satıp çerez kabilinden okunmayı, eğlence ögesi olarak dinlenmeyi kabul etmektense, "daha bir süre" marjinal bir sanat dalı olarak kalmaya, az okunmaya rıza göstermesidir.

Yıl içinde ülkemizi ziyaret edip konuşmalar yapan ünlü Fransız düşünürü Jean Baudrillard'ın, "Gelişen iletişim teknolojileri karşısında kültür nasıl bir değişim gösterdi?" sorusuna verdiği yanıt, şiiri de çok yakından ilgilendiriyordu "Eskiden kültür daha elitti. Ama inatlılığı vardı. Şimdi ise giderek yaygınlaşıyor. Yaygınlaştığı ölçüde yüzeyselleşiyor. Her yerde estetik, her yerde sanat var. Eskiden edebiyatın çözümlülüğü çoktu, yaygınlığı azdı. Şimdi ise çözümlülük az, yaygınlık çok. Bu ticari açıdan çok güzel ve iyi olabilir. Ama sanat ticarileşmeye katlanamaz. Kültür için bu çok tehlikeli bir durumdur. Ölüm döşegi gibi. (Konuşan. Osman Çakmakçı. Radikal. 19 Eylül 1999)

Radikal gazetesinden Zeki Coşkun, bu yıl da "medyatik şiir" "arabesk şiir" "travesti şiir" gibi adlarla anılan bu şiir sorunu üzerine çok yazı yazdı. "Pazar ve Müze şiiri" (8 Ocak); "Şiire Ne Olmuş?" (9 Ocak). "Şair Kovboylar" (8 Mayıs) bunlardan yalnızca üçüydü. "Şiire Ne Olmuş?" başlıklı yazısında o da Baudrillard'a yakın şeyler söylüyordu "1980'lerin darbe ortamından, 'çağ atlama' serüveninden '90'ların kaybedenler kulübüne gelene dek yüksek ateşli hastalar gibi yüksek enflasyon yaşandı. En yüksek enflasyon, belki de söz alanında idi. Onca uğultu, gürültü altında söz hükümünü. ağırlığını yitirdi. Her türden söz! Her şeyden önce söz en temel işlevini iletişim sel anlamını yitirdi, tüketti. Bu ise tarif edilmemiş, farklı ve yeni tür bir sansürdür. Otomatik, kendiliğinden ve doğal sansür. Artık ne söyleseniz, ne yaparsanız, boş olduğunu, karşılığı olmadığını bilmenin getirdiği bir sessizlik, suskunluk, sansür. (a.g.y.)

Bir şiir yıllığında, Genel Durum altbaşlığı altında bunları yazacağımı hiç mi hiç düşünemezdim daha önceki yıllarda. Ama şiirin bir yaşam-ölüm savaşımı verdiği günümüzde, dergilerdeki, hiçbir şey getirmeyen kısır tartışmaları, sen ben kavgalarını burada yeniden gündeme getirmek de pek çekici görünmüyor bana.

Bu gidişle şiir ya kendi içine daha çok kapanacak, ya da medya-tik şiir ortamına teslim olacak. Sonuçta, bir yanda marjinal bir sanat dalının üyeleri şairlerden oluşan küçük şiir klancıkları, öbür yanda her gün radyolarda, televizyonlarda, sahnelerde boy gösteren, çok satışlı şiir kitapları, kasetleri, CD'leri olan *halkın* sevgilisi orta boy şairler...

1999'da şiirimizin genel görünümü böyle, baş sorunu buydu benim gözümle.

### **Dergiler**

Geçen yıl izlediğimiz dergi sayısında büyük bir azalma oldu bu yıl. Birçoğu kapandı *Amida*, *Aydınca*, *Morca*, *Göçebe*, *Mozaik*, *Poetik'us*, *Şiir Ok'u*, *Yaşasın Edebiyat*, *Hişt*, *İpek Dili*... artık çıkmıyor. Bursa'nın iki rakip dergisi *Yeni Biçem* ile *Düşlem* de Nisan ayında yayınlarına son verdiler. *Ludingirra*'nın bu yıl son sayısını çıkardığı söyleniyor. Genç kuşağın dergisi *İzlek*, ses getirmeyen iki sayıyla yetindi bu yıl. Buna karşılık Antalya'da yayımlanan *Bahçe* ve *Mavi Portakal* dergilerinde bir canlanma gözlemlendi. *Kaşgar* da bu yıl düzenli, daha özenli ve kapsamlı çıktı.

*Kitap-lık* dergisi üç ayda tüketilemeyecek dolulukta, zengin ürünler sergiledi. Güz sayısı Osmanlı Şiiri'ne ayrılmıştı. Ayrıca, yılın ilk üç sayısında Enis Batur, Mehmet Taner, Seyhan Erözçelik'in divan şairlerinin şiirlerinden yaptıkları yeniden yazma çalışmaları yayımlandı. Aynı konuda, Ahmet Necdet'in çeşitli dergilerde dilişi şiir çevirileri yayımlandı.

Yılın başlarında *E* dergisi yayımlanmaya başladı. Edebiyatın, şiirin içinden gelenlerin çıkardığı dergi genellikle göz doyurucuydu. Şiir ürünü yayımındaki eksiklerini yıl sonunda çıkardıkları *E Şiir '99* adlı küçük bir antoloji kapsamındaki kitapçıkla giderdiler

Dergilerde şiir üzerine, ilerde kaynak olarak kullanılabilecek değerde yazılar yayımlandı bu yıl. Belgelik bölümünde ayrıntılı olarak bulabileceğiniz

*Adam Sanat* dergisinde Özdemir İnce'nin Rimbaud ve Laureamont üzerine;

*Defter* dergisinde Orhan Koçak'ın,

*Adam Sanat*'ta Enis Batur ve Önder Otçu'nun Oktay Rifat üzerine:

*Dize, Edebiyat ve Eleştiri* dergilerinde Muhsin Şener'in,

*E* dergisinde Metin Celâl'in genel şiir sorunları üzerine yazıları bunlardan sayabileceğimiz birkaç örnekti yalnızca.

### **Kitaplar**

Bu yıl, benim saptayabildiğim kadarıyla, çoğu kendi yayını olmak üzere 127 şiir kitabı yayımlandı, gerçek sayının bunun bir hayli üzerinde olduğunu sanıyorum. Şiir kitabı yayınında sırasıyla Yapı Kredi Yayınları, Adam Yayınları, Hera, Yön, Öteki ve Varlık yayınları başta geliyordu

Bütün şiirleri ve toplu şiirleri dizilerinde, Sabahattin Ali, Asaf Halet Çelebi, Oğuz Tansel, İlhan Berk, Sina Akyol, Süreyya Berfe, Mehmet Taner'in (YKY): Oktay Rifat (Adam Yay.) ve Fazıl Hüsni Dağlarca'nın kitapları yayımlandı.

Ahmet Ada'nın *Denize Atılan Çiçek*, Nazmi Ağıl'ın *Beni Böyle Değiştiren*, Hulki Aktunç'un *Bir Şeyin Varoluşu*, Sina Akyol'un *İkinci Kitabı*, Orhan Alkaya'nın *Erken Sözler*, Dağlarca'nın *Seviştilerken*, enderemiroğlu'nun *Kararan*, Haydar Ergülen'in *Karton Valiz*, A. Hicri İzgören'in *Suç Duyurusu*, Birhan Keskin'in *20 Lak Tablet*, Yaşar Miraç'ın *Lazcaz*, Bedirhan Toprak'ın *Anahtar Ayini* adlı kitapları bu yıl sözü edilmesi gereken şiir kitapları arasında sayılabilir.

Boyut Yayınları, *Cumhuriyetten Günüümüze Türk Şiiri Antolojisi* adlı, 4 kitap ve bir CD'den oluşan kapsamlı bir antoloji yayımladı.

Memet Fuat, ilk şekliyle ilk kez 1985'te yayımlanan *Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi*'nin bu yıl genişletilmiş baskısını iki cilt halinde çıkardı Adam Yayınları'ndan. Antoloji, ilk şeklinde olduğu gibi 1920-1970 arasını kapsıyor.

Şiir üzerine kitaplara gelince, ilk Türk eleştirmeni Beşir Fuad'ın *Victor Hugo* adlı kitabı üzerine çıkan tartışmaları topladığı ve yayımlayamadan öldüğü *Şiir ve Hakikat* adlı kitabı, Handan İnci'nin eleştirmenin *Victor Hugo*, *Mektûbât*, *İntikad* adlı kitaplarını ve diğer yazılarını da ekleyerek yaptığı derleme içinde aynı adla yayımlandı.

Memet Fuat'ın önce *Cumhuriyet* gazetesinde, daha sonra Adam Sanat dergisinde yayımladığı *Yaşlı Bir Şaire Mektuplar*'ı kitaplaştı.

Altın Portakal Şiir Ödülü kapsamında, Haydar Ergülen şiiri üzerine yapılan sempozyumun bildiri metinleri *40 Şiir ve Bir... Odağında Haydar Ergülen Şiiri* adıyla kitaplaştı.

Turgut Uyar'ın şiir üzerine yazıları *Şiirde Dün Yok mu* adlı bir kitapta toplandı. Can Yayınları bu yıl şiir dizisine başlayacağını duyurdu.

Ramis Dara'nın şiir üzerine yazıları *Kırık Amfora*'da toplandı. Ahmet Soysal'ın *Arzu ve Varlık, Dağlarca'ya Bakışlar* adlı incelemesi yayımlandı.

Veysel Çolak'ın dergilerde çıkan şiir üzerine yazıları *Yabancılaşma ve Öteki Şiir* adı altında kitaplaştı.

## Ölümler

Ölüm sayısı yine fazla bir yıl oldu 1999.

Ayhan Kırdar (1936) 31.1.1999 günü İstanbul'da,

Hakkı Özkan (1926) 4.2.1999 günü İstanbul'da,

Salâh Bırsel (1919) 10.3.1999 günü İstanbul'da,

Can Yücel (1926) 12.8.1999 günü İzmir'de,

Mim Kaf Agayef (Mustafa Kemal Ağaoğlu) 20.10.1999 günü İstanbul'da öldü.

Can Yücel, İzmir'de görkemli bir törenden sonra, vasiyeti üzerine Datça'da toprağa verilmek üzere, "siyasi bir şair"e yaraşır, yine görkemli bir törenle Datça'ya götürüldü...

## Olaylar

Nâzım Hikmet'in 97. doğum yıldönümü 15 Ocak 1999 günü Vakıf Merkezinde yapılan bir törenle kutlandı. 16 Ocak 1999 günü "20. Yüzyıl Şiirinde Nâzım Hikmet" konulu bir yuvarlak masa toplantısı düzenlendi. Cevat Çapan'ın yönettiği toplantıya Turgay Fişekçi, Atol Behramoğlu, Doğan Hızlan ve Konur Ertop konuşmacı olarak katıldı.

10-11 Nisan 1999 günü, Ankara'da Edebiyatçılar Derneği ile Kansu ailesinin birlikte düzenlediği "Ceyhun Atuf Kansu Şiir Buluşması" adlı bir toplantı yapıldı. Birinci gün yapılan konuşmalardan sonra 1999 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü töreni yapıldı.

21 Nisan Dünya Şiir Günü yurdun çeşitli kentlerinde yapılan toplantılarla kutlandı.

Bu yıl 2-8 Ekim 1999 tarihleri arasında, Adana'da TYS, PEN, CKK ve Edebiyatçılar Derneği tarafından 1. Adana Sanat Günleri adlı bir toplantı düzenlendi. Günlerde, Karacaoğlu ve Dadaloğlu

şairlerinde Çukurova" ve "Günümüz şiiri" üzerine konuşmalar yapıldı.

19-22 Kasım 1999 günlerinde İstanbul'da, Askeri Müze Konferans Salonunda, Yapı Kredi Kültür Sanat ve Yayıncılık tarafından düzenlenen "Osmanlı Dünyasında Şiir" adlı Uluslararası Sempozyumu yapıldı. Sempozyuma katılan yerli ve yabancı akademisyenler Osmanlı Şiiri ve Şairleri üzerine konuşmalar yaptılar.

20 Kasım 1999 günü Salihli Şiir İkindileri beş yıl aradan sonra yeniden başladı. Şiir İkindileri'nin bu 22.'sinde, geçmiş yıllarda adına şiir günleri yapıp da bugün yaşamayan, Cemal Süreya, Aziz Nesin, Nahit Ulvi Akgün, Cahit Külebi, Arif Karakoç, Salâh Bırsel, Can Yücel anıldı. Bundan sonra her yıl Nisan ve Kasım aylarında olmak üzere iki kez yapılacak olan Salihli Şiir İkindileri'ne yerli ve yabancı şairler çağırılacak.

Gelecek yıl daha sağlıklı, daha verimli bir şiir ortamında buluşmak üzere.

Mehmet H. Doğan  
Ocak 2000

## *Dergilerde Şiir Üzerine Yazılar-Tartışmalar-Söyleşiler*

### ADAM SANAT

“Şiire Tersten Girenler”, Memet Fuat, Ocak

“Nece” ‘Yeni Şiirler’de Atmosfer ve Zaman Hareketleri’ Enis Batur, Mart [Oktay Rifat şiiri üzerine]

“Karşılıksız Aşk Yağmurlar ve Cambazlar” Önder Otçu, Mart [Oktay Rifat şiiri üzerine]

“Üvercinka’da Mavi Beyaz Kırmızı” Murathan Mungan, Mart

“Talihsiz Rimbaud I, II, III” Özdemir İnce, Nisan, Mayıs, Haziran

“Çağdaş Türk ve Elen Şiir Geleneği”, Mehmet Yaşın, Mayıs

“Akdeniz Şiir ve Estetik” Özdemir İnce, Temmuz

“Dönemlerinin Kusursuz Aynaları”-‘Bir Gün Mutlaka’ ve Yenilgiler Tarihi’ [Behramoğlu-Alkaya], Roni Margulies, Temmuz

“Isidore/Lautreamont I, II” Özdemir İnce, Ağustos, Eylül

“Edip Cansever’in ‘Dostlar’ Şiiri” Tahir Abacı, Ağustos

“Dev Oyuncu-Boşa Giden Oyun!” Yevgeni Yevtuşenko, Eylül [Nâzım Hikmet üzerine]

“Lautreamont’un Evreni” Özdemir İnce, Ekim

### CUMHURİYET KİTAP

“Ölümünün Onuncu Yılında Oktay Rifat”, Arife Kalender, 7 Ocak  
Ülkü Tamer’le Söyleşi, Birhan Keskin, 4 Şubat

Ahmet Özer’le Söyleşi, Mustafa Emre, 11 Şubat

Melisa Gürpınar’la Söyleşi, Leylâ Şahin, 4 Mart

Ahmet Ada ile “Begonyalı Pencere” üzerine, Hüseyin Alemdar, 6 Mayıs

Diñçer Sezgin bölümünde, Mustafa Emre, Vecihi Timuroğlu, Hüseyin Atabaş, Osman Bolulu, Remzi İnanç’ın yazıları, 12 Mayıs

İlhan Berk’le Söyleşi, Gülseli İnal - İ. Berk bölümünde Engin Turgut, Hüseyin Alemdar, A. Ertan Mısırlı’nın yazıları, 20 Mayıs

Metin Cengiz'den "Gençlik Çağı", Turgay Kantürk, 3 Haziran  
 Hakan Savlı ile Söyleşi, Nursel Duruel, 24 Haziran  
 "İnsani Olan Her Şeyin Şairi. Behçet Aysan". Vecihi Timuroğlu, 5  
 Ağustos

Osman Numan Baranus bölümünde İsmet Kemal Karadayı, Hüseyin  
 Topçugil, Mehrizat Poyraz, Suna Aras'ın yazıları 12 Ağustos  
 "Kemal Özer Şiirinin Tanıkları" Sennur Sezer, 12 Ağustos  
 Yusuf Alper bölümünde, Mustafa Emre, Dinçer Sezgin, Hüseyin  
 Peker'in yazıları, 26 Ağustos

"Hüzünler ya da İlahiler" [Adnan Özer'in Veda Şiirleri], Faize  
 Özdemirciler, 2 Eylül

"Yağmur'un Direnişi" [Coşkun Yerli], Gültekin Emre, 9 Eylül  
 Veysel Çolak bölümünde Hasan Öztoprak, Zeynep Uzunbay, Ahmet  
 Telli, Yusuf Alper, Abdülkadir Budak'ın yazıları, 14 Ekim  
 Ataol Behramoğlu ile söyleşi, 14 Ekim

Fikret Demirağ bölümünde Tamer Öncül, Halil Gökhan, Yavuz  
 Özdem, Metin Cengiz'in yazıları, 30 Eylül

"Sina Akyol'dan İkinci Kitabı", Bedirhan Toprak, 28 Ekim,  
 "Cömert Bir Şair" [Turgay Fişekçi], Şavkar Altinel, 18 Kasım  
 Hidayet Karakuş bölümünde Münevver Ogan, Öner Yağcı, Ahmet  
 Günbaş, Eray Karınca'nın yazıları, 25 Kasım

"Kalfa" [Süreyya Berfe], Gültekin Emre, 2 Aralık  
 Kemal Özer bölümünde Nihat Ateş, B. Sadık Albayrak, Sennur  
 Sezer'in yazıları, 23 Aralık

## ÇAĞDAŞ TÜRK DİLİ

"Tevfik Fikret ve Fransız Şiiri" Prof Dr. Kemal Özmen, Nisan-  
 Mayıs

"Bir Yanılsamanın İzinde Ahmet Hâşim Şiiri", Kemal Özmen, Kasım

## DAMAR

"Âşık Veysel" Mustafa Şerif Onaran, Ocak

"Kemal Özer" özel sayısında, Mustafa Bayram Mısır, Emin Özdemir,  
 Cengiz Gündoğdu, Sennur Sezer, Osman Bolulu, Gülsüm  
 Cengiz, B. Sadık Albayrak, Berrin Taş, Murat Alpar'ın yazıları

## DEFTER

"Şiirde 'Kimlik' Dönüşümleri Kavafis ve Seferis Örneği" Mehmet  
 Yaşın, Bahar

"Uzun Denklemler, Okutay Rifat'ın Şiirinde Folklor ve Modernizm"  
 Orhan Koçak, Bahar

## DİL DERGİSİ

- “75 Yılda Türk Çocuk Şiiri”, Prof. Dr. Cahit Kavcar, Şubat  
“İlhan Berk’in Şiir Dilinde Sapmalar”, Tarık Özcan, Şubat  
“İlhan Berk’in Şiirinde Yinelemeler”, Tarık Özcan, Mart  
“An Assay on Concrete Poetry” [Somut Şiir Üzerine Bir Deneme]  
Yrd. Doç. Dr. Âbide Doğan, Mayıs

## DİZE

- “İnsan İçin Şiir”, Muhsin Şener, Ocak  
“Meselesi Olan Şair”, Muhsin Şener, Mart  
“Şiir ve Parlatma Cilalama Operasyonları” Muhsin Şener, Mayıs  
“Sözcüklerin Bilinci”, Muhsin Şener, Haziran  
“Şiir ve Vicdan”, Adnan Özer, Ağustos  
“Türkiye’de Modernist Şiir”, Metin Cengiz, Ağustos  
“Şiir Kasetleri”, Muhsin Şener, Eylül

## DÜŞLEM

- “Necati Cumalı”, Mustafa Şerif Onaran, Ocak  
“Şiiri Hırpalayanlar”, Muhsin Şener, Ocak  
“Cumhuriyet Şiirini Etkileyen Aruzun Dört Ustası”, M. Ş. Onaran,  
Şubat

## E

- “Şiir Zor İş-Şairlik Zor Zanaat”, Mehmet H. Doğan, Nisan  
“Şiir Söze mi İndirgeniyor”, Salih Bolat, Nisan  
Şiir Kasetleri bölümünde, A. İlhan’la söyleşi, M. Ş. Onaran, Nihat  
Behram, M. Emin Sert’in yanıtları Haziran  
“Şairin Ödül Avcılığı”, Metin Celâl, Temmuz  
“Şairin Eleştirmenliği”, Metin Celâl, Ağustos  
Haydar Ergülen’le söyleşi H. Öztoprak M. Kaçan, Eylül  
Salih Bolat’la Söyleşi - Oktay Koltan, Kasım

## EDEBİYAT ve ELEŞTİRİ

- “Modern Şiirimizin Kavranmasında Yapılan Tarihsel Yanlışlıklar”  
Muhsin Şener, Temmuz/Ağustos  
Şükrü Erbaş’la söyleşi Hayati Baki, Temmuz/Ağustos  
“İkibinli Yılların Şiiri Üzerine”, Metin Cengiz, Eylül/Ekim  
Behçet Necatigil bölümünde Yüksel Pazarkaya, Mustafa Öneş,  
Egemen Berköz, Selda Gönül, Ayşe Sarısayın, Selma  
Eşemen’in yazıları, Kasım/Aralık

## GÖSTERİ

Ahmet Özer'le Söyleşi - Hüseyin Atabaş, Mart

"Saatini Güneşe Kuran Şair" [C. A. Kansu], Hüseyin Atabaş, Nisan/  
Mayıs

"Şiir Sanatların En Soylusu" [Osmanlıda], İskender Pala, Temmuz/  
Ağustos

"Divan Edebiyatında Kadın Şairleri", Bahriye Çeri, Temmuz/  
Ağustos

"Divan Şiirinde Aşk", Mehmet Kalpaklı, Temmuz/Ağustos

## KAŞGAR

"Cumhuriyet'in Şeyh Galib'i" Beşir Ayvazoğlu, Ocak,

"Şairiyle Anlam Bulan Şiir" A. Can Yakın, Ocak

"Lâle Müldür'le Söyleşi", Ömer Erdem

"Ahmet Haşim Fecr-i Âti Şairi miydi?" Beşir Ayvazoğlu, Şubat

"Cahit Sıtkı'nın Aynasını Astığı Duvar 'Yalnızlık'" Şeref Bilsel,  
Şubat

"Fecr-i Âti Üzerine", M. Orhan Okay, Mayıs

"Dargın Giden İki Şair Ahinet Haşim ve Yahya Kemal" Beşir  
Ayvazoğlu, Mayıs

"Ölümünden Altmış Yıl Sonra Abdülhak Hâmid", Abdullah Uçman,  
Mayıs

"Fecr-i Âti Şairi Ahmet Haşim", M. Orhan Okay, Temmuz

"Bir Gourmet Olarak Haşim", Beşir Ayvazoğlu, Temmuz

"Yahya Kemal'e Dair Bir Mektup" Abdullah Uçman, Temmuz

"Mehmet Akif Üzerine Konuşma" Orhan Okay, Kasım

## KAVRAM/KARMAŞA

"Söz Estetiği Üzerine" Muhsin Şener, Sayı 11

Şükran Kurdakul'la Söyleşi, Münevver Oşan, Sayı 11

Metin Cengiz'le Söyleşi, Hayati Baki, Sayı 11

"Salt Betimle Kalamayız" Muhsin Şener, Sayı 12

Özgen Seçkin'le Söyleşi, Hayati Baki, Sayı 12

Veysel Çolak'la Söyleşi, Halim Şafak

## KİTAP-LIK

"Bir Şair Öldü Diyeler... Mehmet H. Doğan, Bahar

"Şiirimizde 'Sapma'lar Saptırmalar Üzerine" Mehmet H. Doğan,  
Yaz

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>  
"Kozmopolit Bir Adada Bizans Şiiri" Mehmet Yaşın, Bahar

- “Divan Edebiyatı Hortlak Değil, Muhteşem Bir Hayalettir”, Divan Şiiri üzerine söyleşi Talât Halman-Hilmi Yavuz-Güven Turan-Mehmet Kalpaklı-Ebubekir Eroğlu, Güz
- “Bir Osmanlı Fügü”, Talât Halman, Güz
- “Dört Şair, Dört Fatih”, Enis Batur, Güz
- “Osmanlı Divan Şiirinde İçerik ve Yapının Modern Edebiyata Yansımaları Üzerine” Mustafa Koç, Güz
- “Türk-Osmanlı ‘Mülemma’sı ve Hilmi Yavuz, Erdağ M. Gökner, Güz
- “Şiir 2000’li Yıllarda Daha Neler Görecek!”, Mehmet H. Doğan, Güz
- “Bilinmeyen Bir Kitap *Franızca Divan Şiiri Antolojisi*” Metin And, Güz

## LUDİNGİRRA

- “Ve Çelik’e Sevgili Yoldaş Kurbağa Verildi...” Sezai Sarioğlu, Kış
- “80’li Yıllarda Yazılan Şiirin Yaptıkları ve Yapamadıkları” Osman Çakmakçı, Kış
- “Yahya Kemal Neyi Arıyordu?” Kemal Bek,
- “Attilâ İlhan Şiirinde Anlatıcı-Ben’in Kimlik/Kişilik Sertüveni” Murat Batmankaya, Kış
- “Enis Batur’un Doğu-Batı Divanı Üzerine Notlar” Coşkun Yerli, Kış
- “Modernist Şiirde Öteki Kavramı ve Ötesi” Ali Galip Yener, Kış
- “Bu Şairin Humor’u Başka” [Barış Pirhasan], Orhan Kâhyaoğlu, Kış
- “Bahar Sayısı, Sezai Karakoç dosyası” içeriği Necmiye Alpay, Baki Asiltürk, Ayhan Kurt, Tahir Abacı, Kemal Bek, Orhan Kâhyaoğlu, Selim İleri, Levent Dalar, Cem Taylan’ın yazıları, Bahar
- “Cemaat Kaygısı” Yücel Kayıran, Bahar
- “Şiirsel Yapı, İşlev ve Estetik İmge’nin Sınırları” Ali Galip Yener, Bahar
- “Seksenlerde Yazılan Şiirin Açtığı İmkânlar” Mehmet Can Doğan, Bahar
- “Ahmet Haşim’in *Göl Saatleri, Göl Kuşları ve Piyâle* Adlı Şiir Topluluklarındaki Bazı Şiirlerin Biçembilim Açısından Karşılaştırılması” Bahriye Çeri-Celia Kerslake, Bahar.
- “Yaz-Güz Sayısı, Şiir ile Müzik” dosyası içeriği: Kemal Bek, Tahir Abacı, Yücel Kayıran, Necmiye Alpay, Levent Dalar, Cem Taylan’ın yazıları
- “Aşk Şiirlerinin Unutulmuş Sairine [Ü.Yasar Oğuzcan] Uygun ya da Aykırı Düşünceler” Murat Batmankaya, Yaz-Güz

“Şeyh Galib ve Ötekiler (1757-1799)”, Prof Dr. Günay Kut. Yaz-Güz  
“Şiir Antolojileri” dosyasının içeriği: M. Kayhan Özgül. Mehmet Can  
Doğan, Vâhide Bilgi. Mehmet H. Doğan’ın yazı ve konuşmaları.

## MAVİ PORTAKAL

“Beyaza İltica Eden Bir Şiirin Ana Aksları” V B. Bayrıl. Kış  
İlhan Berk ile söyleşi, Ahmet Tüzün. Bahar  
“Kalmak İmkânsız, İlhan Berk’in Şiiri ve Poetikası Üzerine Bir  
Deneme”, Orhan Koçak. Bahar  
“Şiir Sözcüklerle Yazılmaz. Sözcüklerle de Okunmaz” [İlhan Berk  
Şiiri] Mustafa Durak. Bahar  
“Şiirin Çevre Gizemi ya da Sokakların Şiiri” [İ. Berk Şiiri]. Zekeriya  
Ekinci. Bahar  
“İlhan Berk’in ‘kül’indeki düzyazı ve şiir alevleri. Tuncer Uçarol,  
Bahar

## PAPİRÜS

“Nevzat Çelik’in ‘Sevgili Yoldaş Kurbağalar’ı (2), Gökhan Cengizhan,  
Nisan  
“Saklı Güldeste” Mustafa Şerif Onaran. Mayıs  
“Şiir Nasıl Yazılma(ma)h?” dosyası içeriği Mustafa Şerif Onaran,  
Hulki Aktunç. Mehmet H. Doğan, Özdemir İnce. Enver Ercan,  
Mustafa Emre. Tuğrul Tanyol, Salih Bolat, Sedat Memili,  
Turgay Fişekçi, Gökhan Cengizhan, İhsan Topçu’nun  
yazıları/yanıtları  
“Toplumcu Şiirin Direnişi”, Mustafa Şerif Onaran. Temmuz  
“Bejan Matur, Bilgelik ve Acemilik I-II”, Gökhan Cengizhan, Ekim/  
Aralık  
“Can Yücel İçin Değişik Bir Yazı” Mustafa Şerif Onaran. Kasım

## VARLIK

“Şiirin Kaynağına Doğru”, Sait Maden. Ocak  
“Söz, Yazı, (Eleştirel) Okuma.... Hasan Bülent Kahraman. Ocak  
“Tütün Düşkünü Bir Ozan Ahmet Muhip Dıranas” M. Şerif  
Onaran, Şubat  
“DNA”, Sabit Kemal Bayıldırın. Şubat  
“Eski Şiirin Rüzgârıyla” Mustafa Şerif Onaran. Temmuz  
“Trabzonlu Delikanlı”, Mustafa Şerif Onaran. Kasım  
“Acı Hayat Pastasının Üzerindeki Garnitür” [Halit Asım]. Murat  
Batmankaya. Kasım

**YENİ BİÇEM**

“Zamanın Derinliğinde Ahmet Muhip Dıranas’ın Şiiri” Hilmi Haşal.  
Ocak

“Hilmi Yavuz Şiirinde Seslerin Dağılımı ve Değer Dizgesine  
Yerleştirilmesi”, Mustafa Durak, Şubat

“Aşk Şairi Metin Güven Şiiri” Mustafa Durak, Mart

“Sina Akyol’un ‘Su Şiirleri’ Adlı Şiirinin Çözümlemesi, Mustafa  
Durak, Nisan

**ÖDÜLLER**

***Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü (1998)***

Ahmet Özer *Aşkını Taçyaprağı*

***Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü***

Gülten Akın *Sessiz Arka Bahçeler*

***Damar Edebiyat Emek Ödülü***

Kemal Özer

Tacim Çiçek

***Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülleri***

Ustalara Saygı İlhan Berk

Sabahattin Kudret Aksal Jüri Özel Ödülü Yusuf Alper *Şimdi  
Hangi İrmakta*

*Ödül Kurumu 10.Yıl Özel Ödülü* Yılmaz Odabaşı

*Şiir Kitabı*

Zeynep Köylü *Son Arzum Gül ve Kedi*

Cahit Ökmen *Melankolik Masal*

*Dosya*

Emel İrtem *Divaneliğe Dönen Pergel*

***Cemal Süreya Şiir Ödülü***

Mesut Adnan *Yaseminli Mektup* (Kitap)

Devrim Dirlikyapan *Karla Gelen* (Kitap)

Oya Uysal *Mevsimini Kaybetmiş Rüzgâr* (Dosya)

***İbrahim Yıldız Şiir Ödülü***

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1. Bülent Güldal *Gökülke*

**Mansiyon:**

Orhan Tüleylioğlu *Her Karşılaşma Bir Veda* (Dosya)  
Aydın Şimşek *Aşk Ayrılığı* (Dosya)

**Ceyhan Atuf Kansu Şiir Ödülü**

A. Hicri İzgören *Suç Duyurusu* (Dosya)

**Necatigil Şiir Ödülü**

Turgay Fişekçi *Sevgi Bağları*

**Nüzhet Erman Şiir Ödülleri**

Birincilik Ödülü Ali Çapan *Hüzün Fash*  
İkincilik Ödülü Semih Sergen *Erenler Sofrası*  
Üçüncülük Ödülü Mehmet Ekici *Yüreğimdeki Cemre*  
Selami Yıldırım *Nerdesin*

**Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü**

Kuvvet Yurdakul: *Ben Eskiden Çocuktum-* Dosya

Jüri Özel Ödülü Mehmet Atilla: *Şimdiye Dek Sağ Kaldım-*Dosya  
Jüri Özel Ödülü Emel Güz: *Zühre'nin Boyama Kitabı*

**Halil Kocagöz Şiir Ödülü**

Ahmet Erhan *Çağdaş Yenilgiler Ansiklopedisi*

**Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü**

Zafer Erkin Karabay  
Can Bahadır Yüce

**Dikkate Değer**

Nilay Özer  
Murat Batmankaya

**Kocaeli Üniversitesi Şiir Okulu Ödülleri**

**Akademik Ödül (Kitap)**

1. Hüsamettin Olgun, *Gide Gide*
2. Nejat Gacar, *Kuzgun/Gözyaşı ve Ateş*  
Mehmet Sarsmaz, *P=WE²*
3. Abdülkadir Paksöz, *Her Kitap Kıvılcıktır* [www.kocaeliuniv.edu.tr/~antey.org](http://www.kocaeliuniv.edu.tr/~antey.org)

***Gençlik Ödülü (Beş Şiir)***

1. Jale Özata
2. Özcan Öztürk
3. Özlem Adanır

***Yunus Nadi Şiir Ödülü***

Ahmet Uysal - *Acının Gümüşü* (Dosya)

***Behçet Aysan Şiir Ödülü***

Yılmaz Gruda, *Çerçi Zeus*

***İnkılâp Kitabevi Şiir Ödülü***

Ali Hikmet Eren *Turayazı* (Dosya)  
Serkan Işın *Gece ve Şeyler* (Dosya)

***Dünya Kitap Şiir Ödülü***

Ödül Özgür Balaban (Dosya)  
Övgüye Değer Gizem Bilgin.

***Dil Derneği Ömer Asım Aksoy Şiir Ödülü***

Ali Asker Barut “Karanfil Kırıkları”

***E Dergisi Şiir İnceleme Yarışması***

Sabit Kemal Bayıldıran *Ece Ayhan / “Meçhul Öğrenci Anıtı”*  
Ahmet Ada *Cemal Süreya / “Onlar İçin Minibüs Şarkısı”*  
Veysel Çolak *Edip Cansever / “Gelmiş Bulundum”*

## 1999 YILINDA YAYIMLANMIŞ ŞİİR KİTAPLARI

### **1998 Yılında Yayınlanmış, Yıllığa Girmemiş Şiir Kitapları :**

Ağıl Nazmi, *Gökçe Yazı*, YKY  
 Alapınar Hazar, *Ellerim Elma*, Kendi Yay.  
 Batur Enis, *Sütte Ne Çok Kan*, Altıkırkbeş Yay.  
 Ediz Tuğrul, *Çocuk Rüzgâr*, Öteki Yay.  
 Karaaslan Zeki, *Özlem Vurgunu*, Kendi Yay.  
 Karakoç Sezai, *Şiirler IX*, Monna Rosa, Diriliş Yay.  
 Köylü Zeynep, *Son Arzum Gül ve Kedi*, Mayıs Yay.  
 Madanoğlu Arif, *Aslı Bende Kalsın*, Damar Yay.  
 Madanoğlu Arif, *Üçüncü Gölge*, Damar Yay.  
 Satıcı Adnan, *Hep Unutur Uzaklardaki*, Öteki Yay.  
 Şimşek Aydın, *Aşk Ayrılığı da Bilir*, Damar Yay.  
 Uzungüneş Cem, *Soluğan*, Öteki Yay.  
 Yerli Coşkun, *Yağmurun Direnişi*, YKY

### **1999 Yılında Yayınlanan Şiir Kitapları :**

Ada Ahmet, *Denize Aulan Çiçek*, Yön Yay.  
 Ağıl Nazmi, *Beni Böyle Değiştiren*, Adam Yay.  
 Aktunç Hulki, *Bir Şeyin Varoluşu*, Varlık Yay.  
 Akyol Sina, *İkindi Kitabı*, NoYirmiyediYayınları.  
 Akyol Sina, *Belki Çiçek Dağına* (Toplu Şiirler), YKY  
 Alemdar Hüseyin, *Ten Kitabı*, Hera Yay.  
 Alemdar Hüseyin, *Hiüzün Kitabı*, Hera Yay.  
 Aliye Zeynep, *Bir Neon Kayması*, Bilgi Yay.  
 Alkaya Orhan, *Erken Sözler*, NoYirmiyediYay.  
 Altinel Şavkar, *Kış Güneşi*, Oğlak Yay.  
 Aruoba Oruç, *Ne ki Hiç*, Varlık Yay.  
 Atasoy Ahmet Emin, *Aşkın Yaşı Yok*, Tuna Yay.  
 Atasoy Ahmet Emin, *Damla Damla*, Tuna Yay.  
 Ateş Nihat, *Od Kuyusunda Bir Ayna*, Tohum Yay.  
 Aydın Mehmet, *Derin Bir Aynadan*, Damar Yay.

Aydoğan Mustafa, *Bir Dolu Bakır Yaz*, Kaknüs Yay.  
Aytimur Suphi, *İncedir Derincedir* (Seçme Şiirler), Haz. Mehmet H. Doğan, YKY

Behramoğlu Ataol, *Aşk İki Kişiliktir*, Adam Yay.  
Berfe Süreyya, *Kalfa* (Toplu Şiirler), YKY  
Berk İlhan, *Eşik*, Toplu Şiirleri I, YKY  
Berk İlhan, *Aşk Tahtı*, Toplu Şiirleri II, YKY  
Berk İlhan, *Akşama Doğru*, Toplu Şiirleri III, YKY  
Birkiye Atilla, *Aşkın Bir Yağmur Damlası Gül Yaprağında*, Asos Yay.  
Bolat Salih, *Gece Tanıklığı*, Bilgi Yay.  
Bozkurt Ayhan, *Şehir Soyuldu*, Cem Yay.  
Budak Abdülkadir, *Endişeli Fesleğen*, Öteki Yay.  
Bulut Ali, *Aşkın İçindeki Şiir ve Nağmeler I*, Pencereönü Kitapları

Canbaba Ahmet, *Yeşilin Göz Yaşları*, Kendi Yay.  
Celâl Metin, *Küçük Hayat Bağları*, Gendaş Yay.

Çelebi Asaf Hâlet, *Bütün Şiirleri*, YKY

Dağlarca Fazıl Hüsnü, *Seviştilerken*, Milliyet Yay.  
Dağlarca Fazıl Hüsnü, *İlk Yapıtla 50 Yıl Sonrakiler*, Doğan Kitap Yay.  
Demirağ Fikret, *Alfa ve Omega*, Yön Yay.  
Demiray M. Güner, *Gülü Kucaklar Bu Ayna*, Güldikeni Yay.  
Demirtaş Rasim, *Duygu Sayacı*, Yedigün Matbaacılık

Emre Gültekin, *Kanun Hükmünde Şiir*, Yön Yay.  
enderemiroğlu, *kararan*, Şiir Atı Yay.  
Erbaş Şükrü, *Bir Gün Ölümden Önce*, Ümit Yay.  
Erbaş Şükrü, *Derin Kesik*, Ümit Yay.  
Erciyeslioğlu Şükrü, *Sırlı Geceler*, Kendi Yay.  
Erdem Halil, *Gece Mavisinde Aşk*, Kendi Yay.  
Erdoğan Ali Rıza, *Göç Kuşağı*, Kendi Yay.  
Erdoğan Serap, *Anıtanrıça*, Mayıs Yay.  
Ergülen Haydar, *Karton Valiz*, NoYirmiyediYay.  
Ergülen Haydar, *Ölüm Bir Skandal*, Adam Yay.  
Ergüven Abdullah Rıza, *Acı Sıcak*, Berfin Yay.  
Erhan Selahattin, *İnsan Demek Ne Demek?*, Pencereönü Kitapları  
Erözçelik Seyhan, *Şehirde Sansar Var*, No Yirmiyedi Yay.

Feyiz Koray, *Seni Başıladım Çünkü Beni Çok Üzdün*, Hera Yay.

Gacar Nejat, *Kuzgun Gözyaşı ve Ateş*, Gerçek Sanat Yay

Gezici M. Zeki, *Sana Aşk Dedim Ey Ölümsüz*, Şafak Paz. Yay.

Günay O., *Tüvenan Karıncası*, Emek Yay.

Günel Burhan, *Sonsuz ve Gizli*, Karşı Yay.

Günersel Tarık, *Zaman Denen Oyuncak*, Om Yay.

Güneştekin Ahmet, *Hoyrat Sazın Türkiüsü*, Belge Yay.

Güntan Ahmet, *İkili Tekrar*, YKY

Gürcan Nedret, *Five O'clock Tea/Beş Çayı*, Broy Yay.

Gürgöz Nusret, *Ağıdım Kuşlara Kalır*, Kora Yay.

Gürpınar Melisa, *Her Harf Bir Melek*, Varlık Yay.

Hafız, *Hafıza*, Yön Yay.

Hakkı Ruşen, *Elini Hünerle Kuşlara Yelek Giydir*, Gerçek Sanat Yay.

Hızıroğlu Aziz Kemal, *Uşulca*, Kendi Yay.

Hüseyin Cahit, *Mine'l Şiir*, Akdeniz Kitabevi Yay.

İnal Gülseli, *Chöd Raksları*, Bilim Sanat Yay.

İrtem Emel, *Divaneliğe Dönen Pergel*, Flera Yay.

İzci Adil, *Su ve Yaprak*, Hera Yay.

İzgören A. Hicri, *Suç Duyurusu*, Avesta Yay.

İzlemek Halil, *Meçhul Gözler*, Kendi Yay.

Kalender Arife, *Kırmızı Firari*, Cem Yay.

Kantürk Turgay, *Seçme Şiirler*, İnsan Şiir Defteri Yay.

Kapkınar Murat, *Kimse'nin Aklına Gelmeyen* (Seçme Şiirler), Timaş Yay.

Kaplan İlhan Kemal, *Şair Böyle Dedi*, Aykırı Sanat Yay.

Karaaslan Zeki, *Beklenmeyen Konuk*, Kendi Yay.

Karadayı İsmet Kemal, *Kurtkaparı Şiirleri Mağma*, Pencere Yay.

Karahancı Remzi, *Gündüzü Yasakladılar Bize*, Kendi yay.

Karal Cevdet, *Horozlu Ayna ve Ölüm*, Kaknüs Yay.

Kaya Bülent, *Kuytular Saklamaz Beni*, Kora Yay.

Kaya Şerafettin, *Kendimleym*, Pencereönü Kitapları

Kayabay Bilal, *Bahar Kal*, Damar Yay.

Keskin Birhan, *20 Eak Tablet + (Yolcumun Siyah Bavılu)*, YKY

Keskin Tuğrul, *İpekler Coğaltmaya*, Piya Yay.

Kılıç Fatma, *Sönen Tulların Coğalan Sıkıntıları*, Suteni Yay.

Kılıç Fatma, *An Şiirleri*, Suteni Yay.  
Kırımlı Mehmet Sadık, *Gün Kesigi*, Sardes Yay.  
Kısa Sedat, *Sular Uyumaz Yağmurcuk*, Kendi Yay.  
Kök Kağan, *Kum Resmi*, Hera Yay.  
Köylü İdris, *Korsan Gülimsemeler*, İlke Yay.  
Kutluözen Alev, *Güz Fotoğrafları*, Kendi Yay.  
küçük İskender, *Gözyaşlarını Nal Sesleri*, Adam Yay.

Matur Bejan, *Tanrı Görmesin Harflerimi*, Metis Yay.  
Meriçelli Anıl, *İstanbul Gözlerimin Ucunda ve Yeni Şiirler*, Kendi Yay.

Metin Ali K., *Sürgün ve Atlas*, Beyan Yay.  
Miraç Yaşar, *Lazcaz*, Adam Yay.  
Mısırlı A. Ertan, *Eski Isık*, Hera Yay.  
Mungan Murathan, *Doğduğum Yüzyıla Veda*, Metis Yay.  
Mutlu Ayten, *Çocuk ve Akşam*, Yön Yay.

Ocak Mustafa, *Geçmiş Zaman Silüetleri*, Hera Yay.  
Odabaşı Yılmaz, *Çalınmış Bir Mahşer İçin Ahvâl*, Cem Yay.  
Odabaşı Yılmaz, *Aşk Tek Kişiliktir*, Scala Yay.

Önem Yüksel, *Galanash Gül Hatun*, Ötüken Yay.  
Özdem Yavuz, *İstanbul Yolcusu Kalmasın*, Yön Yay.  
Özer Adnan, *Veda Şiirleri*, Gendaş Yay.  
Özer Kemal, *Onların Sesleriyle Bir Kez Daha*, Yordam Yay.  
Özer Nilay, *Zamana Dağılan Nar*, Hera Yay.  
Öztürk Asım, *Eylül Tüneği*, Bumerang Kitaplar Yay.  
Öztürk Aydın, *Yangın Yürekli*, Berfin Yay.  
Öztoprak Hasan, *Ey Aşkı Anlayanlar*, Gendaş Yay.

Rifat Oktay, *Bütün Şiirleri I*, Adam Yay.  
Rifat Oktay, *Bütün Şiirleri II*, Adam Yay.

Sabahattin Ali, *Bütün Şiirleri*, YKY  
Satıcı Adnan, *Hep Unutur Uzaktaki*, Öteki Yay.  
Seçkin Özgen, *Hayatla Ufalanmış Şiirler*, Damar Yay.  
Sezer Sennur, *Kirlenmiş Kâğıtlar*, Varlık Yay.

Taner Mehmet, *Küfli Simsek*, YKY  
Tansel Oğuz, *Dağı Opmeler*, YKY

Taş Şahin, *Kiın. Beyan-Şiir Yay.*

Tez Orhan, *Oldu İşte! Kendi Yay.*

Topçu Alâattin, *Bir Biçim İçin Gece Danstı Aforizmalar/Şiirsel Metinler*, Suteni Yay.

Toprak Bedirhan, *Anahtar Ayini*, Adam Yay.

Turan Güven, *Görülen Kentler*, YKY

Uysal Ahmet, *Acının Güümüştü*, Bilgi Yay.

Yalçın İdris, *Gökyüzü Yolda*, Eğitim Sen Yay.

Yenseni Uğur Alpözen, *Ay Tanığımdır*, Kendi Yay.

Yıldız Ali Haydar, *Makam*, Kora Yay

Yılmaz Erhan, *Bulvarlar ve Sonsuzluk Dönencesi*, Kendi Yay.

Yurdakul Kuvvet, *Ben Eskiden Çocuktum*, Ümit Yay.

Yücel Can, *Alavara*, Bulut Yay.

Yücel Can, *Mekânım Datça Olsun*, Bulut Yay.

### Çeviri Şiir Kitapları

Wade Sidney, *From İstanbul/İstanbul'dan*, (çev. G. Turan - C. Yerli - S. Özpalalıyıklar - N. Ağıl), YKY

Jacques Prévert, *Sözler*, (çev. Orhan Suda), YKY

Karl Krolow, *Dünyanın İşaretleri*, (Çev. Hilmi Tezgör), YKY

Theodore Roethke, *Rüzgâr İçin Sözler*, (Çev. Ayşenur Güvenir), YKY

Furuğ Ferruhzad, *Ve Yaralarım Aştandır*, Öteki Yay.

Ritsos, *Bütün Şiirlerinden Seçmeler*, Cevat Çapan, Kavram Yay.

Charles Baudelaire, *Kötülük Çiçekleri* (Çev. Erdoğan Alkan), Varlık Yay.

Arseny Tarkovski, *Şiirler* (çev. M. Toprak - G. Emre), İyi Şeyler Yay.

V Mayakovski, *Dinleyin* (çev. Azer Yaran), İyi Şeyler Yay.

### Antolojiler

*Cumhuriyetten Günümüze Türk Şiiri Antolojisi*, (Sanal Şiir), Haz.

Refik Durbaş-Abdullah Özkan, Boyut Yay.

*Günümüz Türk Şiiri 1998-1999* (Yayına Haz. H. Cahit Kerse) İnsan Şiir Deft.Yay.

*Şiir '99*, Yay. Haz. Hasan Öztoprak-Uğur Aktaş, E Dergisi Yay.

*Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi 1-2* (Haz. Memet Fuat), Adam Yay.

*Eski Kıbrıs Şiiri Antolojisi*, (Haz. ve Çev. Mehmet Yaşın), YKY

- Çok Eski Bir Günbatımı-Osmanlı Öncesi İstanbul'undan Seçme Şiirler*, Haz. Samih Rifat, Adam Yay.
- Unutulmaz Aşk Şiirleri* (Antoloji). Günel Altıntaş, Seçme Kitaplar Yay.
- Neydi Bu İşlerin Aslı* (Savaş Şiirleri Ant.) Haz. Şükrü Günbulut, Kora Yay.
- Şiirlerin Diliyle Dersim* (Dersim Şiirleri Ant.) Haz. Özgen E. Bulut, Kora Yay.
- Aşklar Şiirle Kanar* (Haz. Ahmet Necdet), Broy Yay.
- Modern İngiliz-Amerikan Şiiri Antolojisi* (Haz. Anıl Meriçelli) İnsancıl Yay.
- Çağdaş Latin Amerika Şiiri Antolojisi* (Haz. Ülkü Tamer), YKY
- Aşkımız Şiirimiz*, Der. Yekta Güngör Özden, Bilgi Yay.

### **Şiir Üzerine Kitaplar**

- '40 Şiir ve Bir Odağında Haydar Ergiden Şiiri*. Altın Portakal Kültür ve Sanat Vakti Yay.
- Halk Şiirimizin Gücü*. Doğan Aksan, Bilgi Yay.
- Mürekkebin İçtiği Ses*. Veysel Çolak, Öteki Yay.
- Yeni Türk Şiiri*, Metin Celâl, Çizgi Yay.
- Kırık Amfora*, Ramis Dara, YKY
- Şiirde Dün Yok mu*, Turgut Uyar, Can Yay.
- Yaşlı Bir Şaire Mektuplar*. Memet Fuat, Adam Yay.
- Şiir ve Hakikat*, Beşir Fuad, YKY
- Halk Şiirimizin Gücü*, Doğan Aksan, Bilgi Yay.
- Arzu ve Varlık*, Dağlarca'ya Bakışlar, Ahmet Soysal, YKY
- Yabancılaşma ve Öteki Şiir*. Veysel Çolak, Gendaş Yay.

## **Fazıl Hüsnü Dağlarca**

(1914) *Seviştilerken* adlı yeni kitabı ile eski kitaplarının yeni baskıları yayımlandı bu yıl.

### **BİR ÖLÜNÜN SON SOLUĞUNU BİR MİLYAR BÜYÜTMEK**

Yaşadım ya, beni burda yok say ölüm,  
Beni geri ver.

Yalnızlığım duy beni,  
Beni geri ver.

Aydınlık mısın, karanlık mısın ha,  
Beni geri ver.

İçinden çıktığım, artık içinde olmadığım boşluk, sen,  
Beni geri ver.

Su, akıp giden su  
Beni geri ver.

Kimin bu sessizlik, benim mi. hayır istemiyorum,  
Beni geri ver.

Gülümsüyorum ya inanmasınlar, içim kan ağlamakta.  
Beni geri ver.

Al Tanrı'yı evren,  
Beni geri ver.

(*Seviştilerken* adlı kitabından, 1999)

İZ

Sabana koşulmuş iki serçe  
Ta uzaklardan bakıldı mı

İki manda görüldü ~~Ödemiş~~ PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Oysa ne daldır  
Kımıldanmış ses  
Ne gece

İmgelemdi  
Onları birleştiren  
Yazı idi bıraktıkları iz

(*Milliyet Sanat* 461, 1 Ağustos 1999)

## ***Behçet Necatigil***

(1916-1979) Behçet Necatigil'i ölümünün 20. yılında, Kitap-lık dergisinde yayımlanan bir 'tebrikiye'siyle anıyoruz.

### **TEBRİKİYE\***

*Tebrikiye berâ-yı ıslatma be-münâsebet-i ödül-i edebî  
ez cânib-i Vakf-ı Sedat Simavi 1978  
tevcîh şüide be-taraf-ı Melih Cevdet Anday  
(11 Aralık 1978 pazartesi gecesi hatırası)*

Görünür suret-i devrân bize câdû yerine  
Yedirir zehir dolu kâseyi tatlı yerine

Ne kadar az arada hoşça vakit imrârı  
Gâh ü bîgâh oluruz zindece sayrû yerine

Bağlıyız şiire de ol rütbe bize şiir geçer  
Hem kemân ebrû vü hem dilber-i mehrû yerine

İmdi topladı bizi Vakf-ı Sedat Simavi  
Akadup gussa vü gam kalmadı tortu yerine

Aluben çağrısını Anday'ın işte fırsat  
Dedim anda giderim hanede uyku yerine

Varuben atlar ile ta Troya önlerine  
Anılarda cevalân yazı yazdı çürü yerine

Lîk Anday asabîse gene öyle acabâ  
Dedilerdi hazer et gavgâ içer sû yerine

Ammâ mâdem göçebe bir denizin üstünde  
Nazm olup akmaya geldim dahi ben cû yerine

Cümle ihvân-ı safâ bâdeye el atmakda  
Ki akar bunda rakı şâire âb-ı rû yerine

Dileriz Nobel'e nâmzed ola bundan böyle  
Cümleten bu dileğe âmin ola hû yerine

Ne haseddir ne de gıpta darısı başımıza  
Bu hakîr, hislerimiz doğruca koydu yerine

Gayemiz hoşca latîfe katabilmek geceye  
Alma zinhâr ne taarruz ne tekâpû yerine

Dahî tek tek edelim vasfi jüri azasın  
Düzeni alfabenin bir dizi kutu yerine

Ardanuç fıkraları dolduruyor heybesini  
Gündüz Akıncı'da fıkra kal'a topu yerine

Kimde var gösteriniz Çetin Altan'daki şans  
Geçer âsârı frenkte bile tapû yerine

Nereden buldu o elmas dili Tarık Buğra  
Kullanır hâmesini taşlara burgu yerine

Kaç kilo çekmede kantarda aceb Dağlarca  
İncelir vakit gelir rûhu vücûdu yerine

Bilemem Aydın Emeç e'de inidir, Hür'de midir  
Galibâ Vakf-ı Sedâd ile oturdu yerine

Mutluay hisli teraziye atar her yapıtı  
Hakşinâsdır koyamaz kargayı kumrû yerine

Fethi Naci direnir, Ben ne dersem bil o odur  
Minicik pencere onca koca kapû yerine

Geçemez huylu huyundan ve Necâti-i Behçet  
Bir kısık ezgi arar fanfar u boru yerine

Yücel'e tahsîn oku Türki-i sâf bâbında  
Neredeyse gide hırsız gele uğru yerine

Bu bizim sözlerimiz hem jüriyi tebrîktir  
Bu ödül Anday için hem ola kutlu yerine

Sözün ersin sonuna şâir-i sencîde-edâ  
Cümleye saygılar olsun otur uslu yerine

(*Kitap-hk 38, Güz 1999*)

Çevriyazı Yücel Demirel

(\*) Divan şiirini çok iyi bilen Behçet Necatigil, yakın dostlarına eski şiirimin kalıpları ve diliyle şiirler yazıp, armağan ederdi. Bu şiirlerle onları şaşırtmak çok hoşuna giderdi. Bu kasideyi de, Melih Cevdet Anday'ın Sedat Simavi Ödülü'nü aldığı akşam, onuruna verilen yemekte, "günün mana ve ehemmiyetini" belirtmek amacıyla okumuştur.

## ***İlhan Berk***

(1918) Toplu Şiirleri, *Eşik, Aşk Tahtı* ve *Akşama Doğru* adıyla üç ciltte yayımlandı. Orhan Murat Arıburnu Şiir Ödülleri içinde "Ustalara Saygı" ödülünü aldı.

### **EVİN KÜÇÜK TANRILARI**

#### **Tavan**

Tavan,  
evi bilmez.

(*Kendini ev sanır.*)

Gökyüzü,  
tavanı, evin!

Tavan gözün  
düş durağı.

(*Taşan göğün.*)

Biryapraktır  
tavan,  
anı yüklü.

Ev,  
tavanla çatıyı  
görmezliğe gelir.

## **Merdiven**

Ev,  
merdivenin dilini  
anlamadığını söylemiştir.

Bilinçaltına açılır  
merdivenler.  
(*Dolunayın büyük aydınlığına.*)

Merdiven,  
evin  
karanlık varlığı.

Merdiven,  
iç yolculuğu  
evin.

Merdiven  
cenini,  
evin.

## **Balkon**

Balkon,  
kendini kosmos bilir.  
(*Küçük Fenikeli.*)

Balkon,  
çocukların asılı tini!  
(*Geceleri dolaşmalı balkonlar.*)

Balkonlar.  
gözü evlerin.

Balkonları hiç anlamamıştır,  
evler.

Balkon.  
alkolik çocuğu,  
evin.

## Eşik

Eşik  
evin küçük tanrısı.

Bilinmeze,  
açılır eşikler.

Evden uzaklaşmadır  
eşik.  
(*Uzantısında göğün.*)

Eşik, bir başka yerdir.

Eşik.  
söyle şarkını!

(No 2, Mart 1999)

## Salâh Birsal

(1919-1999) 10 Mart 1999 günü yitirdiğimiz Salâh Birsal'ı son kitabı *Nardenk*'ten bir şiirle anıyoruz.

## ALICI KUŞLAR

Uzay yırtan sesimle geçti günler

Alıcı kuşlar gibi

Yağmurlar şapur şupur

Tetiğini bozmazdı kimse

Durun hele  
Antikası yoktu yolumun  
Harlı kor parçasıydım  
Dilim bir karış dışarda

Yalan nedir bilmem ben  
Billahlı fillahlı seviler yitecek  
Graka graka içilen dostluk  
Ömür dersini bütünleyecek

Sana derin sana ey lapacı  
Sonunda hepimiz tükeneceğiz  
Ben sırtında bulutların  
Kornamı öttüreceğim

Elma suyudur benim şiirim  
Merhaba ışınları arasında  
Onun da kalbi bir gün  
Tek çapraza girecek

(*Nardenk* adlı kitabından, 1998)

## ***Başaran***

(1926)

### **GÖKYÜZÜNDE KIRIK AYLAR**

Erciyes mi çocukluğun mu  
Daha beyazdı bahar başlarında  
Kar kokusu çiğdemler mavi serinlik  
Tozlu yollarda hâlâ  
Bir yerlere giden ayak izlerin  
Birden Uzun Yayla dokuduğun ilk kilim  
Parmak uçlarında nakışlar  
Ürperten sesi Dadaloğlu'nun  
Gök bitiminde al atlar

“Kalktı göç eyledi Afsar elleri”

Bu kaçınıcı göç? yorgun al atlar

Islak bezler basıyordu alnına  
Ananın elleriyle Zamantı  
Sonsuza açılan kapıda daldın  
Bakar gibi bir çiçek dürbününe  
Hoyrat rüzgârlarla yaşamının  
Savruluşunu mu izliyordun  
Gökyüzünde kırık aylar

Soldu yüzünde Pazarören  
Soldu sıcak soluğun sesin  
Biliyorum artık uyanamazsın  
Düşü yok daldığın karanlığın  
Aysız yıldızsız derin bir kuyu  
Ardında anıların samanyolu  
Bir varmış bir yokmuşa  
Dili varmıyor taşların da  
Denize kavuşuyor çimdiğin sular

(*Adam Sanat 165, Ağustos 1999*)

## ***Can Yücel***

(1926-1999) Can Yücel, bir yıldan fazla bir zamandır savaştığı kanseri yenemeyerek 12 Ağustos 1999 günü aramızdan ayrıldı. Vasiyeti üzerine, 'siyasi bir Şair'e yaraşır bir törenle, Datça'ya götürülerek orada toprağa verildi. Son şiirleri *Alavara* ve *Mekânım Datça Ol-sun* adlı kitaplarında toplandı.

### **VASIYET I**

Beni kuzum Datça'ya gömün  
Geçin Ankara'yı İstanbul'u!  
Oralar ağzına kadar dolu  
Alabildiğine de pahalı,  
Örneğin Zincirlikuyu'da  
Bir mezar 750 milyona,  
Burası nispeten ucuzluk  
Ortada kalma tehlikesi de yok,  
Hayırdıa da istemez,

Dediğim gibi beni Datça'ya gömün  
Şu deniz gören mezarlığın orda,  
Gömu sanıp deşerlerse karışmam ona!

(*Alavara* adlı kitabından, 1999)

## MİNTİHAR

Sanma ki cam göbeği  
Buz gibi bir deniz o!

İlk bakışta biraz fazla sosyal  
Aynı zamanda çekingen ama  
Aşinalık ettin mi, sokuluverir yanma  
Gence özenen kibari bir yalı sahibesi  
Onun için de rüküş...  
Ayağında buluç-cin  
Eski Göksu safalarından dem vuruyor...  
Tarihle çizmiş kaşlarının yayını  
Aşı boyasıyla boyamış dudaklarını  
Beni beş çayına davet ediyor  
Mahçup mahçup  
Salı günü için...

Gitmez miyim gidiyorum...  
Kuzguncuk'taki Cemil Molla'nın orda  
Yanan ahşap camiinin altında soyunuyorum...  
Yeni aldığım montu  
Yeni ütüttüğüm pantolonu  
Beylik gömleğimi  
Yeni boyattığım iskarpinlerimi çıkarıyorum,  
Üzerlerine de nüfus kâğıdımı  
Olan paramı bırakıyorum...

Kararım karardı ama  
Bir türlü atlayamıyorum  
Sanma ki cam göbeği  
Buz gibi bir deniz o!

## **Halil İbrahim Bahar**

(1929)

### **ÖRTÜŞÜK**

kimileyin zor bir zorbadır  
her sabah tıraş olduğum ayna  
eytişimselliği sisli yaşamın  
kimileyin sevecen bir yüz

yirmi iki yıl önce çektirdiğim  
bir resmim asılı duruyor  
hâlâ yaşadığım küçük evin  
kaç duvarında göze çarpmadan

bugün nasılsa ayırdına vardım  
benden daha hızlı yaşlanmış  
hem de gerçek altın çerçevede  
sanki bir yabancı tanınmaz

birisi yüzünde uzun sıkıntının  
ucu yerde sakalı kırçıl gümüş  
her telinde binbir kara intihar  
ışığı vuruyor konumu aşkın

silinmez aşama bir yenilik işte  
ne ürkü bakakaldım ona şaşkın  
ben dikili kazık yapraksız ağaç  
bir yosun yontu saçaklanmış

gözlüklü bakıyor resmim hınzır  
bir kalaycı alaycı gülümsemesiyle  
koş diyor tam bana benzedin  
gör aynada nasıl paslandığını

13 Ağustos 1999 Cuma

## Gülten Akın

(1933) *Sessiz Arka Bahçeler* adlı kitabıyla Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü'nü aldı. Ödül dolayısıyla, şiirleri üzerine 2000'in ocak ayında Antalya'da bir sempozyum yapıldı.

### AKAN SUYU YAKALAYIP DURDURMAKTIR MEÂL

kimse tanımasın için onları  
şairler kimi sözcüklerini yok ettiler

bütün öyküleri yazıp tüketti  
bir kendi öyküsü kaldı dışarda

kuşluğun son kuşu çekilirken  
sular uzaklaşır kıyı genişler

işaret tırnağım boyandı, çıkmaz  
bir kölenin gövdesine döndü gövdem

en ağır sınavdan en saf olan geçer  
öder, geçer

(Öküz 63, Ağustos 1999)

### KIRMIZI PATİKLER

betona işleyen zaman  
açtım, kırmızı patikler  
orda kapının önünde

betona işleyen zaman  
açtım, demir parmaklıklar, hücre  
orda kapının ardında  
kırmızı patiğin sahibi

betona işleyen zaman  
açtım uzaktı sisliydi  
sağaldı mı örselenmiş yerleri

betona işleyen zaman  
kimi anıları kül örttü

unutmadım kırmızı patikler  
içerlerde gizli

betona işledi zaman  
belki o beni unuttu

(*Kitap-lık 36, Bahar 1999*)

## ***Cevat apan***

(1933)

### **“ESKİ GÜNLER ARTIK UZAK BİZE”**

Çardağın altında şu yaşlı karı-koca  
eski bir şarkının kıvılcımıyla,  
nerdeyse kırk yıl önceki bir yolculuğı yaşıyorlar  
yeniden

birbirlerinden habersiz.

Garda Gölüne uzanan Sirmione,  
el işaretiyle anlaştıkları pansiyoncu kadın,  
rüzgârda uçuşan tül perdeler  
ve uzakta gölün doğu yakasında,  
Bordolino Tepeleri, yanlış hatırlamıyorsa,

Kadın da oraları düşlüyor olmalı  
Catullus’un yazlığına tırmanan küçük treni,  
gölün çevresindeki bağları.  
Ağustos sıcağındaki servilerin serinliğini,  
Nasıl geçmişti yıllar?  
Oysa sanki daha dün gibiydi Venedik’e varışları,  
Pensione Doni’de iki gece. sonra  
Abidin ve Güzin’le buluşup Lido’daki bir otele  
geçişleri.  
Visconti’nin Leopard’ı oynuyordu bir açık hava  
sinemasında.  
O günlerde çekilmiş bir fotoğrafta dördü de  
otelin bahçesinde. Mühürdar’dan Sarayburnu’na  
bakar gibi  
bakıyorlar Lido’dan San Marco’ya.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

(*Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999*)

## **Cengiz Bektaş**

(1934)

### **FIRTINA**

ESTİ KÖPÜRDÜ İDA  
DAMI BAŞIMA YIKAYAZDI  
NE İŞİM VARMIŞ İSTANBULLARDA  
GÜRÜLTÜNÜN PİSLİĞİN İÇİNDE

HİTİT ŞİMŞEKLERİNİ  
ÇAKTI ÇAKTI BAKTI  
İÇİM YIKANIR BİR YANDAN  
BİR YANDAN KORKUM AK SAKALLIDAN

SARIKIZ OLMA SA  
CANIMA OKUYACAK BELLİ  
BIKMIŞ USANMIŞ  
AKILSIZLARDAN  
NE DESE HAKLI  
SUSTUM  
BOŞANAN YAĞMURU DİNLEYEREK

(Bahçe 9, Ocak 1999)

## **Kemal Özer**

(1935) *Onların Sesleriyle Bir Kez Daha* adlı kitabı yayımlandı.  
Damar dergisi Emek Ödülü'ne layık görüldü.

### **YÜRÜDÜKÇE ÖĞRENMENİN ŞARKISI**

Yürüdükçe öğreniyorum ayaklarımızın da konuştuğunu  
yürüdükçe sorular sorduğunu, yankılar bıraktığını ardında  
öğreniyorum gök ne uçsuz bucaksız, ne görüldüğü kadar mavi  
bulut değil rüzgârın taşıdığı bir tek, saat değil vakti gösteren  
yürüdükçe öğreniyorum, kendimden öğreniyorum bile

Söylendiği yerde kalmıyor söz. durmadan ilerliyor alevi  
– içinde bir yürek varsa sözün, içinde bir alev varsa yüreğin –  
nerden geçsek orda kalmıyor sokak, açılıyor bir başka alana  
bir alan bir başka alanın, bir kent bir başka kentin  
yürüdükçe katıyor sınırlarına kendi sabırsız genişliğini

Yürüdükçe öğreniyorum, elimize neyi alırsak alalım  
– bir somun parçası, aşınmış bir çift ayakkabı, bir bayrak –  
yeni bir dili konuşuyor tutup kaldırdıkça havaya  
öğreniyorum bir kıvılcıma yol verdiğini parmaklarımızın  
neyi tutarsak tutalım ellerimizin her biri bir şalter

(*Damar 95, Şubat 1999*)

## ***Ruşen Hakkı***

(1936) *Elini Hünerle Kuşlara Yelek Giydir* adlı yeni kitabı yayımlandı.

### **YIRTILAN GECEDE**

Gece yırtıldı  
göğü gördüm  
şaşılası yakındı!  
Yıldız toplardım  
çocuk olsaydım!

Gece yırtıldı  
denizi gördüm,  
bir alev topuyla geldi  
Gölcük'te Kavakh'yı  
Değirmendere'de  
sahili yutan dalgalar!

Gece yırtıldı  
çaresizliği gördüm,  
batacak bir gemiydi sanki ev  
öylesine korkunç sallandı  
ve bütün sesleri boğdu  
dipten gelen uğultu!

Gece yırtıldı  
korkuyu gördüm.  
savruldu oradan oraya  
ve inanılmaz bir aşkla sarıldım  
kırk yıllık karıma!

(Adam Sanat 168, Kasım 1999)

## **Hilmi Yavuz**

(1936)

### **BİR YAZ GÜNÜ İÇİN ŞİİR**

nerde o sarısabır, safran ve sarı sesi  
akşamın? duymak sanki bir gülün  
yolculuğu gibidir bahçeden sana doğru;  
gelsin, bilsin ve sensin, yağdığın o yağmuru  
alıp gidensin işte, daha ergin bir yaza...

bahçemde yer kalmadı, her taraf tıka basa  
yaşlı yazlarla dolu... orda elbet o çölün  
ortasında yabansı, ürkek ve sanki garip  
bir şeyler duyuyorum... sesler, şeyler? ölünün  
son gördüğü o gülü çağrıştıran, – nedense...

ben yine bahçemleyim, bu belki kendimleyim –  
mi demek? Zaman ten'dir, eğer yazlar bedense...

(E Şiir '99, Kasım 1999)

## **Ülkü Tamer**

(1937)

### **KAVAKLIK'TA BİR AKŞAM**

Ölüm, haritaları dolaşan bir diyar imiş.

“Kendisi bir diyardır.” diyordu Nahsen,  
“ama yerinde durmaz.”  
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

şu söğütün yaprağını yel üfürür ya,  
onun gibi kıpraşır durur boyuna,  
sonunda vurur kendini göğün karasına,  
Azrail kuşunun kanadında cerre çıkar.  
Alır satar, alır satar.  
Alıp sattığı ne ola diyeceksin?  
Başka haritalar.”

Düşünüyordu Bilbil Hoca  
“Ölüm, haritaları dolaşan bir diyar mıdır,  
yoksa haritalarda solan bir diyar mıdır?”

Gün, dünü katlıyordu sessizce...  
Sekerek cerenler gidiyordu gözlerinin ardından.

Şecaat Nahsen bir türküye başladı,  
kendisinin bile bilmediği bir türküye

“Ardımda yokuşlu yolum  
İçimde dikenli gülüm  
Avluna sığındım işte  
Bana bir döşek ser ölüm.

“Bırak yorgunluğun ağtını” dedi Bilbil Hoca.  
“Adam olana yaraşmaz bu.  
Ben de dolaştım haritaları.  
Buradan Kırkayak’a varmaz ölümün hükmü.  
Seheryıldızının sırtına bindim de dolaştım.  
Azrail kuşunu hiçbir yerde görmedim.”

“Çok aslanlar düştü topraktan gökyüzüne.

Dağınık akşam.  
Dağınık ölüm.  
Dere kıyısı bile yükselmiş.  
mangalın üstündeki dumana karışmıştı.

Ölüm, haritaları dolaşan bir diyar imiş.

“Açtı kapıyı geldi yâr imiş”  
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>  
(Kitap-lık 35, Kış 1999)

## Ergin Günçe

(1938-1983). Ergin Günçe'nin kitaplarına girmemiş altı şiiri bulundu evinde kitapları, defterleri arasında. Onlardan biriyle anıyoruz gerçekten de 'gencölen" Günçe'yi.

### HIZLA ESKİYOR YÜZÜM

Belki de Tanrı dünyaya her zaman inmek ister  
Dünya da kendisini her zaman aramıştır  
Durup dururken yoksa ne diye erkenden kalkıyorum ben  
Boşuna mı büttün bu tülipenler  
Bir yazın son günlerini resimleyen bahçede  
Bunlar ve sevdası varlığa dolaşmış yalnızlıklar  
İster, elbette bir Tanrı ister  
Baş üstüne asılmış bir takvim gibi hesaplı  
Gösterişli kılan gümüş bir gerdanlık gibi yoğun  
Esmer bir boyunla bir göğüs kavşağında

Tanrıyla buluşmak derin musiki ve güzel sözcükler ister  
Sahaf dükkânlarında kalın ciltli kitaplar görüyorum  
Örneğin içi kedilerle ve kuşlarla dolu ansiklopediler  
Ceylan derisine kalın harflerle yazılmışızdır  
Durup dururken yoksa böyle bir şey  
Benim durgun gönlümü ne diye çalkalasın  
Ne diye aklımdan geçsin denizler ve denizciler  
Kuşlara yem serpsin bir çocuğun gözleri  
İşte büttün bu haberler, havadisler de gösteriyor  
Tanrı aramıza her zaman gelmek ister

Sanki sakallı bir adamın ilkokul önlerinde hiç ses etmeden  
Macun satmasında büyük hikmetler aramalıyım  
Hayatı ancak şaşırırım ben bu toylukla  
İşte büyüklerim de öldüler, hızla eskiyor yüzüm  
Zaman bana durmadan şarkılar öğretiyor  
Bense bir düğün gibi uzamaktayım  
Çengiler, çalparalar, defter ve kokular  
Evet şekerim bir gün daha sona eriyor  
Güneşin batışını sayı sayarak kutluyoruz  
ve hafifçe kaydırarak şarkımızı başımızda

## **Ahmet Uysal**

(1938). *Acının Gümüşü* adlı dosyasıyla Yunus Nadi Şiir Ödülü'nü kazandı. Dosya yıl ortasında aynı adla kitaplaştı.

### **RÜZGÂRI ÖPME VAKTİDİR**

rüzgârı öpme vaktidir  
sokaklar soyunuktur  
ıssız arka bahçelere  
düşürmüştür evler tülünü

örümcek ipeğini dürmüş  
gül, güzaltına almıştır hüznü

ay ışığına takılmıştır  
şehirler arası otobüsler  
bozkır yorgunu trenler  
yolcusunu uyandırmıştır

hiç bu kadar yakın durmamıştır  
bir dudak bir dudağa

o saatlerde söz yalındır  
yıldızlar ipliğini bükmektedir  
bekliyorum seni  
rüzgârı öpme vaktidir

*(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999)*

## **İhsan Üren**

(1939)

### **KALDIRIM**

Taş taşındı.

taş ocağından,  
Sırtında pılsı pırtısı,

mesken tuttu kaldırımları...  
Geri geldi taş ustaları;  
tırışladılar taşları.  
Köşetaşı,  
kilittaşı gibi bazılarını  
oturttular baş köşeye...

Taş taşındı,  
dağdan dinamitle  
koparılmış gurbetçiydi.  
Yarıp baksan içini;  
kanardı taş, dağ eteğini.  
Ciğerlerini kusuyordu;  
arnavut kaldırımında,  
parke taşlarında...

Taş taşındı,  
dağdan koparılmış, gurbet çocuğu.  
Yüksünürdü değer bilmezlerden...  
Yazgısına direnirdi umutsuz,  
değiştiremezdi hiçbir şeyi.  
Çiğnenirdi dağ olsa da  
ayaklar altında!

Kumyaka, 4 Haziran '98

*(Düşlem 21, Ocak 1999)*

## **Eray Canberk**

(1940)

### **YAKINDAN UZAĞA**

çeşit çeşit insan görüyorum sokakta  
rastgele karşıma çıkan  
tanış değiliz tanıdık değiliz  
geçişip gidiyoruz öylesine her zaman

bana anımsattıkları şeyler var oysa  
yüzleri örtüşüyor başka yüzlerle  
gazetelerdeki resimler televizyon görüntüleri  
bir bir canlanıyor kafamda

yakın çekim yaşıyor gibiyim  
uzakta yaşanan acılarla

işte kanı deli çağında bir delikanlı  
işte bir genç kız çiçeksi  
düşten bir köprüde buluşmaya gidiyorlar  
iki yüreği de sarmış sevda ateşi

el ele geldiklerinde  
yığılıp kalıyorlar birbirlerine sarılamadan

işte bir yaşlı adam  
yürüyor anılarına dayana dayana  
biraz soluklanmak için durduğu an  
görünmeyen bir celladın erişiyor lâneti  
ve anılar bir yana kendi bir yana

işte bir genç kadın alımlı  
düşünde düşüncesinde ve teninde  
bir tek sevgili erkeğinin taşıyor izlerini  
birden ak göğsünün üstünde kararan  
yabancı ve yabansı bir erkeğin pençesi

işte bir ana olmalı  
gözlerinden koparıp alamamışlar sevecenliği  
oğlundan kalan boşlukla yürütüyor yan yana  
oğlu – haksız bir savaşta kurban ve kahraman –

işte sarı kâkülleri gözlerine giren  
çengel bacaklı afacan bir oğlan  
seviyordur kuşkusuz kırmızı şekerleri  
daha varmadan şekerçi dükkânının önüne  
kırmızı bir leke alnında iri

biliyorum bunlar uzakta yaşanan acılardan başka ne  
bir haberden bir resimden bir görüntüden bellekte kalan  
ama neden kıpırtısız duruyor ölmüşçesine  
delikanlı genç kız ana genç kadın  
yaşlı adam ve sarışın oğlan

(Varlık 1096, Ocak 1999)

## ***Fikret Demirağ***

(1940) Yeni kitabı *Alfa ve Omega* yayımlandı.

### **BEYHUD**

Soğuk güntün güneşli bir aralığında  
dalıp gidiyorum. Bir zaman kaymasıyla;  
ılık taşlar arasından akan güneş yılanı,  
yüreğimde dönüp duran mart saatçıkları,  
havada buğulu, ağırçekim bir zaman

Hırpalanmış Alagadi sahiliyim, çoktan;  
kaplumbağaların – sonsuza kadar – gitmiş,  
yüreğimin kumsalında plastik atıklar –

Birden iki ‘dedikodu kuşu’nun car-car’ıyla  
benildeyip uyanıyorum. ‘Dört tambura beş okka  
bir kalabalıkta ‘kayıp bir şiir’in arayıcısıyım;  
kalkıp buzluktan hormonlu bir elma alıyorum  
evin Havva’sıyla bölüşmek için,

Aptal Kutusu’nun karşısında çöküyorum;  
yüreğimde bir şiir, beyhud  
ahşapta kurt yeniği... –

Duvardan düşen sıva, aslında hayatımdan!  
Toplamaya kalksam uzak-kendimi  
Sağda solda atılı Nestlec süt kutuları,  
soluk İngiliz mühürleri, maki-yamaçlar,  
Rumca şarap etiketleri, ‘Acı Limonlar’!

Kirpik-pancurlarım ne zaman aralansa  
ya ürkek ve yanlış yansırım Dünya'ya  
ya da 'ecel bulutları'yla yansır içime Dünya!

Lefkoşa, 13.1.1999

(*E Şiir '99, Kasım 1999*)

## ***Yüksel Pazarkaya***

(1940)

### **ÖLÜRÜM YOLUNA**

İzlemesem de olur haberleri  
Daha büyük, daha yeni haber  
Her doğuşu, her batışı güneşin  
Hele ay  
Yuvarlanınca değirmi  
Yaslanır yamaca  
Koşup dağın eteğinde  
Kucaklayasım gelir.

Yaz gecesi başını bir de göğe çevir  
Samanyolunda yüzün gelir.

Ama hepsi sevdiğim, senin yüzünden  
En kısa yol sevdiğime gidendir.

Değirmi ayın yuvarlandığı dağ yamacı  
Gökyüzünü baştan başa aşan samanyolu  
Sana giden yollar  
Ölürüm sevdiğim  
Ölürüm yoluna yollarına.

İzlemesem de olur haberleri.

(*Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999*)

## **Hüseyin Atabaş**

(1942)

### **GÖLGESİ İÇİNE DÜŞEN GÖL**

Son birkaç yıldır içimdeki fırtına dindi,  
kıpırdamıyor gözlerindeki yeşil seninse;  
Ankara yağmurlarla geçiştiriyor kışlarını!..  
Çoktan ayrılığı duyumsadı anlayacağın  
saksıdaki karanfilin titreşimleri bile,  
özlem beni de vurdu, evin kedisini de.

Ne zamandır seni bekliyor kapının önünde,  
bense didiniyorum makinenin başında,  
aşk şiirleri yazıyorum, fukara avuntusu.  
Aslında bir nedeni yokken biliyorum  
hızla ateşim yükseldi neyin nesiyse;  
belki de en alıngan yerimden geçiyorsun!

Kötü uyaklara düşüyor söz ne yapsam,  
bir zamanlar öptüğüm parmaklarının ucu  
hâlâ hüküm süren o uzun sonbahar oluyor.  
Gölgesi kendi içine düşen göl gibisin  
ovada öylece yayılmış karnın,  
yankısını dağın yuttuğu suskunluğumsun.

İncecikten bir kar yağmaya başlasa şimdi  
ilkyaz umudu olurdun kaldığımız yerden.  
Ankara o eski Ankara olurdu park küçüğü  
çimenlerinde yatıp yuvarlandığımız,  
izi çıkar unuttuğumuz çocukluğun;  
anılara sürtintiyor evin kedisi, büyüdü!..

(Bahçe 13, İlk Yaz 1999)

## ***Ataol Behramoğlu***

(1942) *Aşk İki Kişiliktir* adlı kitabı yayımlandı.

### **ALANYA GÜNLÜKLERİ**

1

Bir bereket tanrıçası gibi geldin kadınım  
Sepetinde peynir, ekmek ve suyla  
Akdeniz gibi çırpınıyordu eteklerin  
Gözlerinde tuz ve mavilikler

Bir bereket tanrıçası gibi geldin kadınım  
Vaadiyle yakın mutlulukların  
Uzak denizlerin çağırışıyla

Sonra sessizlik ve çiçekler kapladı her yanı  
Kuşların ötüşlerinde ışıktan damlalar  
Yaprakların birbirine dokunuşunda  
Bizi aşka çağıran sözcükler var

Bir bereket tanrıçası gibi geldin kadınım  
Çatlayan narlar, taşan ırmaklar  
Ve kanımı köpürten bir salınışla

2

Derinde, azıcık derinde  
Hüzün var,  
Dokunulduğunda  
Sızlıyor içimdeki derin fay kırığı..

Ama rüzgâr, diliyle,  
Yaraları iyileştirmede ustadır..  
Ve Akdeniz  
Tuzuyla..

3

Çiçeklerin derin rüyasını  
Bozamaz bir arının konusu bile  
Tıpkı öyle, bir yaz gününün  
Büyüsündeyiz seninle

Bir çocuk ağlıyor, bir sandal  
Usulca ayrılıyor kıyıda  
Fesleğen kokusu dağılıyor  
Öptüğüm parmak uçlarından..

Denizin bitimsiz uğultusu  
Yoğunlaştırıyor sessizliği  
Uzanmak otlara yüzükoyun  
Ve susmak.. bir ağaç gibi...

4  
Tanıdığım bir deniz tutması bu  
Çok eski zamanlardan  
En uzak çocukluğumdan belki  
Belki dünyaya geldiğim an

Tanıdığım bir başdönmesi bu  
Bana gözlerinden yansıyan  
Mücevher gözlerinin  
Gizemli ırmaklarından

Tanıdığım bir yürek çarpıntısı bu  
İçimde yükselip duran,  
Bedenlerimiz birleştğinde  
Güneşi bir daha tutuşturan...

5  
Denizi kadına benzeten  
Dizeler anımsıyorum..  
Oysa  
Olanca gücüyle  
Karaya yüklenen  
Dalgalarda  
Erkeği görüyorum ben..  
Köpükler saçarak  
Tenine toprağın  
Çekilen geriye..  
Bir an esrik, şaşkın,  
Sonra yine  
Saldıran  
Yeni bir güçle..

Ya da bitkin  
Gelgitlerinden  
Uyuklayan;  
Toprağın  
Ayaklarının dibinde..

Topraktır  
Dişi olan;  
Bir rahim gibi  
Güçlü, kıpırtısız  
Doyumsuz  
Beklemede...

Gece denizi,  
Yükselip alçalan dalgalar;  
Erkeğin  
Çırpınışlarını  
Ve gülünç kibrini anımsatan  
Bir bitimsiz birleşmede...

Temmuz 1999

(*E Şiir '99, Kasım 1999*)

## ***Hasan Şişli***

(1942)

### **ARAYER**

yaban otlar бүрүтмүш, kuru saplar çoğu  
avlude yellere kalkıp konan birkaç tüy  
hayır değil, böyle de güzel  
yıkık dökük duvarlarıyla  
ağaçlarını dallandırmış – sessizce  
güvercin suluyor bahçe

havada sabun kokusu  
yan bahçeden mi yine  
komşu komşu..

tilki uykusunda yapraklar  
çılgın bir serçe sürüsü  
yel estikçe

dalını bırakan meyve  
düştü  
yaşıyor sonra

nasıl anımsamaz – bilmiyor – kovası nerde  
ne zaman kurduydu kuyu  
çıkırgı küflenince eskiciye gitti  
ay kaldı içinde

gözlüğünü kaç kez değiştirdi  
– bilmiyor – ameliyat mı olmuştu da  
camları şişe dibi  
uzun gölgeli taşlarda anılar  
parlıyor kırmızı kırmızı

otları eşeliyor durmadan elindeki baston  
daha dünkü bilyesini arayan çocukla  
ah bulsa  
bulsa ölüm sonra

adını ilk dedesi okuduydu kulağına  
kendi torunlarına kendi  
kulağı çıkırık sesinde  
iniş çıkış  
bebek çığlıkları bugün gibi  
doğum hep arayerde

susmuş güvercin suluyor bahçe...

(Bahçe 15, Son Bahar 1999)

## ***Süreyya Berfe***

(1943) 1965-1998 arasında yazdığı şiirleri *Kalfa* adıyla bir ciltte topladı.

### **VERONİKA'YA, KİYESLOVSKI'YE**

“Yalnız değilmişim sanki.”  
Hep bu duygu var.  
Belki de hayatıma öyle geliyor.  
Çünkü, seni

Yaralı güvercinlere bakmak mı?  
Çamurlarda yürüyen yaşlı kadın mı?  
Pencereden yardım etmek isteyen mi?  
Çünkü, seni

Aklım dışardayken kalabalığa şarkı söylemeye...  
Beni, benden habersiz bekleyene...  
Ama mutlaka bekleyecek olana...  
Çünkü, seni

Üstlenirim. Onbir kez yattım derim.  
O kadının bildiklerini bilmeliyim.  
Onbir kez yatmayı öğrenmeliyim.  
Çünkü, seni

Uykumda, uçan beyaz bir çarşaf gördüm.  
Bulutlar binalar insanlar arasında.  
Neden beni seçtin, neden, nerden bildin?  
Çünkü, seni

Şimdi elim ağaç kabuğunda mangalda.  
Hem ağaçta hem mangalda  
Onunla mangalda ve ağaçta. Aynı anda.  
Baba!  
Baba?

## Sennur Sezer

(1943) Yeni Kitabı *Kirlenmiş Kâğıtlar*

### SAYIKLAMALAR

I  
Bıçağı  
sıcağı durduran sancılarımdan  
bilirim.  
Tanırım parlaklığını  
bir damarın yanbaşımda  
şuramda  
durup durup kıpırdar  
gecenin ucunda.  
Yönetir saati 'Sabaha çok var daha'  
yorar uykuyu  
sesi sınar  
bilirim..  
Hemen yanımda o dipsiz kuyu  
o sarp duvar.

II  
Bir bitse de  
sonra konuşsak olup biteni  
Ben o dayanılmaz müziği  
ve ışığı geçitin hemen ucundaki  
Sen üzüntüsünü dostların  
ve küçük dedikoduları  
dağınıklığım için söylenenleri  
odamdaki örümcekleri.  
Bir bitse de..  
gözüm arkada kalacak yine  
kucaklayamadım yoldaşları..  
Bitse.. bitse de  
ayrı ayrı yolculukların günleri gibi  
konuşsak olup biteni.

## ***Güven Turan***

(1943) Yıllardır kentler üzerine yazdığı şiirleri *Görülen Kentler* adlı bir kitapta topladı.

### İZNİK'TEN

Yenikapı'da başladın,  
surların dibinden,  
(aramaya yollandığın çağın imgesi)  
sabah sisinin  
dağılmasını istemeden,  
bakarken  
aranıp duracağın  
bir geçmişe –  
Güzden daha iyi  
zaman mı olur  
geçmişi aramak için,  
günlerdir yaptığın gibi  
kitap karıştırmak da olsa,  
bulduğun her bilgi  
açacağına puslandırırsa da  
geçmişi –

Sonra yol almaya başladınız  
mermer denizin üstünde  
Yeats'in yolcusunun aksi yönde,  
sevilen bir kadının adını  
yüzlerce yıl kullandıktan sonra  
geçmişiyle birlikte adını da  
değiştiren / atan  
kente gidiyordun,  
Nikea'yı aramaya  
İznik'te.  
Sen de bir kent kurmak,  
sevdiğin kadının adını  
vermek istemez miydin  
bir kente  
sadece bunun için bile  
çıkardın bu yolculuğa.

Uludağ'ın etekleri,  
arayacağın kültürle savaştan  
yer adları...  
Gittiğin kente adını veren  
gölün güneyinden dolaşıp  
doğu yakasını izlediniz,  
zeytinlikler,  
üstü meyve yüklü  
ayva ağaçları,  
sarısı yeşiline baskın  
çıkma başlanmış  
çınarlar ve kavaklar,  
kırık beyaz bulutların  
açıp kapadığı gök ve  
maviyle kurşuni arasında değişip  
duran göl...

Yol bir kale kapısıyla kesişti...  
Elindeki kitabın yetersiz kent planından  
adını ararken daha,  
sürdürdünüz yolculuğunuzu.  
Yol kapının yanından  
küçük bir kıvrımla  
birleşti  
kale kapısının içinden geçen yolla...  
O zaman fark ettin,  
rüzgârgülünün  
dört noktasında dört kapıyı  
birleştiren iki yol olduğunu...  
kentin bir Bizans haçı  
üstüne kurulu olduğunu...

## ***Refik Durbaş***

(1944)

ANILAR, NE ANLATIR

Bir yaprak daha düştü takvimden  
Bir gün daha genç ömrümden

Bana, sen düştün hatıramdan

Kaç günler, bir ses bekliyordum  
senin sesini  
oysa anılarının sesi  
kaç günler hatırımda

Unuttuysan  
Maçka parkının serinliğine sor  
nasıl sabahlamıştık  
gönlü kırık bir bankın gölgesinde

Üşümüştün  
üşümüşlüğünü pardeşime sarmıştım  
gözlerini gözlerime  
yüreğini yüreğime...

Bir baykuş, gün doğana kadar  
sevdamızı beklemişti  
dudak dudağa duruşumuzun  
nöbetini tutmuştu

Karanlığın yorganı  
Sığınağımız olmuştu  
Kalbin. kalbimin...

Bütün gece uyumamış  
yüzünü seyretmiştim

Takvimden bir daha daha düştü  
ömrümden bir ömür daha

Peki, hiç düşündün mü  
Niye öyleyse ömür kuşu  
avcısını aramakta  
ben, seni aramaktayım?

Takvimden bir yaprak daha düştü  
Ömrüme ömrün düştü

(Adam Sanat 160, Mart 1999)

## Özkan Mert

(1944)

### BİR AŞK ŞİİRİ 'SANA' (II)

Bir ilkbahar sabahı kadar güzel  
kelebekler kadar hafif sevgilim öpücüklerin.  
Ben`se bir *dağ kuliibesiyim*  
*O öpücüklerin* üzerine konuştuğu.

Ne zaman seninle sevişsek  
gözlerinin rengini alıyor gece.  
Ne zaman öpsem seni dudaklarından  
yıldızlara asılı sallanıyor kalbim.

O kadar güzel oluyorsun ki bana bakışınla  
çılgın güzellikteki omuzbaşlarınla  
Senin adını alıyor tüm kuşların kanat vuruşları.

Hele bana duruşun yok mu?  
Bak işte! O`nu ben bile anlatamam  
çünkü tek bir kişi oluyoruz yeryüzünde.

Avuçlarının içini öpsem  
avuçlarının içinde menekşeler açıyor.  
Sırtını hiç sorma: Ne zaman sırtını öpsem  
beybeyaz bir bulutun içinde kayboluyorum.

Zaten seninle sevişmek  
kuş seslerinden inip  
bulutlara binmek gibi bir şey.

(*Varlık 1104, Eylül 1999*)

## ***Hidayet Karakuş***

(1946)

### **ALIRIM**

büyüdüğün yerlerden  
güneşin açtığı yeri alırım  
gölgenin geçtiği yeri çizerim  
adın çınlayan bir anı gibi durur  
düşlerimin ortasında  
bir ada gibi durur  
bütün açmazlarımı  
öptüğün yerden alırım

tarlada elini güneşe siper eden  
yaşlı bir rençberin alnından alırım  
toprağın ılık doygunluğunu  
tipiye bakan bir ardıc gibi  
çıplak dallarıma vuran rüzgârı  
senin ellerinden alırım

okursun  
gözlüğün  
kitabın üstünde heceler  
senden kalan satırların  
harflerle ayaklanarak  
merceklerden geçtiğini görürüm  
sözün kamaşmasını alırım  
aşkların ortasından  
dilinden  
anlamın ürpertisini alırım

uzak uzak kalan yerlerini  
düşlerin coğrafyasında bulurum  
sabah olur kumrular uyanır  
dilim dilim bir yürekle  
şiiirin sokaklarına düşerim  
seni  
dizelerin sonsuz değişmesinden alırım

*(E Şiir '99, Kasım 1999)*

## **Ahmet Özer**

(1946) *Aşkın Taçyaprağı* adlı kitabıyla Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü'nü kazandı.

### **KENDİNE YOLCULUK**

güneşin alnına bir deniz uzanırdı  
dağbaşlarına ilk karlar dökülürken  
perdeleri hiç kapanmayan odalarda  
yaşamın sayıfaları çevrilirdi ardı ardına  
puşkin sokulurdu günceme dizelere dönüşerek.

bir gecenin sessizliğine akar sesin  
zaman durur / ellerin konuşur durmaksızın  
kendi içine bir yolculuk başlar ansızın  
gri bir iklime giren trendesin o an  
insan manzaraları akar camın ardından.

düşün ki aşkların ardındasın bulutlar sağılmada  
çiçeklerle yıkanan uçuruma akmada gençliğimiz  
şiiirin teri karışır tenine birdenbire  
orman uğultusu bırakır geçtiğin zaman.

hangi gün hangi saatte ziller çalar  
ömrümüz düş kentlerin suretine karışır  
özlem olur göğsümüze bastırılan her kitap  
hüzünle ayrılık kesişir günlerin ortasında.

yorgun omuzlarımızda gece nöbetleri  
rüzgârlar damlaya dönüştürür düşlerimizi  
gül tadıdır bir şafağın yorgun yüzünde  
bir kalenin tarihi dokunur şairin sesiyle.

(*Yeni Biçem* 70, Şubat 1999)

## ***Hüseyin Peker***

(1946)

### **SİZ UĞRAYIN BİR KERE YA DA ŞAİRİN RESMİ TARİHİ**

Işıkla ışıldak arası bir yerdeyim  
Hepsi bir hasır lokantası gördüklerim  
Tek çanakta iki çeşit yoğurt  
Senle beni bir yastıkta çürütmüş

Bu benim gözaltım bilinç ürünü  
Asker resimlerim, öğrencilik bilgilerim ayrı köşede  
Söyleyin söyleyin neresi, bana kan veren pencereniz?  
Ben gene bir perdeyim üstüne gazoz dökülmüş bilimlerin

İyisi mi uğrayın bir kere, çok aldatılmış,  
intikamcı şarkılar ezberleyen kimliğimden  
İyisi mi uğrayın yaşıtlarımın yöntemiyle  
Postallarım bir köşede, kalemim, nikâh servetim  
Onlarsız coşku olmuyor işte!

İyisi mi uğrayın; romansım, gözlemlerim kendi dalını kesmeden  
Dizelerim şişiyor, şiirlerim koyu karanlık, dayatıyorum,  
her şeyiyle ölü taklidi; yaşamaktaki hünerim  
Bu cenkte size açtığım yerim; süngerle emin işte hepsini

Yastıkta yumuşatmış her kimse kendini  
Bütün öznel ürünlerim Niye askerde buldum benliğimi?  
Sabah tatbikatlarda güneşin kaçla kaç ettiği  
Bir soğuk ayazda, avuç aramda beyaz kâğıda yazılmış  
serin kanlı bir teskere  
Savaş suçlusu saymıştım o saat, can sıkıcı bedenimi

Öğrencilik günleriyse saçıma düşürülmüş bir toka  
Göbek bağı anamın parasıyla kesmiş  
Bağırıp çağırmayla edinilmiş bir diploma  
Kanımı dalgalandıran bu gençlik! Çoğu gitti işte!  
Bir dehlizdeyim konuşmamın yarısı uçurulmuş  
Bir şiirdeyim Sedef benzeri kelimeler,  
İşsel, öznel tepeleme dizeler Başdöndüren bir yanım kaldı benim  
Unutmuştum, yorganımın baş köşesini kemiren insanlardan  
üretilmiş bir fitilim  
Yakalım beni! İnsan çoğalamıyor gençliğinden  
İşte beyaz kâğıt, noktayı tutuşturun motifimin alt köşesine!

(Damar 94, Ocak 1999)

## **Mehmet Taner**

(1946) Mehmet Taner'in 1966-1996 yılları arasında yazdığı şiirler  
*Küflü Şimşek* adıyla bir ciltte toplandı.

### **BAHARATÇILAR**

Dolaşıp çarşı pazar  
Usul bir intihar  
Ayarlasam kendime

Hani bakır eşya satarlar  
Kına, havlıcan  
Dilsiz çanlar, cinkaldıran

Şöyle eskimoda bir şey :  
Yamalı bir bulut olabilir, çividî,  
Ya da mumyalanmış bir incir, kuş yeniği

Alnımdan çıksın istiyorum, şakaktan dalıp  
Beynimi parçalamadan  
Çektiğim zaman tetiği –  
Keçi sakallı bir ihtiyar  
Sorunca gösterse yolu,  
Avucunda bozukluklar...

Dokuz yıl dokuz gece, ay kımıldamadan  
Ak vadiye salsam, gümüş çıkırığı  
Boynumda yakalık, sırtımda kara çantam

Kasırgayla takırdarken cebimde  
Kuru ceviz kabuğu,  
Dokunabilsem, bir akik vakte

Kalsam, çınlayan bir yel gibi,  
İşildayan rüzgârla savrulan  
O cezbenin sayfalarında...

Der mi oynatıp kaşlarını, bir uzman  
Kimin ipinde *Virginia*'da bu dram;  
Sınıfsız aksiyon, kör zamanlama!

(*Varlık 1106, Kasım 1999*)

## SUZINAK

Yanlamasına bir koltuğa  
Şhrin yolcuları arasında oturmuş gidiyordum  
Ve Kızgın Ekim Güneşi  
Hızla geçtiğimiz ağaçların arkalarından  
Aralarından iğne yapraklı dalların  
Gözlerimin içine ulaşıp, dağılıyordu bebeklerini;  
Kırpiklerimi biraz daha açarak  
Işığı göz toprağıma geçiriyor  
Diyordum ki bu ân'ın buğusu  
*İyi* annesi, ruhum.

Tarçın ağaçlarının hâfızı  
Onları görmediysem de;  
Aralarında bulunmadıysam da  
Sarnıcı, Aztekler'in.  
Yazılı olan ve olmayan şeylerin atası, ansiklopedilerde.

Nasıl değişiyorsa  
Öyle değişir  
Gözlerimin ezberi.  
Her solumada

Nasıl değişiyorsa, bahçe;  
Aslanağzı, şakayık  
Karanfil  
Ve inkaranfilleri, menekşeler. şebboy  
Vişne ağaçları, ıhlamurlar ve kaysı  
imler, suyun sesi...

'96

(Kitap-lık 35, Kış 1999)

## Ahmet Telli

(1946) Epeydir görülmediği şiir semtine iki şiirle uğradı bu yıl.  
Kalıcı olması dileğiyle.

### KEKOMEE

Kekeme bir tarih perperişan  
Aşkların nesisin sen şimdi ey  
Ardına baktığında Munzur  
şimdisi gri bir okyanus olan

Ormanın yakıldı senin köylerin de

Babası Kırman olanın payı  
Etno hüzünler ve Kekomee  
Zaten kovalandıydın bunca ey  
İşte o kadar ve bir ne ise

Su işte Asmin ve nelerin  
Kekemesi olan huzursuz oğul  
Kovulmadığın topi kalsındı  
Kovulmadığın bir ne ise

Ama sen terket bu dünyayı da

Ocak '99

(Yeni Biçem 71, Mart 1999)

## **Ahmet Ada**

(1947) *E* dergisinin açtığı şiir inceleme yarışmasında Cemal Süreya'nın 'Onlar İçin Minibüs Şarkısı' şiiri üzerine incelemesi değerlendirildi.

### **SÖZCÜKLER**

Ben biraz açık hava gibiydim sana  
yaz sınavlarına hazırlanan  
hülyalı zamanlarımdı galiba  
kırdım kanadım çölü incittim  
leylâyı çağırmadımsa da aradım gökte  
ikiz kardeşim olan çocukluğumu

ben solgun çiçekler gibiydim sana  
bir akik yüzüktüm vakarlı parmaklarında  
mutfağında beyaz roka, maydanoz demeti,  
sofrana çağırdın çölden çıktım  
yıkık ve yıpratıcıydım ben sana  
kazıyıp yoklamaya geldim aşkını

ben sana çocuktum göl duruşlu eski  
fazla geldim aşka çıkardılar sınavdan  
sussam bir fazla konuşmuş olurdum  
konuşsam iri bir yağmur damlası

ben sana yazdım sarı iskarpinli  
eve ekmek getiren can çocuk  
kirazlara inandım soluk kentlerde  
azala azala gittim bir kentten bir kente  
dibe vurdu çıkırtkan ayrılık

ben sana terziydim sözcükler biçtim

## **Metin Güven**

(1947)

### **UNUTMAK İYİDİR**

Seni anlamak istemiyorum  
Seni anlamak için herhangi bir çabam yok  
Ağlayan yalnızca sen misin  
Kayalar da ağlardı bir zamanlar  
İrmaklara boşalırdı gözyaşları  
Derdini kendine anlat  
İnsanı en çok kendisi anlar çünkü  
Neleri ararken neleri buluruz  
Dolaşırken iki yağmur arasında  
Adımızı bile unuturuz  
Unutmak iyidir  
İnsan unutarak hatırlar yaşananları  
Ve yaşanacak olanları  
Zeytin dallarına uzanan küçük bir el gibi  
Ölüm seslenir sonra  
Aşk her şey demek değildir  
Ve kimseler bilmez şarabın gerçek rengini.

*(Yeni Biçem 69, Ocak 1999)*

## **İnci Asena**

(1948)

### **PANTER**

Derler ki Dilek Yarımadası'nda yaşayan bir panter her yıl, dağları ormanları aşıp gündüzleri, geceleri karanlığın korumasında köylerden kentlerden geçer Kafganistan'a varırmış sevdiğine kavuşmak için.

Derler ki Selçuk'un oralarda yüksek mi yüksek inilmez çıkılmaz bir tepedeki Keçi Kalesi'nde şeytan bakışlı bir keçi yaşarmış. Panterin gi-deceği yolları gözleyip onu tehlikelere karşı uyarmakmış işi.

Yıllarca bu böyle sürmüş. Kimse görmeden, kimse bilmeden... Gören olduysa da, bilen olduysa da susmuş.

Panther yıllarca yılda bir kez Dilek Yarımadası'ndan çıkıp varmış Kaf-  
ganistan'a hasret gidermeye sevdiğiyle, dönmüş gene yarımadasına.  
Keçi Kalesi'ndeki keçi de yükseklerden bakıp yolunu açmış onun  
seytansı gözleriyle.

Bir gün pantherin ölüsünü bulmuşlar Beypazarı denen yerde.

Derler ki ikisi de kocadığından... Keçi uyuyakalmış, panther çevik dav-  
ranamamış yeterince.

Giderken mi öldürüldü dönerken mi kimse bilmiyor.

Gene derler ki bu panther tek değilmiş aslında. Dilek Yarımadası'nda  
başka panterler de varmış sevdiğini görmek için yollara düşen. Ama  
bunu bilen iyi insanlar susmuşlar. Sevgililer kavuşsun diye...

Ekim 1999

(*Adam Sanat 169, Aralık 1999*)

## ***Celâl Soycan***

(1948) Mersin'de iki aylık *İşık* şiir dergisini çıkartıyor.

### **HÂLÂ BENZİYORUM KENDİME**

hangi el çizebilir aynada kendini  
damıttım bildiğimi buna vardım

söğüte acı veren suyla ovup şakaklarımı  
şakaya vurdum ölümünü serçenin

daha kışa çok var diye resmedip bacayı  
soğuk mavilere boyadım

her kadınıma bir gece ayırdım  
sürünerek ayrıldım koşarak gittiğim evden

dağıttım adımı her birisi ayrı kefarete  
olan kara pıhtılara çözüldüm

boşluğa açılan surdu önümdeki sır  
bir harf kaldı elimde infaz halkası

oyalandım işte kördüğüm bir aşkın gravürü  
çakılı gövdeme orda kaldım

burdayım ve hâlâ benziyorum kendime

(Islık 5, Ocak/Şubat 1999)

## **Hulki Aktunç**

(1949) *Bir Şeyin Varoluşu* adlı yeni şiir kitabı yayımlandı.

### **ŞİİR NASIL KARŞILAR**

Uzun uzak bir buğu kokusu, büyü, büyü kokusu salınıyordu.  
Düşlerimi sevmiyorsan artık, diyor; gör başkasının düşlerini.  
Kurtuluş yok. Olmasın da. Ben böyleyim çocukluğumdan beri.  
Çocukluğundan beri. Baban ip aradıydı 1960'ta asmaya asılmaya.

Yürütüyorum yaza doğru, ama güz, güz fakat, güzel ve yorgun  
kanatlısın. Aylar öncesinden karşılardın beni. Nedenlisin artık  
sen. İnsan, gün olur, nedenlerini yok etmeye de gelir. Buğusunu da.  
Nedenlerim, unutkan şarkıları çocukluğun, beyaz pantolonlu,  
donsuz tramvayı Kısıklı'nın, parçalanmış dokularla akıp gidiyor  
ömrümden aşağılara. Güz, sessiz, bakıyor. Sen böylesindir. Az.  
çocukluğundan beri. Çocuk da yağmalanmadı mı 1970'ten sonra?

"Benim bakışında ses yok, hiç. Sesimde bakışın yok çünkü senin.  
Kapanan sayfa, zavallı şiraze, diye koy devamını. Sus. Azıcık sus.  
Sen sus da çığlıklar sessizce edinsin kıvamını. Çığlık özüyümdür  
Çocukluğumdan beri. Göster kaydıgım yeri, saklanıp duran şiraze.

Sen gırtlak kanseriydin. 1980'den sonra. Ölümlere çığlık, 1990'larda.

(Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999)

## Azer Yaran

(1949)

### GÖMÜ

O şiir yazılmadı,  
o şiir – dip-su, devinir.  
O şiir uzamıdır  
olasız eğrilerin.

O – acı. Ruhu salınır.  
Ses değil, değil doku.  
İmsiz o – gerçek ve yapısız.  
Duyuöncenin ulusu.

O evren içre – hakikat  
ak varaklara dizilmedi;  
ıssızlık; özünden ağar,  
o – özde uğrünen *dikkat*.

Üflese suretine Tanrı,  
yine o şiiri ben yazamam;  
varlık ışığıyla önce aydınlanmalı,  
toprak yazacaktır, yazacak.

Toprak o şiiri yazınca  
iklim ürer, yankır su,  
ışın bilgisi umarsız  
biteyi o şiirin açınca.

O gün bilgiciler konuşur  
doğa bu acıya değil aşına!  
Onu kendi yıldızına gömün!  
Onu gömün kendi yıldızına!

## **Sina Akyol**

(1950) Yeni kitabı *İkindi Kitabı*. Toplu Şiirleri *Belki Çiçek Dağına* adıyla kitaplaştı.

### **YILKIDA**

(1)

Sevgilim, seviş!

Acıbademler –  
gibi soymuştum seni

içkin zamanda! Çarşaf-  
da üryandı, ipektik.

Gençtik, yeşildik.  
Atlarımız vadide  
zümrüt yorgunu.

(2)

Meğerki olmak için –  
koştuk, güzel piştik  
lâl zamanda.

Sevgilim, seviş  
kül zamanda.

İliğimden öp  
ilmiğimi çöz,

ben ki bunlardan –  
ibaretim  
diye beni,

uzak dağa  
rahvan götür,

kurda götür  
kuşa bırak.

(3)

Zaman!..

Akrebin  
kısmetiyle geldiği  
an...

diye hodbin  
göğsüme doğru  
zehrile  
aktım.

(4)

Sevgilim. seviş!  
Zehrim sana  
armağan.

*(Edebiyat ve Eleştiri 46, Kasım/Aralık 1999)*

## **Nuri Demirci**

(1950)

TUVAL

Usta, diyorlar  
ustaca durduruyorum sarkacı  
Bu an beyazdır diyorum, iyidir böyle kalmak  
mineler açmayı bekler fırçada  
ve palette incelir çitlerin ötesinde yeşil

Usta, diyorlar  
ustaca kullanıyorum yanımda taşıdığım geri dönüşü  
Gurur siyahtır çocuklar. diyorum ve sarı irisli

üstünden bakar ırmağa ve ufka  
attığı köprülerin

Usta, diyorlar  
başka renkleri de olmalıydı diyorum, kardanadamın  
kayıyor ellerinden sarkaç. Her gece  
gürültüyle giriyor gara, gitti sandığım tren  
Terk edilen cepheler kırmızıdır, diyorum  
yaralılar sarkıyor pencerelerden  
ahh çocuklar, onların hepsi ben

Usta, diyorlar  
ıslak bir köpek gibi silkeleniyor  
üstünde biriktiğim dağ

(Dize 46, Ağustos 1999)

## A. Hicri İzgören

(1950) *Suç Duyurusu* adlı dosyasıyla Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü'nü kazandı. Dosyası yıl içinde aynı adla kitaplaştı.

### KILIÇ ARTIĞI POE-TİK-LER

I  
Masallarımız aynı düşlerimiz bir  
Aynı ateşin yaktığı ağıtlardan geliyoruz  
Kentın en uzak köşeleri  
Hüznün ele verecek seni  
Öyle mahzun bakma çocuk  
"Devletin ve milletin bekası" zedelenir

*Orda aşka yardım ve yataklıktan  
Sabıkalıdır şiir*

II  
Acı ata yadigârıdır  
Bin yıllık bir tarihi var  
Beni bana kırdırır

Kehribar bir tesbih gibi  
Çek çek bitmez  
Kimi zaman yaşayıp yaşamamak  
Birbirine eşittir

*Orda zembereksiz bir saat  
Kırık bir keman gibidir şiir*

### III

Hüznü bir bohça gibi vurup sırtına  
Söyle hangi acısıydın viran evlerin  
Kanlı bir mendil kaldı geride  
Serin bir su yavru bir kuş gibiydi  
Meçhulümüzdür nasıl bir ölüme gelin gittiği

*O mendilin kokusunda  
Kanın dördüncü halidir şiir*

### IV

Maskeler atılmış roller ve replikler  
Derin bir uykuya dalmıştır  
Bir şarkıda ağlarken  
Bir çiçeği sularken  
Onlarla konuşur görürsem seni

*Demektir  
Şiir yeni çıgırlara hazırlıyor kendini*

### V

Hepsi de yaralı bir cerenin resmidir  
Açılırsa bir sayfası unutulmuş defterin  
Orda herkes kendi payına düşen  
Bir yangınla karşılaşacak  
Ve görülecek  
Kaç kadın ezilmiş ayak altında  
O canavar evlerin

*De ki  
O defterin dipnotlarıdır düşünde düş görür şiir*

## VI

Piyasa şartları nedir  
İstatistik yasaları ne söyler bilmem ama  
Bir avuntu bulunur her zaman  
Peşin fiyatına taksitle  
Biraz etik estetik  
Biraz kolesterol biraz turnusol  
Vazife ulufe biraz felsefe  
Bunca havar hiç rayting yapmıyor demek  
Vatanperver bir münevver olarak  
Sizin bu konuya bakışınız kaç amper

*Belki de*

*Turnusoliin sudaki rengidir şiir*

## VII

Daha yirmi dört saat  
Hayati tehlikesi var diyor doktor  
Durmadan morfin yapıyorlar  
Kurtulsa da izi kalırmış  
Yüreğini ezmiş aklının paletleri

*Bir saatin tik-taklarıdır orda*

*Beşinci mevsimin adıdır şiir*

## VIII

Biz mi taşırız aşkları  
Aşklar mı bizi  
Şimdi hangi kentte  
Yağdığını unuttuğum bir yağmur  
Ertelenmiş bir aşkın saçlarını yıkıyor

*O günden beri*

*Öznesi yaralıdır şiirin*

## IX

Orda yıldızlar daha parlaktır  
Aynalar daha ayna  
Yaşamaya başladığın an  
Biraz daha koyulaşır ağaçların yeşili

*Orası*

*Şiirin kendini göndere çektiği yerdir*

X

Sensiz paslı bir çivi gibi duruyorum

Bir duvarın yüzünde

Ateşe ve ritizgâra dair bir dize kuşan

Bu geceyi teslim al

Bir selam uçar bana

Hâlâ bir sabah serinliği ise adresim

*İnsana dair her çılgılık*

*De ki şîirdir biraz*

(Düşlem 21, Ocak 1999)

## **Mehmet Mümtaz Tuzcu**

(1950)

### **DEV YAPININ DİBİNDE**

Duruk, tıkanık, tembel, her yanı tunuk mevsim

Ağulu bir bıçakla bölüyor ekmeğini

Pişmemiş kelleler sırtıyor sıratla

Gecenin ut çaldığı karanlık aralıkta

Alkolün içtiği adamlarla iç içe

Kan sayarak yılgınlık bozdurduğu gışede

Zift gibi bir yorgunluk terliyor akşamları

Kentin denize doğru hızlanan yokuşları

Çözülen dokuları indiriyor sularla

Çakalı çelenklerin çıkardığı yangında

Çalınmış çimentonun çimen biçtiği otlak

Yansıtıcı her nende bedenini kolluyor

Ezgisi dıştanalma seslerle parçalanmış

Eski bir patlamanın göçtüğünde kilitli

Dev yapının dibinde depremler yoklayarak  
Körpe bir uykusuzluk benimsiyor gecesi

(Yeni Biçem 70, Şubat 1999)

## **Tahir Abacı**

(1951)

### **İÇTİMA**

Kırmızı kışa ak kar yakışmıyor  
Avucunda göl tutan ormana sarı sıkıntı

– Miguel, bayrağı Abuzer alsın

Mahcup bıçak, şiire bunlar yakışmıyor  
Çömel ve cebelleş tıkanmış lavabolarla

– İvan, çiçek atarlar çelik yelek giy

Davacıyız, şehre alınmıyor yılan yastığı  
Hindiba evveliyat katibi arsanın, tanışımız

– Michel, asmada acıdır çelik

Ayrılmışın işi mi zor, hiç kavuşmamışın mı?  
Tıkanalı selamlar geliştirdi endüstri

– Dimitri, biz o konuyu yoktan var ettik beraberliklerden

Ben erbain söylerim arastalar cemre anlar  
Kekeme olsam erişecekler, bilakis dilim mermi

– Abuzer, sağrılar susamış ovalara...

(Adam Sanat 161, Nisan 1999)

## ***Gültekin Emre***

(1951) Son şiir kitabı *Kanun Hükmünde Şiir* adını taşıyor.

### **ZAMANI DURDURUN**

Topal gün, acı şafak, kırgın güneş, eski deniz, korsan talih  
Zamanı kim durduracak? Zamanı kim durduracak? Kim?  
Kör hayat, kor umut, kar beyazı gece, gelinlik rüzgâr  
Zamanı sen ben durduracağız, zamanı sen ben durduracak  
Narla ovdum gölgeni, dünle ovdum düşlerini, sardunyayla

Bu aşk öldürecek beni, bu resim hep gülmeli, bu aşk hep sürmeli  
Resmin cebimde yanardağ, lavlar sarıyor kalbimi, kalbimi  
Herkes kendi dilinde şiir yazmalı, yazmalı kendi dilinde şiir  
Çocuklar dağda yaşamamalı, çocuklar dağda yaşlanmamalı  
Üzgün kapı, küs pencere, yamalı duvar, uzak balkon, boş bardak

Kuşlar her yere yuva yapmalı, kuşlar her yerde şakımalı, kuşlar  
Aştan konuşmalı, hayattan konuşmalı, ölümden konuşmalı  
Yol veriyorum yaşamıma sen olmayınca yanımda, sen olmayınca  
Kim durduracak zamanı? Zamanı kim durduracak? Zamanı kim?  
Özlemle ovdum kokunu, kalem kutunu, inci taktığın boynunu

Tersi yok zamanın, zamanın tersi yok, tersi ayıp resimler  
Bir sen kaldın elimde, bir sen, bir de gölgen, bir de incin  
Berduş bulut dolaşıp durma başımda, avare yenilgi gir koluma  
Masum katliam sokul yanıma, silik haydut hayat düş yakamdan  
Kan nakli, korkak koku, puslu kahkaha, incinen ince dil

Eller yukarı ateşkes  
Eller yukarı hayatım  
Ben burdayım

(*Bahçe 14, Son Yaz 1999*)

## İzzet Yasar

(1951)

### ŞEHİR

kabak tarih öyle yazmaz

içinden mum donması geçen bir şehir  
artık dayanamamış ve ıslanmıştır

“eteklerimi sularla gelen padişahıma açıyorum”

ceninler cariyeleriyle denize gömülürken  
derin boğazdan gelen arzusu duyulur

“beni cüluslarının zulmüne alıştır”

kar kuyularında kesik bekletilen süreçler billur  
ayazmalarından sızan şu sözlerle konuşur

“siyaset göster göç erttir azınlıklarımı”

ötümlü bir cumhuriyet eylemine de sokulmuş mudur  
çanlarını yitirdikçe beyinlerde çın çın

“lağım larıma ellerini sok raylarımı sök”

mumyalanmış zamanda yaşıyor şimdi limon denizinde  
marsilya kumrularına üsküdar şarkıları söylüyor

“püsküllü paşalarım depreme hazırlanın”

## ***Enis Batur***

(1952)

### **FANUS**

I

Bu güller benim için mi açıldılar,  
bu güller sizden bana açıldılar –  
delindi ufkumun karanlığı, günüm  
gecemi eritti baştan uca, üstünde  
bir fırtınaydı bana kanat geren,  
tenimdeki bulutlar esmer, içimdeki  
kem taş paramparça Bu gülün  
yanıbaşında gülün, benim için gülün  
durmadan, elim yüzünüze görülmemiş  
bir cennet çizsin Beni kendinize  
Âdem seçin.

II

Pencereniz sıkısıkiya kapalı, kapınızda  
dilini kimsenin sökemeceği bir sürgü,  
kokunuz damarıma dayanmış kama, süngü  
bakışınız bana erişecek olsa, dilinizden  
kan toptasam, göğsünüzden bahar ve yaz,  
kasıklarına sağanak, inin, kasıklarınız  
loş inin, bir dokunsam Açılmanız ağır  
ağır Hayat ağır, Ölüm uğrayıp doğru  
zamanı kolluyor hep, ikisinin ortasından  
çıkın gelin çıkagelin Beni kendinize  
bakır tenli at seçin.

III

Benim bahçem nicedir yekpâre çöldür,  
tohum olup düştünüz Tek tek her kum  
tanesi rüzgârı denedi, döndüler havada,  
rüzgâr onları savurdu, gittim kentlere  
ektim ruhumu Kederim tuttu topraklar.  
Döndüm geldim buraya, sizden bir serap  
doğmuş – ben gayrı ayrılmam kendimden.

güneşim akrepler için gurur, gecelerim  
yıldız takımadaları, kapanırım üstünüze  
derin fanus, soğuk sıcak kesilir : Kendinize  
beni büyük Prens seçin.

(Kitap-lık 38, Güz 1999)

## **Abdülkadir Budak**

(1952) *Endişeli Fesleğen* adlı şiir kitabı yayımlandı.

### **EV ZAMANI**

Büyük istasyonlardaki büyük vedalar için  
Trenler uzun bekler güzel bir gelenektir  
Büyük bir istasyona benziyor artık bu ev  
Tren bir yolcu daha edinecek demektir

Bulunduğum ruh halinden şöyle bir bakıyorum  
Şu odanın biçimini alan ben değilim sanki  
Şu mutfağın çeşmesinden akmamışım su yerine  
Bir sofrayı donatmamış oturmamışım balkonda  
Özellikle çocuklara sarılıp baktığım zaman  
Olduğumdan daha güzel göstermemiş beni ayna

Bir kartal karıştırmış kayalıklarla bu evi  
Parsın homurtuları pençeleri bu evde  
Çevirmen baykuş olunca sözler saptırılıyor  
Yırtıcı hayvanlara benziyoruz bu yüzden  
Kırılanın sayısı her geçen gün artıyor  
Gülümseyen fotoğraflar eksiliyor albümden

Eşyalar beni tanırdı yer verirdi bir koltuk  
Sandalye benim için yanaşırdı masaya  
Ördüğü dantellere benzerdi karım  
Çocuklar avcı görmüş ceylanın gözlerine  
Bir kez daha ben bu eve benzerdim  
Ölmüş bir anne resminin çerçevesine

Köprüsüz bir ırmak aramızdan geçiyor  
Ev odayı ısıtmıyor oda yalnızlığımı  
Bir kuyuya düşer gibi düşüyorum şiirlere  
Evim büyük istasyona benziyor sanki  
Ama yolcu binemiyor bir kez daha trene

(*Bahçe 14, Son Yaz 1999*)

## ***Gazanfer Eryüksel***

(1952)

### **MANDARİN PORSELENLER**

*Octavio Paz'ın anısına*

yağmur yeniden  
bir daha. bir daha...  
cigarası dudağından düş-  
meyen / bir tiryakiydi gök...  
avuç avuç küllerini savuran  
ırmağa... o gülmüş ovucu  
sinikeş  
gökkuşağı avcısı...  
lir sesini ilk kez duyan  
dilkeş  
düşyüzü yazıcısı.

terli çamaşır kokusuydu kent  
toz ve egzos... oynak deniz,  
çürüten ahşap, acısın eğiren  
bozkır  
dibe çöken kaçınıcı batıkdı  
bu düş... hangi dil  
teslim olur ki hayata  
şeylerle hesaplaşmak adına!

çağrışan sulara açıldı sözcük  
deniz fenerlerine tutuna tutuna  
gözbebeklerinde yakamozları gecenin.

iki gömleği var aşkın  
biri düş, biri ayrılık...  
yağmur yeniden, yeniden  
bir daha

(Varlık 1099, Nisan 1999)

## **Oya Uysal**

(1952) *Mevsimini Kaybetmiş Rüzgâr* adlı dosya ile Cemal Süreya Şiir Ödülü'nü kazandı.

### **BIRAK SURETİN KALSIN**

Boşalan odalarda sabrımı sınıyor zaman  
gölgemden ürküyorum, aynalardan...

Artık kaybolmuş ve unutulmuş ne varsa  
(Şehri, kendimi, şefkati, sevgiyi ve Ey Rüzgâr seni,  
elbette seni)  
gecenin sırları örten karanlığında arıyorum şimdi.

Kahramanı sokak olan bir romanın  
yapraklarını karıştıran rüzgâr! Bırak kalsın  
narin ve mağrur haliyle bende eski yüzün.  
Bir türlü yerli yerine oturtamadığım hayatım  
ve huzursuz ruhum için.  
– hayalleri katledilmiş ruhum için – bırak kalsın  
ölürken gülümseyen gözlerinde suretin.

Boşalan odalarda sabrımı sınıyor zaman  
gölgemden ürküyorum, aynalardan...

(Milliyet Sanat 462, 15 Ağustos 1999)

## **Ergin Yıldızoğlu**

(1952)

BU ARALIK AKŞAMINDA  
KİTAPLARDAN BAŞIMI KALDIRIP DIŞARI BAKTIM DA...

Yer, yer yosun tutmuş, yorgun duvarlar,  
çürük tahta doğrama ve sinsî koridor...  
(konutlarına artık Belediye de sahip çıkmıyor)  
İnce inlemelerle yaşarken sert rüzgârları  
Camları titreterek yankılandı  
Kimsesiz bostanın üzerinde patlayan çığlık.  
Tek bir karga hızla geçti  
Beton gökyüzünün  
Kiremit ufuk çizgisine doğru.  
Budanmış ağaçların ağırlı parmakları  
Beceriksizce tutmaya çalıştılar.

Durdu, kentin sayrılı sesini dinledi yaşlı adam,  
(Yakasında, sivri sakallı, kasketli, kırmızı bir rozet)  
Elini sürdü kimseye göstermeden  
Yapraklarını dökmüş gülün dalma  
“Altmış yıl!” “Alı! Rosita, mi tierra!”

Anneler okul kapılarında birikmeye başladılar.  
Kollar sıkı sıkıya kavuşturulmuş ama,  
(bozuk beslenmenin aşırı kilosu, ucuz parfüm, perma)  
Aralık ayazı acımasız, kıvrımlarında giysilerin.  
Hülyalarında piyango bileti...  
Birazdan yanacak ocakta unutulmuş bir yemek.

“Televizyon resesyon diyardı. Acaba ne demek?”

**Barclays**’ın Genel Müdürü istifa etmiş  
5.000 tensikat.

**Exxon, Mobil**’i alıyor 80 milyar dolar  
ve 5.500 tensikat daha.

**Boeing** 48.000 işçi sokağa.

“Bizim işyerinde de hava  
Giderek bozuyor” dedi dün gece birinin kocası.

“Bu kış zorlanacağız.” (Allahtan şimdi *Viagra* var!)  
“Bahara düzelir mi dersin?” Bahar mı? Hangi Bahar?

Sarı, soluk, sodyum lambası,  
Çöp bidonları, poşette kanlı bir şey  
Ve bir araba eskisi (paslı kaporta)  
Karanlık ve çıkmaz bir sokakta.  
Düşmandır koridorları konutların  
(yanlış bir adım “*they do you in*”)  
ve yanık yemek yağıyla karışık sidik kokar akşamüstleri.

(*Adam Sanat 158, Ocak 1999*)

## Metin Cengiz

(1953)

### GÜNÜMÜZE AĞIT

şimdi bir uğultuyu yazıyorum gergin  
bir dengeyle, ağır teşhisle gezgin  
im, salgın, uzun bir ölüm orucunda gibi  
karanlık... göktaşları düşüyor göğsüme  
oysa yıldızlar çalmıştım dünya haritasından  
kemik boruları üflüyordum, sır dağılıyordu ve  
tam şimdi bir ağaca sarılıp ağlama zamanıdır

sahi neden ağaçtan ses çıkmıyor  
ben göğü ağlıyorum ondan ses çıkmıyor  
aklını yitiriyor erken açan bademler  
gezgin şair imgeler yırtıyor  
şafağa salvo koşuyor çocuğun biri  
dünyaya soykırım girdabına koşuyor  
bilinçaltını ağıt gibi camlara vuruyor akşam  
ama ağaçtan çit çıkmıyor

saf güzellik isteğine ceza bu, belli  
demek kuş ölüsü yaz yağmuru  
ney ve ud taksimi arasında  
yağıyor üstümüze

ah aklımın gümrak noktası  
kırık kemikleri, eksik takvimleri  
terleyen aklım  
senin şarkını yazıyorum

içtiğim su gibi berrak şarkını

(*Papiriis 23, Ocak 1999*)

## **Şükrü Erbaş**

(1953) *Bir Gün Ölümden Önce* ve *Derin Kesik* adlı iki kitap yayımladı.

### **DERİN KESİK**

34.

Yaz gelir, dedim  
Geçer üşümesi kalbimizin.  
Bu, dünyalık acele  
Batar bir gün bedenine insanın.  
Bir külü üflemekten bembeyaz  
– Ağzımızda bir kesik su –  
Uzanırız simsiyah yataklara..

Anlatabilmek için bunu sana  
Kaç güz yaşattım. kaç gözyaşı kurusu

Bir tek pişmanlığın gülü solmaz.

38.

Bu uzaklıktan sonra  
Yedi rüzgâr yılı bu uzaklıktan  
İki kaşının arasında durdum.  
Ayrılırken su verdiğim keder  
Bir gülüşlük olsun solsaydı eğer  
Gecikmiş bir ölümü

Oracıkta ölürdüm.

Şükür çektiğim bu güzel acıya  
Şükür kaşlarının gönlü bilir eğrisine...

41.

Kadınım benim  
Tenha gezen evliyam.  
Ben gittim harf harf dağıldım  
Sen tamamladın cümlemi.

İyi adam olur muydum  
Yazmasaydım...

Ölüm bile zor yanıtlar bunu...

42.

Hece hece bölerek  
İnandığım her şeye güzelliğini  
Kime seslendim neyi sustuysam  
Seni yitcelttilim.

Bu yüzden azaltmadı gidişin beni.

(Yeni Biçem 72, Nisan 1999)

## **Tarık Günersel**

(1953) Nicedir hazır bekleyen şiir kitabı *Zaman Denen Oyuncak* yayımlandı. İlk şiirlerinden son somut şiir çalışmalarına kadar örneklerin yer aldığı kitap gerçek bir mozaik görünümünde. Dergilerde tartışmalar yaratan somut şiirlerinden bir örnek veriyoruz: *bir aşkın tarihi*

<sup>13</sup>  
13

1 3

1 3

2!

(1) (1)

2, 2, 2, 2, 2,

1

1: “2!”

1, 1, 1

1: “3?”

0!

0, 0, 0,

“2?”

1, 1, 0, 1

?

1, 1, 0

1

<sup>13</sup>  
0

## Yaşar Miraç

(1953) Yerel sesleri, ezgileri, renkleri şiirine yansıtmada usta bir şair olan Yaşar Miraç, bu yıl yayımlanan *Lazcaz*'da bunun çok başarılı örneklerini veriyor.

### ne

ne ne ne ne ne ne cuk  
ne ne ne ne de ce cuk  
bü yü dü ha bu ço cuk  
baş la di çap kun lu ğa

ne ge lin ne de du li  
ne ka luk ne de ta yi  
bı rak ti sür gü lü yü  
dal di da ka ful lu ğa

ne di ken ni ne ça li  
ne kal ça ne de be li  
ne me me ne de di li  
sar sar di sar ma şu ğa

ne ne ne ne me ne cuk  
ne ne ne de ce de cuk  
az di da ne ku dur di  
çıl dır di ha bu ço cuk

kal di da mun zur lu ğa  
ne ne ne me ne ço cuk  
ne ne ne ne de ce ğuk  
ne ne ne ne ne ne cuk

### gümüş tabanca

gümüş tabancam nerde  
onu nasıl yitirdim  
ondört yaşımdan beri  
onunla yoldaş idim

gümüş tabancam nerde  
arayın onu kızlar  
bakın düştüğü yerde  
nasıl yanar ışıklar

gümüş tabancam ağlar  
çakılların üstünde  
yalınayak çocuklar  
zeytinlerin dalında

akşam şarkılarıdır  
yokuşlarda yankıyan  
gümüş tabancam uyur  
dalgaların gönlünde

gümüş tabancam yitmiş  
kara sevdaya batmış  
sevdiğimi çakallar  
başkasına yar yapmış

(*Lazcaz* adlı kitabından, 1999)

## ***Tuğrul Tanyol***

(1953)

### **GİZLİ KALP**

mermere dokunduğumda soğuktu  
gölgede kalmış kuşlar gibi, öttüklerinde  
ormanı saran ürpertiye duyarsın

oradan, göğüsüçlerinde kabaran  
o parlak inciye görüyorum  
şimdi bana yasak olan bir ülkeye gizlenmiş  
onu saran dantel ve saten  
sen yürüdükçe bakışlarımın krallığını delen

ah, güneşin altında kızaran taş  
bedenin soğuk ürpertisi. isteğin mahçup gülüşü  
avuçlarımda rengini bulan mermer  
içinde bir kalbi gizliyorsun

## YAZ GEÇTİ

perde indi, toz uçuştı, gözyaşı yağmur oldu  
ağaç çiçek dökerken geldi yaz  
geçti, ben onu görmedim, yalnızca bir ses  
orada duruyordu, deniz yüzeye vuruyordu  
ve sen uyuyordun.

ah! öyle güzel uyuyordun ve yaz  
uykunu bozmamak için senin  
ayak uçlarıyla bir kapıdan  
ötekine kadar koşmuş olmalı.  
toz henüz yere inmemişti  
çiçek dökülmemişti  
ve ben, büyülenmiş gibi yalnızca sana bakan,

bütün bir yaz!

(E 1, Nisan 1999)

## *Ali Cengizkan*

(1954)

## KİMSESİZ BELLEK

İsrail Başbakanı Yitzak Rabin kendisine ateş eden  
gence doğru dönüyor. yere düşmeden önce  
*Uluslararası TV görüntüleri*

Bazı şeyleri anlamak zordur  
Ömrünün son saniyesinde kasabı görme isteğiyle  
Kurbanın başını ona doğru çevirmesi gibi,  
Çünkü kurban henüz kurbanlığını bilmiyordur.

Bazı şeyler yazılamaz kalemle  
Göğüsle aynanın buluştuğu noktada  
İkinci bir canlı kokusu vuruyor ya burnuma  
Ve bir düşünüş güzelliği...

Bugün satıcısı olduğunun yarın  
Alıcısı oluyor ya bellek, kimseler  
Şapka çıkarmıyor kimseye, merhaba efendim  
Herkes kimseleşince...

Gül ve kireç, diyorum, dışkı ve harç  
İradenin, insanın temel direği  
Donup kalmış kürsüde konuşması beklenen  
Dilini unutan kurban ben miyim?

Göğüs kafesimde sıkışan hava  
Bütün yaşanmışlıkların ödenmemiş diyeti  
Vicdan, emme-basma bir tulumba  
Suyun belleğinde bağlılık yüzüğü...

Sarnıç, saklar ölümü

1996

(*Kitap-lık 37, Yaz 1999*)

## ***Veysel Çolak***

(1954) Şiir üzerine yazılarını *Yabancılaşma ve Öteki Şiir* adı altında kitaplaştırdı. *E* dergisinin açtığı şiir inceleme yarışmasında Edip Cansever'in 'Gelmiş Bulundum' adlı şiiri üzerine incelemesi değerlendirildi.

## **ATLASI YIRTIK**

Yaşamak sadece birkaç kulaç. Kaypak ve kaygan  
alacalı bir oyun. Gizemi kundaklayan cinayet  
durduruyor karın beyazlığını  
ama direniyor çocukların kalbinde unutulan.

Sinsi boşluk, ödünç pusula: Kayboldum işte  
arkamdan konuşup durun. Tek sözcüklü  
korkunç bir dil içinizdeki ceset.

Unuttuklarınızı bir güle koyun  
Gülerken dudaklarımızdan kopan kasırğa  
unutulmuş bir sokağın yeraltı tarihi  
hayatımızın yangın yeri, güzel suç, berduş akşam.  
Özlemekten sırılıklı bir ressam, kırık Picasso  
İspanya'da siyaha soruyor renklerini.  
Bir şair, Nâzım Hikmet, atlası yırtık  
aşksa çaresizlik birazdan.

Büyük umut, kötü davranış, dişi eğretilme  
askılarda kanın ölü kokusu, terli coğrafya  
gerçeği aşağılayan direnen ete saygı  
fiyakalı cesaret. Ama hep yalnızlıktadır girdap  
ve uyuşturan gürültü, yaşatan anlamsızlık.

Hışım gibi geçiyor beni bir kadının yüzü.

Sende kırıldığım için üzgünüm  
Geciktim. Biliyorum, bir ömür çok çabuk değil.

(Kavram Karmaşa 12, Tem./Ağ. 1999)

## **Hüseyin Ferhad**

(1954)

### **HAZER İÇİN BİRKAÇ SARI GÜL, VIII**

Onu ipten aldım, kurtlar, haramiler sofrasından kaptım.  
Ufka, kadim yurduma kaçırdım. Göçüklerini onardım,  
muslinlere, kadifelere sardım. Tirşe uykulara, gökçek  
rüyalara yatırdım. Nazardan, kem gözlerden sakındım.  
Çağanozların, yakamozların akıntısına sakladım. O benim  
gizli yaramdı, kanadı

Ellerine kına yaktım. Beline ibrişim kuşak bağladım.  
Gamzelerini altınla gümüşle halkârladım. Burnuna hızma,

ayaklarına halhallar taktımdı. Saçlarını meltemle borayla  
taradımdı. İçsin diye şarap süzdüm, yesin diye incir soydum,  
et kaynattım, yufka açtımdı. Önünde diz çöktüm, ağladımdı.  
Gök Tanrı tanığımdır

O benim şirk lambamdı, karaldı. Yüreğimdeki ışık lekeleri  
bu yüzden tenhadır

O benim sırsız aynamdı. Yüzüme şevkle baktımdı. Terini vecdle  
kokladımdı. Eğnini gönençle tarazladımdı. Kulağına yırlar,  
alkışlar fısıldadımdı. Çimlerini yoldum, tarhlarını suladım,  
göl cinlerini taşladımdı. Bahtına, alın yazısına ulusal benliğimi  
hohladımdı. Yine de elimden düştü, kırıldı

## HAZER İÇİN BİRKAÇ SARI GÜL, IX

İcazet dediğiniz ne ki, gönül  
mim koysun Asya'nın Ön'üne

Ancak ebleh bir ebabil  
kursağındaki taşları döker Babil'e

Hazer için birkaç sarı gül  
çalmak kastıyla girdimdi bahçenize

Ben de sizin bilmukabil  
eğer ardım sıra küfrettinizse

(*Adam Sanat 162, Mayıs 1999*)

## ***Hilmi Haşal***

(1954)

ŞAİRLER İÇİN DERK DESENLERİ'NDEN  
İLHAN BERK İÇİN

Şiirin iyilik yolunda, cehennemi yaşamaya hazır ol  
dedi İlhan Berk usta, uyandım mavi kaygıya

sözcüklerin şeytani yanını, gelişi amansız yanını  
anımsadım irkilmekle; uyandım

dışarıda mayıs böcekleri sevişiyordu  
dışarıda panayır havası yaşamanın, yanılsamanın  
dışarıda gelincikler kıpırdıyordu, tıpkı bir sevdalı yürek...  
dışarıda çitlembikler bürümcük döküyordu...

cehennemi yaşamaya hazırdım çoktan  
ve cehennemi yazıyordum gerçekte od'unu  
anlamanın; şiir depremi sezmektir ilkin, sonrasıysa...  
diyecekti belki, bitkiler, nesneler, sayılar ustası

o demeden ben anladım hazırdım solumaya  
şirin yanmak yanını, mahşer yanını yani  
yaşadım en uçta salt öğrenmek içinmiş acı im  
sanrı ve söz kardeşmiş, şirin iyilik yolunda.

Bursa, Mayıs 1998

(Mavi Portakal 19, Bahar 1999)

## Ahmet Güntan

(1955). Dergilerde pek görülmeyen Ahmet Güntan bu yıl sessiz  
sedasız yeni kitabı *İkili Tekrar*'ı çıkardı.

### GÜZEL AYRILIK

Hani bir dal vardır, gövdeden çıkan,  
sonra bir dal daha o daldan çıkan,  
sonra bir dal daha, bir dal daha,  
en son dalda güzel palamut duruyor.

Palamutun şekli şapkası güzel,  
bıraksın meşeyi, dala tutunmasın,  
düşün yere şapkasıyla beraber,  
tabii, şapkası onu meşeye bağlıyor.

Bırak kendini öyle gövdesiz, dalsız,  
orada asılı huzur bulman imkânsız,  
dŖeceęin yer de meŖenin gölgesi.  
güzel ayrılık orada bizi bekliyor.

(*İkili Tekrar* adlı kitabından, 1999)

## ***Roni Margulies***

(1955)

### **MAHKEME**

Benim adım Harun`dan gelir  
Musa`nın kardeŖi.  
Harun`un Aaron`dur İbranicesi,  
Roni olsun demiŖ annem.

Bir toplantıda öğrendim dün gece,  
adım bir de Kırmancı dilinde  
aydınlık demekmiŖ,  
ne ben biliyordum, ne de annem.

Ve ne Musa, ne hudut tanıyan,  
ne yurda, ne ulusa inanan ben,  
31 Mayıs 1999 günü,  
yanlıŖ ulustan sanıldığı için ismim  
Çocuklar gibi sevindim.

Bildiğim tek kelime  
Roni olmasaydı Kırmancı dilinde  
bar bar bağırmak isterdim.  
“Buyrun yargılayın, buradayım iŖte,  
aydınlık benim adım,

*navê min Roni ye”*

(*Adam Sanat 164, Temmuz 1999*)

## **Murathan Mungan**

(1955) *Doğduğum Yüzyıla Veda* adlı şiir kitabı yayımlandı.

### **ÇÖL TERZİSİ**

kendim diktim düştüğüm  
yolların hırkasını  
eğnimi onlarla eksilttim  
sabrını beklediğim kuyulardı yeminli ay vakti  
talibi olmadım heykelimin  
bildim kumdan yapılmaz çölün heykeli  
vahamı kendim diktim  
kendim diktim hikâyelerimi  
yırtığını söküğünü onulmazın, hayatın  
adımı ben sananlara  
ne yazsam  
duyulmaz sesim  
herkesin zamanından başka türlü geçerim  
bana adımdan yapılan zaman  
aldı beni  
madem seslendim dünyaya  
madem imzamı verdim  
benden geri çekildi çoğaltılan suretim  
yazdıkça bildim  
zamanın malıyız hepimiz  
dügümlüyüz bağlıyız  
azımız çoğumuz  
ne kadar sevsek o kadarız  
çok kısa görünen hayat  
çok uzundur aslında, çünkü  
kaderi çok az çıkar insanın karşısına  
çöle vursa da kendini, adanmış bir iç kale sanatına  
karşılaşmalarla kısalır insan hayatı  
çıplaktım, açtım, bana inen yıldırımın  
yakın geçersin sandım, vurdun geçtin beni, baktım: dokunmadın bile bana  
kavurup bıraktın ve yeniden uzakta bir yıldızdın ansızın.  
yeni terzim, mutlak serabım, aklımda senin adın  
başka bir hırkaya başladım, yolun aynı  
aşkım uçsuz bir çöl, ben kum kadarım.

6 Aralık 1997 1 Ocak 1999

(Kitap-lık 37, Yaz 1999)

## Yusuf Alper

(1956) *Şimdi Hangi İrmakta* adlı kitabıyla Orhon Murat Arıbur-  
nu/Sabahattin Kudret Aksal Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

### SANA SENİ ÇARPARAK

Yaranın kanadığını benden soruyorlar  
Tutkunun serseri bir mayın olduğunu  
Ölümün acımasızlığını, sevginin yokluğunu  
Acının zulmünü, umutsuzluğu  
Uçurum kenarında şaşkınca dolaşmayı

“Dikkat ölüm!” diyorlar eski babalar  
Keyif çatmış pamuktan göğüslerde  
Caddeden geçerken saatler ayarlanmış  
Korna sesi duymamış, silah taramaları  
Bilinmez bir aşkın sızısı yüreklerde

Buyursun keşmekeşe kulplar taksınlar  
Bu curcuna, panayır, palyaço güruhuna  
Aşkın metafiziği, insan ve insancıklar  
Desinler desinler, ağız torba değil ki  
Ağaçlar gölgelerinde anlam muhabbetleri

Aşkmış zamanmış iyilik güzellikmiş  
Greta Garbo'nun yüzü baştan sona yürüyor  
Her şey ama her şey sokakların kalbinde  
Ölüyor hiç uğruna güzelim Marilyn Monroe  
Görünmez bir şimşegin apansız sancısı

Kâtili maktûlünden daha makbûl dünyada  
Kim kâtil olmak ister “bir düşünün abiler”  
Kim aynaya bakar; yeni bir bukalemun  
Her gece sevgili değiştiren âşık  
Aşkın aşkınlığına ne katar abiler

Kulplar takamadım; bilinmezin koynunda  
Sincap yıllar yılı kemiriyor içimi  
Aşkla tutuşmadım, çöllerde yanmadım

Akdeniz kıyısında acıyla ağlamadım  
Sormadım nerden gelip nereye gittiğimi

Sana seni çarparak sen yapılabilir mi?  
Bilemedi babalar, kimseler bilemedi  
Güngörmüş bir konağın çürüyen döşemesi  
Lağım akan suları seller oluşturmuş  
Sana seni çarparak sen yapılabilir mi?

(Varlık 1101, Haziran 1999)

## **Adnan Azar**

(1956)

geçen bölümün özeti

### **YAĞMURUN YAĞMASI YAĞMURUN YAĞMAMASINDAN İYİDİR**

1.  
bu yaz bahçe kaldı öylece  
ben uzak kaldım şemsiye dalgınlığına  
ayrık otları çimçimen uzak bana

2.  
telefon tuşlarında kalsın parmakların  
ben senin adını bilirim

aklın titreyişlerde ve bana kalsın bir kere daha  
ama bilmem adını sorarsan

3.  
derdim sana doğru sensin

merdivenler var kapılarkoridor  
baksam yoksun

kapılar bana değil ama  
meseller üçüncü çoğul kişilere

ve unutmak için koridorlar var yine  
özlemek için telgrafın telleri

bahçeyi gören masa. 20.4.99

(E 5, Ağustos 1999)

## **Salih Bolat**

(1956) *Gece Tanıklığı* adlı kitabı yayımlandı.

### **GECE TANIKLIĞI**

#### **XXII.**

çayırın sonundaki kente bakıyoruz  
gecenin kuşattığı bu kenti unutacağız  
gün gelecek suyu konuşacağız, bunu biliyoruz  
ipliğin iğneden geçişini, göğün başlangıcını  
kanı ve gölgeyi konuşacağız, üzümün yasını  
masamızda bir gül ölüsü, dalıp gideceğiz

#### **XXV**

gecikmiş karla döküldüğünde ağaçların sırası  
çekildiğinde fırtınanın elimizden aldığı deniz  
gecenin saldırısına uğramış bir kıyı kaldığında  
kendini hangi ışıkla sınavacak ölümler keleşliği,  
nasıl bakılacak anıların aşındırdığı aynaya  
anılar ki şimdi penceresinde uyuyan kedilerdir  
ağaçlı bir yolda tek başına yürüyen bir kadının.

#### **XXVI**

yaralı bir sığırcığı kovaladık. papatya topladık. taşlara baktık.  
yüzeyleri aldatıcıydı. kabuk bağlamışlardı rüzgâr, su, güneş,  
yosun ve geceyle.  
kırdık, içlerine baktık, mineral ve kristalleri gördük.  
bir tanrının yüzünü gördük. öğle vakti tanrısının.  
bir çocuğun gelip yaslandığı, şantiye işçilerinin yemek  
artıklarını döktükleri, üstünde aşk sözcükleri olan  
solmuş bir şekerleme kâğıdının çalılara takıldığı.  
bir yılanın suya doğru sessizce akıp gittiği.

## XXVII

arka bahçeden çıtırtılar geliyor. bakıyorum, kıpırdayan karanlık gibi bir kedi. onu gördüğümünden habersiz. otların içine bir parça gece saklıyor. gündüz gelip bakacak, hâlâ orada mı dolunay, çekirgenin sesi, kırık birkaç yıldız, hasta götüren ambulansın ürpertici sireni, kaldırımda müşteri bekleyen travesti, köşedeki büyük çınar, dallarda bir törenden kalma küçük bayrak.

(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999)

**Haydar Ergülen**

(1956) Haydar Ergülen için bol kitaplı, boş şiirli bir yıldız. *Karton Valiz* ve *Ölüm Bir Skandal* adlı kitaplarıyla Hafız'ın *Hafıza'sını* yayımladı. Bu kadar çok ve bu kadar hızlı yazmak onu bir tekrar tuzağına düşürecek mi? 2000 yılının sorusu bu Ergülen için.

## ANNE

Annemi çağırın. Bana yüzümü anlatsın. Birini anlatsın. Hayat bütün yüzlerimi yırttı. Annemse hâlâ bakıyor, sanki yüzüm varmış gibi. Anne niçin terk etmedin beni, niçin kimsesiz bırakmadın? Anne, ben, noktasına kadar aynı olan virgülsüz insanlar tanıdım, aralarında bir virgül payı bile yoktu, birinin bittiği yerde diğeri başlıyordu, biri bitmeden diğeri yaşıyordu. Deniz gemilerinden yorulur mu anne, ben su oldum da kaldıramadım ağırlıklarını. Durdum, akmadım, ama çok bulandım. Anne bağla gemileri. üstüme salma.

Anne ben su olmaktan bıktım, yüzüme bakma.

## BUGÜN

Bugün ölüm bir tül gibi indi kaybolmuş bir yüzün üstüne. Bugün dünyanın dumanı bende tüttü. Küller başıma! Bugün bütün kapılar yüzüme kapandı. Gecenin kapısında

kaldım, rüyalar erken kapandı, gözlerim kapılarda kaldı.  
Bugün, bir manzara fabrikasının serisonu ürünlerinden  
biri gibiydi Ucuz, kötü, kusurlu.  
Bugün, açık bir kapı gibi durmadan vurdu.

Bugün, benim evim mi?  
Bugün, ne zamandır?

(No 2, Mart 1999)

## ***Turgay Fişekçi***

(1956) Turgay Fişekçi, geçen yıl yayımlanan *Sevgi Bağları* adlı kitabıyla Necatigil Şiir Ödülü'nü kazandı.

### **EVRİM**

Pembe bir çiçek nasıl bir şeftaliye dönüşür biliyorum  
Gözlerimin önünde çağlaları, dibine döktüğüm sular  
Güneşin fırınında günler boyu kızarışı teninin.

Avlumda bir deli güldün, dikenlerin ellerimde  
Saçlarının uzamasını izledim, tırnaklarının sertleşmesini  
Duydum hayatın ağırlığını, dokundukça sırtındaki eğime.

Hiç görmediğim gündoğumlarının ışıdır yüzündeki  
Karabiber yapraklarından yansır yastığıma  
Dalında unutulmuş bir mangonun kokusuyla.

Boynundadır bütün akşamlar, yorgun kirpiklerin teleklerinde  
Kuytularındaki nem sarsar yapımı, sarsıldıkça ben böyle  
Düşlerce uzak durur önümde, düşlerce uzak olan.

(Adam Sanat 169, Aralık 1999)

## Sefa Kaplan

(1956)

### ROBERTA

akasyaların ağıt diyârından,  
titrek bir merhaba gibiydi  
bir kırlangıcın kanadına binip de düşmüştü  
sanki londra sokaklarına – kendi içine  
hiç eğilmemiş bir italyan – öfkesinden değil,  
yenilgisinden şikâyetçiydi. –

verona adında bir bulut ülkesi  
– paveşe`yi aradım bir süre  
beyhûde bir çabayla gözbebeklerinde –  
oysa, ne kadar çok benziyordu cihângir  
cinâyetler cumhuriyeti çocuklarına,  
kirpikleri hem anayurdu, hem hücresiydi. –

iki ıslak merhabayla kuşandığı  
sarnıçlardan, iki ıslık gibi sıyrıldığı  
geçmedi gerçi umberto`nun kayıtlarına  
ama, dante`nin cehenneminde kısık sesli  
bir bohemya olmaya da gönül indirmemişti,  
hakikate teğet tarlalarında aşkın  
yankısını kuşanan bir karanfil sesiydi. –

futboldan anlamazdı gerçi  
ama iyi bir tarihçi olabileceği  
kirpiklerinden belliydi!

(Kitap-lık 36, Bahar 1999)

## ***Lâle Müldür***

(1956)

*Zîdî'ye*

teni yıkılan ilk sen oldun  
bir mevlevî hüznün ardından

bak en güzel en güzel kadınlar  
çekiliyor aşktan

hiçkimseye dokunmayan  
bir hüznün ortasında durdun

ey ilahilerle beslenen  
uzaklık  
bize dokundun mu?

bir sim ve bakır müziği  
onmazların penceresinde  
gidenlerin hemen kaçtığı  
o yerde  
ilk kalan sen mi oldun?

güneş ve ayın düğününü  
görmezden gelen sen  
toprak ta bir başka denizdi çünkü

ardında bırakıp her yaşadığını  
bir ney sesiyle yokoldun

yorgunuz, durgunuz şimdi  
bizi duyuyor musun?

## Yavuz Özdem

(1956) Yavuz Özdem'in bu yıl yayımlanan *İstanbul Yolcusu Kalma-sın*'ın dışında üç şiir kitabı daha var *Göl* (1991), *Bir Yüzle Yürümenin Kitabı* (1994), *Adınız Kime* (1997)

### SANKİ UNUTTUKÇA ÖVDÜK BÜTÜN YÜZLERİ

Hepimiz taşıyoruz bir soğuk uğultuyu yüzümüzdeki  
Yürürken verdiğimiz öpüşme aralarına  
Ne tuhaf sanki hepimiz  
Uzun uzun yazlardan almışız da rengimizi  
Sarmaşıklı merdivenlerden çıkmışız babalarımızın çaktığı  
O nar beyazı sabahlara  
Unutkanlığımıza övgüler dizen ressamız sanki  
Halkevleri geleneğinden  
Sanki tanıyoruz hepimiz  
Gülüştü tırpan ağzı  
Sayı gibi o kürt yüzünü  
İşyanı iyi dinlemiş hane halkından  
Hani babası bir kere konuk olmuş kendisi doğmadan  
Sobacı ohannes ve terzi laikle diyarbakırdan  
Bu uzun caddeden o sivil geceye  
Şimdi aradabir uğrar  
Cihangirdeki marksist tefeciye

Sonrası mı sonrası yine ortak  
Bütün bildiklerimiz kadar

(Islık 6, Mart/Nisan 1999)

## Mahmut Temizyürek

(1956)

### KISA TANRI TARİHİ

...ve tanrı kadındı baştan  
kasıklarında bulduğu ateşi

bir patlamayla doğurdu  
sonra duruldu döne döne  
ve süt sağdı, ekin ekti, emzirdi  
doksandokuz memesiyle  
ağzı sonsuz boşluk olan evreni  
Avcılar eve gelmeden önceydi.

Zeus muydu yıldırımını ok gibi kullanan  
Baskında başı dik yay gibi kaldı kadın  
Dimdik, donuk ve yenik baktı  
Ateşini gizledi geceye, yıldızlara  
Oyunla savuşturdu avcı vahşetini  
ve tanrı şımarık bir oğlana döndü...

Aşk ateşi küllendi Ağıtçı Hürmüz'ün  
Destancı Ehrimen çiftçiliğe  
Buyrukçu Musa çobanlığa başladı  
Hikâyeci İsa ağaç yontardı  
Baba mesleği geleneğince.  
Şair Muhammed borsanın en uzun  
vadeli yabancısıydı  
Issız çölde deve çanlarını  
kâinat uğultusu gibi dinlerken  
çölün dinmez ateşini evren diye içerdi  
ve tanrı henüz gençti ve erkekti...  
Yalnız olmasın da ne yapsındı.

Ehrimen'i duasına çıktığı yağmur boğdu  
İsa yonttuğu ağaca çivilendi  
Güttüğü koyunlar yedi Musa'yı  
Muhammed'in tebaası  
petrol borsasına yatırdı develerini ve kaybetti  
sonra, ya sonra...  
tanrı kalpten öldü!"  
ve zaten yaşlıydı ve erkekti...

Avcılar kaldırdı cenazesini...

**İlyas Tunç**  
(1956)

**KUYU SÖZLER**

insan bir kuyudur, bakım ister  
güvenme kimsenin ipine

öyle derindi ki sözleri  
eğreti bir merdivenden usulca bıraktım gövdem  
ah arkamdan kazılanlar  
iğneler, ince tuzaklar

topal bir kırkayaktı  
karanlıkta bir güllü kurtarıırken boğuldu  
kurtlar yesin leşini

inancım, yalanın kardeşi olduğunu bilemeyecek kadar salmış  
rüyalara salın beni

balkon, bir kadın, kaktüsler, bir de kurumaya bırakılmış kanlı gömleğin...

gömleği biliyorsun, dedi  
balkon kırık çıkırık  
kaktüs delinmiş kova  
kadınsa arsız ölüm

rüyalarım çıktı  
ben kuyuda kaldım

(Bahçe 16, Yeni Kış 1999)

**Şerif Erginbay**

(1957)

**BİR GÜZ SAATİDİR KAYA**

Sızdırır zamanı  
göğsünün kesik damarlarından.

ve ruha eşlik eden filizini madenin,  
sızdırır, upuzun olur zaman.

Dağılır mermer, incinir yel;  
upuzun bir çığlık:  
sudaki sabrın sakın şiiri,  
incinir aceleci yağmur.

Bir güz saatidir kaya  
düş yollara çıkar,  
parçalanır krallığı aklın  
aydınlanır aşkla,  
öteki yüzü hayatın.

Bir güz saatidir kaya  
dağılır mermer, incinir yel;  
incinir yel, dağılır mermer!

(Bahçe 14, Son Yaz 1999)

## ***Muzaffer Kale***

(1957)

### **İKİNDİLİK**

Ne bulurlar bilmiyorum ikindilerde insanlar,  
tam bu sırada asmalarda bir salkım  
aşağı doğru uzar ve  
suya değdirmeye çalışır  
tanelerini.

Ben sizi başka zamanlarda sevmiştim, olmadı  
yine ikindilere kadar uzattınız yolumu,  
pamuk tarlalarında hayal değiştiriyordu işçiler,  
savaştan arta kalan gazilerin birer birer  
işini bitiriyordu günlük hayat.  
okuldan kaçan çocuk dünyaya ge-  
çiyordu yassı bir gürültünün içinden.

Nirvana'nın çocukları uyanıyordu  
ölü bir tanrının soğumuş kalbinde.

Islığı ikindinin ıslığı kadar geçici olan yoktur.

Bütün sokak köpeklerinin  
bir ayağı mutlaka aksar bu saatlerde,  
ikindinin sıcak taşının önünde.

Ne bulurlar bilmiyorum ikindilerde insanlar,  
gelirler. bir an dalgın dururlar orda, sessizce  
yüzlerinin heykelini seyredeler.

(Varlık 1103, Ağustos 1999)

## **Yunus Koray**

(1957)

### **ŞİİRİN ANISI**

bir yeni oğlak daha sıçrayabilir  
senin üzüntüyle dokunmuş sesinden  
gözlerinin parlayan nehirlerinden  
uzak yazlardan. incir sütlerinden

bir yeni ülke daha çizilebilir  
karşı kayalardaki tanıdık göğe  
kuşların kanadındaki yalçın vadiye  
akdeniz kokuşlu lirik mağaraya

bir yeni anlam daha uç verebilir  
yalnızın abandığı abanoz acıdan  
ilerleyen ormana doğru dalıp gitmiş  
çocukluğunu yaşayan anılardan

bir yeni güz daha dağılabilir  
kırların göğsündeki şiire  
karlara gömülmüş göğ ekine  
ağıla ağan akşama ve buzağıya

(Edebiyat ve Eleştiri 41/42, Mart/Nisan 1999)

## ***Halil İbrahim Özcan***

(1957)

### **KURUNTU BOŞUNALIĞI**

süründüğün kadifede ömür  
erkenci dalgalarda yaşlanır  
haberini bile olamaz geçen zamana  
yaşın ilerlemiştir nüfus kağıdında  
aldırışsız daldığın belalar sultanı  
dergâhlarda

yeraltı hayatlarından açılan ateşte  
şaşkının düştüğün yerdedir

o atın içinde yaşamaya hiç benzemez  
susuver n'olur öbür yüzünde  
nereni yoklarsan yokla yaşlılık  
pusuda iki gözü güneşlendirir  
toprak ve tahta  
unutulmasın diye gidenler içindir

aynı hayale kapılmış arkadaşlara  
çalınan kapılardan götürülenleri  
saymazsak eğer  
tek kürekle kalbimi çalıp götüren  
korsan da kayıp

*(Papirüs 26, Nisan 1999)*

## ***Hasan Öztoprak***

(1957) Dördüncü şiir kitabı *Ey Aşk Anlayanlar*'ı yayımladı bu yıl.

### **KIRKLAR KİTABI'NDAN**

XV

Hergün biraz daha anlaşılmaz olur Dünya

bu yaşlar kırmızı yaşlar değil  
kırmızı yaşlar anlayış yaşlarıdır  
bu yaşlar kendini salma yaşı değil  
ellerin yanma yaşı bu yaşlar

kalbin soğuma yaşı  
gözlerin acıma yaşı  
başını alma yaşı bu yaşlar  
alıp da gitme yaşı

“Neden gidersin alıp başını?”  
anlayamam sizi. bundan  
“Neden hep anlamak istersin?”  
anlamadan tanıyamam

ne kaldı geriye benden  
bir “ah” kaldı  
perişan bir iz  
gölgesiz bir yaz

yazılar kaldı uçan  
kapılar kaldı, kapalı kapılar  
yollar kaldı, biraz kırık  
yollar biraz dargın

durgun sular kaldı  
dalgalı sular  
kardeş sular  
yaşlı sular

benden geriye ne kaldıysa kaldı  
önemsiz şeyler bunlar  
demek, kırık bir masa, kapalı kapılar, isli bir çaydanlık  
pervazda bir el, kaçak bir yolcu, saksıda kırmızı bir çiçek  
ama ne çiçek...

gidiyorum ve giderken dökülüyor anlamlar...

## ***Engin Turgut***

(1957)

### **ŞARABIN SÖZLERİ**

Herkes ışığını alsın gelsin!  
Bende melek selsebil!

Ruhumuz sütlüdür, taşarız şarabımızdan!  
Bana güneşinizi üfleyin, üşüyorum yokluğunuzdan!

Her veda utanır kendisinden!  
Haz biter, mana ölür, sıkılırız derdimizden!

İşte dimağ, işte تنها, sanki her şey kurudu!  
Ateş sustu, iştah sonsuz, bıktım anlaşılmaktan!

Akşam güneşini bırakır duvarda!  
Arz patlar, herşey rüya olur!

Terkettim aklımı, her yerde kalbim vardı!  
Mahur bir kokuydu yüzümüz, yükümüz fazlaydı!

Akşamın tadını kaçırdılar, cümlemiz vesileyiz varoluşa!  
Aşk hepimizi uçurur, hayat hepimizde başka!

Hadi gelin, gül kapılarını kiralım, bülbül bile olamayalım!  
Var mısınız yanmaya, işte ben gidiyorum, kubbedeki sonsuza!

Merak buyurdunuz söylüyorum  
Hayalden başka neyiz ki biz!

Bakın bırakıyorum sizi de boşluğa!

(Uç 2, Nisan/Mayıs 1999)

## Orhan Alkaya

(1958) Orhan Alkaya, *Erken Sözler* adlı kitabında 1981-1983 yılları arasında yazdığı şiirleri topladı. Şaire göre tarih sırasıyla dördüncü, zaman sırasıyla sıfırıncı bir kitap *Erken Sözler* Alkaya'nın şiir tarihine ışık tutuyor.

### TUZ GÜNLERİ

bize yapılanları gördüm, hepsini  
bin ejder kuvvetinde köttiydüler  
bir kuşak yok edilirse belki, çok yılın  
öcünü alacaklardı; kimbilir haklıydılar  
hepsini gördüm; dağılan beyinler  
ucuz bir klişe kadar hakikiydi  
dağılan hayatlar tevazu ile romansız  
aşklar hep yarma ertelenmiş ve gizli  
sırtlanlar ısrarlı sır taciriydi  
annem de korkuyordu onlardan  
kimdi onlar çün hazır ve nâzır  
onlar içimizde ve zahiriydi

bize yapılanları gördüm, hepsini  
kimliksiz bir ülkenin sadık bekçileri  
yarınsız memurları dünden arî günün  
ve Aryan rü'yaların yanlış Batılıları  
harita üzerinde oda ararken  
hepsini gördüm; bir el bombası  
ellerinde patlayarak yok ediyordu  
*boydangay boygay* bir coğrafyayı  
sadakat hep bugüne gönderilmiş ve açık  
ebemler ısrarlı yol muhaciriydi  
gönlüm de korkuyordu onlardan  
*onlar ki toprakta mayın suda kolera*  
*havada ihanet kadar çoktu*  
onlar hem Yeşil hem Hareket bir ordu

bize yapılanları gördüm. hepsini  
an benimle geçerken zamansız  
ve hep bir ukte kadar karanlık

günler hayli sevimsiz hatıra haliyle  
 isimler ölüm hükmündeydi  
 kusmuğundan tanıyorduk artık insanı  
 hırçın ve hükmedici bir hal sinmişti her yere  
 hata! erken büyüyor burada  
 Feryat da korkuyordu onlardan  
 eksik arzu. kayıp çocuk, masum örümcek  
 onlar boşlukta karşılıksız bir soruydu

bize yapılanları gördüm. hepsini  
 yanlış tariflerle uzatılmış bir yol gibiydik  
 bizden mütevellî heyeti ve icracı avukat  
 kötü gün yabancısı ve yatakta hoyrat  
 sözsüzlüğe tutsak bir aile, sınav çocukları  
 bizden bir aşığılamanın hazır özneleri  
 münasip suçortakları... ve suskunluk hücreleri için  
 bir adım ileri! istendi. yıldırımlar yaratmak  
 memleketi yarisına kadar demir ağlarla donatmak  
 memleketin yarisını unutmak beklendi bizden  
 bir bok vardı gibi sundukları hayatta  
 vazgeçemezdi sanki güzel ve yetenekli olmaktan  
 kudretle aptaldılar, hiç bırakmadılar korkuyu  
 memleket bile korktu onlardan  
 güzel ölüm. iyi abla, sine qua non hayat  
 arsenik ve çaydılar. rü'yasız uyku

bize yapılanları gördüm, hepsini  
 açlık gözümüze sokulmak için bekletiliyor  
 vicdan derin çarpışmaların gazisi  
 ibne! arkadaşımın müstear ismiydi  
 havlamamızı istediler. uluyabileceğimizi kestirmeden  
 onlar define avcıları; zihnimize kartal salanlar  
 haklıydılar. postumuza göz dikerken  
 bedevi yol açacak. nizamcı oturacaktı daima  
 argonotun yolu vardı ve uzakta  
 meşkederdi yoksul tanrılar  
 Adam bile korktu onlardan  
 yaratılışı yaraladılar sır fabrikalarında  
 bereketsiz süt ve inançsız başaktılar

bize yapılanları gördüm, hepsini  
benliği gölgeleyen iktidar ardımızdan ağladı  
ve hep ikizini terketti hevesle kutsanan  
hayat! merakın sağrısında çok yol alındı  
kan tarif etti kendi göbeğinden ayrılanı  
kırılan göğün altında kamaşan gözlerimizle  
az gittik uz gittik dere tepe biz gittik  
iklimden iklime değiştik, evet  
zamanın suyu vardı, bir de bunu bildik  
ve onlardan azade korkuyu

bize yapılanları gördüm, hepsini  
kır hayvanını okşayıp isteğe uzandık  
kırk yıl ayrı koydular kadın ile erkeği  
bize bir harf öğretene kırk yıl

hayattan kovdular

öğüt, tütsü ve fal tutuşturdular elimize  
cinayetimizi çaldı onlar nesebi gayrı sahih  
sevgiyle. oysa ne güzel yenilmiştik  
öğrenmekteydik tam acının kudretiyle  
sabit kalemlerle silinir kan  
insan yok etmeye yazgılıdır ve varlık  
bu şiddetle sınanır. işte şöyle  
ormanımızı yakarlar, hayvanımız yaralanır  
kalbimiz kırılır soludukça çok yıllık ölümü  
gülümüzü ateşe salar *semender tıynetan-ı aşk*  
gül yanlış kokarsa, tuz yakaya takılır

bize yapılanları gördüm, hepsini  
gül yanlış kokarsa tuz yakaya takılır

(E 2, Mayıs 1999)

## **Ergül Çetin**

(1958)

CAN YÜCEL'E CAN HAVLIYLA

kalp krizi geçirmiş can yücel  
allah bir kahkaha, ölüm bir tebessümdü ya

bu da gelir, bu da geçerdi elbet  
 televizyonda görünce ağarmış kirpi yüzünü  
 anladım o saat cam yanıyordu canın  
 iki soluk arası yılan dilli bir hançer  
 girip çıkıyordu kaburgalarının arasına  
 tüyleri dökülmüş yaşlı bir su samuru gibi  
 uzanmıştı yatağına, üstünde pijaması  
 çopur sakallarının arasından  
 mucize gibi dökülüyordu sözcükler  
 bir taşın konuşması gibi birden  
 alev alması gibi yeşil bir dalın öyle bir cayırtı  
 orman yangını gibi bir çatırtı çuturtu  
 deniz aslanının konuşması gibi bir şeydi  
 hiç duymadığımız bir sesle,  
 çok yaşlı bir kaplumbağanın gibi  
 kırışık, sarkmış boynunu çevirip bakarken  
 çaresiz, koca bir bebek gibi,  
 her insan çaresizdir doğanın kucığında  
 suskunluğu da öyle...  
 dudaklarında esrik bir şarabın kanı,  
 güzelim Türkçe.

(*Kavram Karmaşa* 13, 1999)

## ***Bedirhan Toprak***

(1958) Bedirhan Toprak ilk şiir kitabı *Anahtar Âyini*'ni yayımladı bu yıl. Uzun bir bekleyişin kitabı *Anahtar Âyini*.

### **ANAHTAR ÂYİNİ İÇİN ÖN HAZIRLIK**

su halkalansa, ben göğsümü gersem uzaklardan uzaklara, tütse ateş,  
 üllese eskilerin eskisi bir rüzgâr eskilerin de eskisi dağlardan sırtıma  
 doğru da, düşünsem, hatırlasam. ama ummasam artık, az karnımı  
 doyursam, sonra kalksam su içsem dağlardan dağlardan doğru da  
 sırtıma doğru dereden. geri gelsem, derken ay doğsa, şıkır şıkır  
 şıkırlatsa suyu, sonra, daha sıcaktır kum, uzansam da ayın saklayamadığı  
 yıldızlardan çiçeklerine baksan bir bir geçip de geldiğim bahçenin,  
 çocuklarımla konuşsam, haylaz çocuklarımla huysuz çocuklarımla

sabırsız çocuklarımla, bir esmer bir çocuk, bir kumral bir çocuk,  
bir biraz daha kumral bir çocuk, bir daha daha kumral bir çocuk,  
bir kıpkırmızı pabuçları içinde kıpır kıpır bir çocukla bir bir,  
bir bir defterlerini açsam hepsinin, herbirinin defterlerine bir bir yazsam  
ki sonra ben seni çok sevdim ben seni hâlâ seviyorum ben seni hep seveceğim  
bir bir saçlarını okşasam, anlamış da, doymuş olmuş da uyumuş olsalar  
şimdi bir bir, ben gerinsem şöyle bir halkalanan suyun çemberlerinden  
bir çembere tutunup artık hiçbir şey ummadan artık kendim kendimin  
ellerinde bir,  
sonra ağırdan, ilk harfini yazsam halkalanan suda açılan pencerelerin  
götürdüğü o ufukarkalarının ufkunda az sonra doğacak aylar alfabesinin,

(Adam Sanat 161, Nisan 1999)

## **Mehmet Yaşın**

(1958) *Eski Kıbrıs Şiiri Antolojisi* yayımlandı.

## **VALİZ**

Ev'e girmişler, hırsızlar

perçinli-meşin valizi açmışlar...  
Orada anne kokusunu saklıyorduk  
onu içimize çekmek için biz çekinerek açıyorduk.  
Açmışlar.  
Pilili eteği, eflatunlu fularları, tüvinseti,  
eldivenleri, elaynası,  
kelebek-gözlüğü, sayvanlı aşevi-önlüğü  
kendi diktiği menekşeli elbisesi,  
ekose etekceketi, pantufları, ipek mendilciği,  
dürülü Lübnan tur-haritası,  
"exercise book"ları, dolmakalemi,  
mektuplaşmaları... Toz top rak toz toprak...  
İster şu ister bu askerin kışlası  
tekrarlanıyor Ev'in savaş travması  
gene baskın oluyor, kırılıyor gene kilitli kapılar  
ve ganimetleniyor yaşanacak bir hayat.

Ve ganimetleniyor öitünmüş bir hayat da.

“Kayıplar Listesi” tutuluyor  
gene. boş yere sigortaladığımız Ev’de...  
Bir insanın dağılan ceylan derili albümünü  
geriye getiremez ki sigorta şirketi.

Ne de kayda geçiriyor “Kıymetli Eşya” diye.

Lefkoşa (Londra), 1997 (1998)

(Defter 35, Kış 1999)

## ***Osman Hakan A.***

(1959)

### **ELVEDA**

Ruh paslı bir hayvan...  
sokmaz öteki ruhu içeri?..  
otsuz ve çıplak oysa... varmak’çin  
sermayesi diğeri... aşk ta ölüm de  
zavallı bir kapı yüzünde...  
yürür birlikte... elveda ve hüzün  
yakınlığını lütfetmiş kötülüğün...

insan yalnızca bir yol... yürür...  
aşk ölümle... dertle dolu...

iki insanın birbirine tutunması  
köklerin toprağa sarılması gibi...  
başka şeylere bağlı uzaması  
su, hava, güneş, iklim... ama  
nasıl olsa birleşir derinde...  
toplanır omzun altında hepsi  
işte bak!.. senle sensin...  
yok yanında başka bir kimse...

yine de ruh paslı bir hayvan...  
sokmaz öteki ruhu içeriye?..

elveda ruh!.. elveda paslı hayvan!..  
Sokma!.. başka bir ruhu içeriye!..

(Varlık 1104, Eylül 1999)

## **Salih Mercanoğlu**

(1959)

### **AY TELÂŞI**

ay eğiliyor  
döküyor gölgesini ladin

uzun bacaklarını  
indiriyor sulara  
uyanıyor  
kasıklarımda biriken göl

taze bir ölünün kanıyla  
akıyor  
seslere aldırmadan

sızıyor açık camlardan  
çıplak  
unutulmuş kadınların sırtına

kurdun boynundan alıyorum ay'ı  
incitmeden  
yastığına bebeğimin

ay eğiliyor  
döküyor gölgesini ladin

(Mavi Portakal 20, Yaz 1999)

## ***Tuğrul Asi Balkar***

(1960)

### **KANIT**

yalnız çılgılığım var elimde yokoluşu kanıtlamak için

dengede tutmak için aşkın ve kurtuluşun cesaretini  
unutulmaz ki senin şakaların terazisinde  
hep acının kefesinde dara olduğun  
aşkı tadışın rakıyı yudumlayışın  
susmayı küstüştün sesi ünleyişin  
anımsanır her eflatun düşünce  
yalancı ama yeni bir aşkı yakıştırdığın

behçetim don değiştirmiş hezarfenim  
çıkarmış yüreğinin kanatlarını  
madımak'ta uçmaklığa kavuşur

söyledikçe sır tutmaz aynalar  
ele veriyor kimliğini  
koşuyor kış tozuyor bahar  
bitiyor güz kavuruyor yaz yakıyor  
kırılıyor boynu kuğuların pervanelerin  
hasretlerin metinlerin asalların  
gösterdikçe gizi yitiyor görüntülerde  
kirletilen insanlığın

behçetim don değiştirmiş hezarfenim  
çıkarmış yüreğinin kanatlarını  
madımak'ta uçmaklığa

biliyorum gülüşün deprem  
biliyorum haykırışın boran  
susturur. ama ya acıyı  
biliyorum soluğu cana can verir, olsun! dur  
nasıl da yakışıklıdır gözleri giritli, göçmen  
dudakları çarpışırken dilinin erdemine  
dişleri şahmeran kalesinin temel taşları  
düşleri. ne de olsa askeri bir tıbbiyeli, eyy!

behçetim don değiştirmiş hezarfenim  
çıkarmış yüreğinin kanatlarını  
madımak'ta

sen ki görkemli voltanı atarken  
tutulur kapıları insanlığın ve umarsızlığın  
belki bir unutkanlıktır kalır kardeşlik  
pasaportunun ritsos'la paylaşılması  
biliyorsun yaşam yaşatmaktır  
kanın dolaştığı her yerde ve insanlığı  
kimin gücü yeter 'yangında ilk kurtarılacaktır' demeye

behçetim don değiştirmiş hezarfenim  
çıkarmış yüreğinin kanatlarını

(çıkartınız yüreğinizi

bu ülkenin sahibi kim bilmiyorum  
ben acılarınkini biliyorum)

behçetim  
ağabeyim

kendi çığlığımdır ancak ses veren çığlığıma

*(Pencere 16, Mayıs/Haziran 1999)*

## ***Metin Fındıkçı***

(1960)

VAZO

Ona götür dedi:  
Alkım tamamlasın kuşağını  
Çoğalmadan sinek ölüleri  
Toz fısıltıları  
Plastik papatyada, zaman

Vişne çürtüğünde durmadan  
Ödünç almasın kan  
Ödünç almasın götür dedi  
Yuvasında kesik damarlarıyla soluklandığı  
Şahmaran.

Sin'lerini sende bulacak ayna  
Irmaktan çalıntı bir avuç suyun  
Eskidikçe çağrılı sesi  
Aşk sende mekân bulacak.

Aşk sende mekân bulacak dedi  
İçimde dolaşan derviş.  
Elinde buzdan bir kargı  
Geçiyor iki kuyu arasında.  
Kalbim.

(*Adam Sanat 168, Kasım 1999*)

## ***Tuğrul Keskin***

(1960). *İpekler Çoğaltmaya* adlı yeni şiir kitabıyla eski kitaplarının yeni baskılarını çıkardı bu yıl.

### **ACILARINIZA DÖNÜN ŞİİR ORDADIR**

yürürdüm, sakın ve yaprak döken sokaktan  
içinde aşk olan şeyleri arıyordum  
içimde sevgili yanması  
yürürdüm, yanıbaşında bir sakız sardunyası  
konuşurdum usul ve uzun günler boyunca  
bi bakardım yüreğim de uçuk kızarması

yüreğim niye bu kadar ağzım ki.

susardım sonra susardım sonra susardım  
büyük ağaçların altında oturur susardık  
arkadaşlar sevgilim ve yeni bir Nehir

bir ses; acılarınıza dönün şiir ordadır.

acıyı yanında bilmek olgunlaştırıyor insanı  
fesleğenin, fesleğen olduğunu öğretiyor birden  
şaşırp kalırdık  
akşam vapuruna yetişememenin erdemiyle  
dağılmış pazarlara öteberi almaya giderdik

dönerdim, ayakla çiğnenmiş sakız sardunyası  
anlamsız karmakarışık olurdu yüziüm  
bu yüzü bir kere görmüştüm işsizliğimde  
ipekyolu düşü vardı, marlboro yoktu  
o hayat, foss modernizm hiç yoktu  
herşey işte, düşsel kitaplarda anlatılan

o kitap elinde van'a giderdik  
van kalesine çıkardık ellerin üşürdü  
ellerinin içi üşürdü hohlardım gün boyu  
konuşurduk sonra konuşurduk sonra konuşurduk  
kars kalesinde leblebi satardı bir adam  
adamin çehresini  
sonra nasıl bıçaklandığını çorum yolunda

okuduğumuz kitaptan iki harf silinirdi  
iki harf bir ölü askeri anımsatan  
korkardık, ayak izlerimiz karla örtülürdü

o zaman tut ki ben çok çirkindim  
sen çok güzeldin cesur ve bambaşka  
en güzel yerlerin memelerin  
emer iki Ağrı yapardım onlardan  
çay içerdim karşısına geçip, daldardık ovalara

uyanırdık, onlarca geyik binlerce kuş arasından  
üstümüzde bir rengi eksik gökkuşağı

o ilk ses; acılarınıza dönün şiir ordadır.

## Çiğdem Sezer

(1960)

### DOĞRULAYAN AŞK'LAR İÇİN

zaman: acı su  
dudaklarından içtiğim  
kesilen bileğim, konuşkan dilim  
haydi bir kez daha  
doğrula aşkı ve beni  
kutsa. gece unutuyor karanlığını  
yetim kendini kurtarıyor  
sen bu vadiye uğradığında

beni bana böyle bırakışın  
kalbimin ortasında kıpırdayan bir bıçakla  
ve yüz yüze  
hayatla. beni bana böyle  
bıraksan da  
sevgili, aşka uğrar gibi  
uğra

haydi bir kez daha  
baştan çıkar ruhumu  
ışısın başucumuzda  
gelirken getirdiğin sır lâmba

(Mavi Portakal 20, Yaz 1999)

## Cem Uzungüneş

(1960) Cem Uzungüneş 1998'in son günlerinde ilk şiir kitabı *Soluğan*'ı çıkardı.

### AYDINLANMA

evin ruhu evin ruhu  
senin hayâletin Vicdan abla

yatalak bir anneye tutsak  
senin kanatsız (bedensiz) melek kalbin,  
tığ işliyorsun içimizde ihtirasla

bir geceye inanırız biz sarışınız  
gece mucize istiyor senden  
ihtirasının diri tuttuğu  
adeta ilerleyen bir at istiyor

sarışınız; ne kadar da yakışsak  
gecenin karşısındaki mahcubiyetimize  
ihtiras, ak kirecin suda sönme sesidir nihayet

gece mucize istiyor Vicdan abla  
sessizlik kendi ablalığına, iyiliğine katlanamıyor  
beyaz bir at eşkin gidiyor gecenin vicdanına

evin ruhu, evin ruhuna  
şahlanıp yatışan bir deniz sesi dolduğunda  
alaca bir anın resmini çekiyor bellek;

sarışın bir kadın rakı içiyor!  
Yatalak bir geleneğe tutsak  
Zarif bir cumhuriyet tebessümüyle

Yanan magnezyum kamaştırıyor  
Karanlığa gömmek için yeniden  
Soluk alıp veren şampanya rengi salonu

O kısa aydınlanma ânında  
Eşyanın yokluğundan yankılanan  
Salonda bir at kişniyor! salonda bir at kişniyor, beyaz  
Keskin bir kireç kokusu bırakarak genzimizde.

Şubat, 98

(Kaşgar 7, Ocak 1999)

## ***Turgay Kantürk***

(1961)

### **AÇILMAMIŞ MEKTUPLAR'DAN**

**I./İLK MEKTUP; 02.09.1995**

(uzakta)

sesini yazıyorum  
sesini parmaklarımla

sesini okşuyorum  
sesin sıcak bir duvar  
bir kertenkele kaçıyor  
sesinin yaprağına

uzakta  
ağzın, bir dilim karpuz  
düşüncesiz; ısırtıyor  
sesini -- parmaklarımla

sesin o derin kuyu  
uzağın -- buz

ve sanki dönüyor geri  
senin uçurtma

gölgen sedir  
sesime sarılmış  
uyuyor sesin

sesini -- parmaklarımla

titriyor  
bir serçe  
ve uzakta  
ve yazıyorum  
-- parmaklarımla

benim yıldızım sana düşüyor  
tan vakti  
sesim -- kâğıtta

ve göğüslerinin kıyısında  
ve ağızımda ay

uzakta  
-- parmaklarımda

gün uyanıyor  
dalgın şarkılarla

beni arıyor sesim -- kâğıtta  
seni arıyor sesim -- kâğıtta

yağmur dinliyor  
arzu  
susuyor  
sesin -- parmaklarımda

sesini okuyorsun  
sesimde  
sesin  
-- parmaklarımla

(Bahçe 13, Haziran/Temmuz 1999)

## **Yılmaz Odabaşı**

(1961) Odabaşı, *Çalınmış Bir Mahşer İçin Ahvâl* adlı yeni kitabıyla 1985'ten beri kitaplarına dağılmış bulunan düzyazı şiirlerini topladığı *Aşk Tek Kişiliktir*'i yayımladı bu yıl.

### **ÖMRÜM BENİ YOK SAYSIN**

(ey hayat, sen şavkı sularda bir dolunaysın  
aslında hiç olmadım ben bu oyunda  
ömrüm beni yok saysın...)

yaşam bir istaka  
gelir vurur ömrünün coşkusuna

hani tutulur dilin  
konuşamazsın

tırmandıkça yücelir dağlar  
sen mağlupsun, sen ıssız  
ve kalbinde kuşların gömütlüğü  
tutunamazsın

eloğlu sevdalardan dem tutar  
aşk büyütür yıldızlardan  
yasak senin düşlerin  
dokunamazsın

birini sevmişsindir geçen yıllarda  
açık bir yara gibidir hâlâ  
hâlâ ne çok özlersin onu  
ağlayamazsın

yolunda köprüler çürür  
sesin sessizlik sanki bir uğultuda  
savurur hayat küll eyler seni  
doğrulamazsın

yapayalnız bir ünlemsin  
dünyayı ıslatan şu yağmurlarda  
her şey çeker ve iter  
anlatamazsın

yaşam bir istaka  
gelir vurur işte ömrünün coşkusuna  
sesinde çığlıklar boğulur ama  
bağıramazsın

sonra vakt erişir, toprak gülümser sana  
upuzun bir ömrün ortasında  
ne hayata ne ölüme  
yakışamazsın

yazdırmalısın mezar taşına  
ey hayat, sen şavkı sularda bir dolunaysın

aslında hiç olmadım ben bu oyunda  
ömriim beni yok saysın...

Saray Kapalı Cezaevi, Eylül 1999

(Öküz 66, Kasım 1999)

## ***Oktay Taftalı***

(1961)

### **KAYIP VE MARİFET**

buğday sarıyordu, eve dönme zamanı gelmişti  
güneş dağda küçülmüş, haram bir akik'e dönmüştü  
yalanlar söyleniyordu hakkında  
çok zengin ve gözü kara diyorlardı  
bilmiyorlardı sabır'a verdiği emeği  
eskidendi gurbet zamanıydı, toprağa şekiller çiziyordun elinle  
ya rahmet siliyordu ya ay ışığı bozuyordu şekilleri  
eve dönmüyordun

izzetin soyundan geldiğini sanıyordun, inat ediyordun tabancaya  
bir ağaç kovuğunda yaşadın yıllarca  
bir kayanın ardında kar erittin, diken soydun  
ayakların donuyordu kına yaktın, kâr etmedi  
ayakların donuyordu kına yaktın, kâr etmedi  
yine koptu parmakların  
karanlığa alıştırmıştın gözlerini, mert olmaya çalışıyordun  
bir kez kıbleden esmişti rüzgar, eve dönme zamanı gelmişti  
dönmüyordun  
evdekiler çoktan ölmüştü

kimse var mıydı yanında, ihanete uğruyor muydun  
farkında değildin, kendince hep çocuktun  
kendi ardına gizleniyordun, kendinden habersiz yaşılanıyordun  
herkes görüyordu  
çocuktun yaşlandığını bilmedin  
bilmiyordun  
evdekiler hayattayken sen kayıptın

alimlerden ve gezginlerden önce marifeti bulacaktın  
buğdayı savunacaktın, bir ‘kesik hoyrat’ söyleyecektin  
aldandığını varsaydın bir gün  
gözlerinin ferî söndü, kendi hayalini vurdun

yılan zehiri yakardı, kasatura kan, yırtardı sıvrısı kayanın  
hepsinin acısını birden duyardın  
korkuyordun  
kimse senin kadar korkmamıştı dağlarda  
ölmüşlerdi, marifet buydu

sen günahsızlara eziyet edildiğini sanırdın  
“ilahi toprak, ilahi ölümler, ilahi vatan  
hayat irademiz, ihanet  
ve ilahi korkak insan”

diye diye yakacaktın kendini

olmadı

izzetin soyundan geldin ya

bilgelik seni bitirdi

gece vakti yine kıbleden esiyordu rüzgâr  
meşeler yanıyordu bir yanda  
ama sırtını dağlara döndün sadakati düşündün  
ama sırtını dağlara döndün, ölümü gördün yanında  
eve dönme zamanı gelmişti  
sen kayıptın  
evdekiler çoktan ölmüştü

(*Öktüz 59, Nisan 1999*)

## ***Zeynep Uzunbay***

(1961)

### **GÖZYAZISI**

iki ışık arasına yazıldım  
geçmişe oyulan zamanda  
geçmiş, arsız çocuğu ömrümün  
taşlarıyla seven içimdeki deliyi

aşkı kayıran dili geceye unuttum  
kesiğim, eksikim, lekeliyim yalandan  
yakışmadı biliyorum bu mini hayat  
yeniden başlamanın eğri göçüne

eşini arayan mektuptum, silindim  
gözyazısı olup aktım cümleden  
işlemediğim yarınlar atıldı üstüme  
ne kadar saklansam ortada kalbim

benden söz isteyen gafil  
şimdi sen tıpkıhayallerin peşinde  
ama kaç darbe sancısı çekti dilim  
ben kaç kadın yırtıldım kendimden.

(Dize 43, Mayıs 1999)

## **Sunay Akın**

(1962)

### **KANAT GÖLGESİ**

Sırtında kanatların ağırlığı  
daracık basamaklarını  
adımlarken Galata Kulesi'nin  
bir tek şeyden emindi Hezarfen  
yürüyerek inmeyecekti  
çıktığı merdivenden

Dalgın bir güvercini  
yemek isteyen  
arkadaşlarının üstüne  
dev bir kuş gölgesinin  
düştüğü o günden beri  
vejeteran oldu  
Galata'nın kedileri

Sürgüne gönderildiği kentte  
seyrederken İstanbul'a  
yelken açan gemileri

konuverdi masasına  
üst üste  
iki kelebek

yeni bir düşü vardı;  
uçarken sevişmek!..

(*Öküz 59, Nisan 1999*)

## ***Hüseyin Alemdar***

(1962) İki kitabı yayımlandı bu yıl *Ten Kitabı* ve *Hüzün Kitabı*.

### **ÜÇ YEİS**

I

Bi kere kalın bir sis yağmış  
hayatımın mor kağıdına  
her aşkta beni sevmişmiş  
boş laf bunlar  
gitsem olmuyor kendime  
kalsam olmuyor kendimde

buruşuk bir yeis tek tabancam!

II

Hiç gereği yok durup durup hatırlatmana  
hayatın fal bir üşüme olduğu işte ortada  
aşkın plağı artık dönmediğinde  
yalnızca susulur muydu sahi  
sahi aşk şimdi nerde!?

kirlilik vaktiydi mermisizdi tabancam!

III

Her yerim uzak bir kırılma şimdi  
göz göz zambak yarası ömrüm  
ellerim liğme liğme yanlış aşk sözleri  
boynum siyah siyah yanlış öpölme

eyvah geri tepti tabancam!!

(*Dize 39, Ocak 1999*)

## ***Hüseyin Atlansoy***

(1962)

### **GÖL İÇİNDE AKAN IRMAK**

saat geçer, göl geçilmez

gölün içinde akıyor ırmak  
hayli müşkülpesent  
bir çocuk büyürken  
kanat kanat bir güvercin  
göğün içinde

/gök yarılır yarılmaz  
kanatlarında sahici bir cin  
uçuyor güvercin  
bir kanat ölüm diğeri dirim/

yok yok başkent bizi anlamıyor  
anlamıyor İstanbul... ah yosma yosun  
ulaşmıyor dağlarımıza lâlelerin kokusu  
ama birden fırlıyor gök eflâtunu rehin bırakarak  
aşkın insanın içinde mahfuz  
be - bop blue bea ormanına

ki, marmara  
kalbe benzer bir göldür aslında  
gemiler geçer limanlarından... aşklar geçer  
hayat geçer... söz geçilmez

geçilmez, söz!

*(Kaşgar 7, Ocak 1999)*

## V. B. Bayrıl

(1962)

HAYY, DAR!

*Hayy, dar! Bu ten bana zar!  
Kuşlar uçar... Uçmak ki tayy!  
Gül ise dirimdir. Zamir, der  
şaire her daim; hayy, dar!*

Dil, şer şebeke, aşikâr! Vehm  
ettikçe, mayi endişe, varlığa  
sızar. *Sayy* ki, boşa çaba, boşa  
tebessümlerdeki o ince ayar.

Leyl akar. Hani serin bahçeler,  
çılğın, sere serpe, hani köpük  
köpük leylaklar? Anladım, şehre  
kabul edilmek' çin, herkes önce  
öteki'nde uyuyan çocuğa kıyar!

Şeffaf örüntü. Bulutsu bağ, eksik  
tay. İnsan riyâ, madde kâr. Ruhsa  
zaman içre hep kırık bir fay!

Muhayyile, o işlek hızar! Fısıllar:  
Nerde şimdi sözlerdeki eski  
vakar? An gelir, sükût da insanı  
yorar...

Şair! Ya git o çocuğu uyar, ya gel  
beni bu tahammül mülkünden kurtar!

(Kaşgar 8, Mart 1999)

## **Birhan Keskin**

(1963) Birhan Keskin son yıllardaki başarılı çalışmalarını *20 Lak Tablet + (Yolcunun Siyah Bavulu)* adlı kitabında topladı.

### **YERYÜZÜ HALLERİ / 3**

#### **Karınca**

Ruhumdaki sabır, kalbimdeki aşkla kurdum  
kor dantellerden bu yolu, ormanın altına  
yeter ki oku onu.

Senin gördüğün ağzımın kenarında duran dua  
ben ayaklarımın altındaki toprağa, döktüğüm  
gözyaşına inandım Öyle uzun ki dünya;  
katlanmaya, kıvrılmaya, açılıp çarşaf olmaya.  
Mümkündür yol yapmaya bir ömür, yol almaya.

Yine de yolumdaki kederi kimse bilmesin,  
büyüsün genişlesin, dolansın ömrümü;  
kapısı kapalı çoktandır, penceresi dargın.

Kim anlayacak bu kor işaretleri  
Kimsenin dilinden okunmasın içimde kırılan  
Ovada ve dağda saklı bir mavi için  
düşmüştüm yola. Benim de yaban bir çılgılığım vardı,  
çok zaman oldu, teslim ettim onu rüzgâra.

Kışa girdik, kıştan çıktık  
ama değişmiyor insan  
karınca duası diyorlar ördüğüm yola.

Nisan'99

(Kitap-lık 37, Yaz 1999)

## **Enver Topaloğlu**

(1963)

### GÖVDESİNDEN AYRI UÇAN PERVANE

– Ali'ye

*(hiçbir zaman telafi edemeyeceğimiz bir şey vardır  
on beşimizdeyken evden kaçmamış olmak.  
W. Benjamin)*

biliyorum  
minesi olabilir incisi olabilir  
aşk herkesi sevindirebilir  
– ne var bunda değil mi –  
her şeyin başı dönüyor oysa  
devriliyor bir bir bardaklar tabaklar  
sürtüyor tehdit  
yumsan gözlerin açılmayacak bir daha  
çoktan hazır mutfak banyo  
odalar ve coşku

ah ölüyor  
çiçekler balıklar  
hassas olan her şey ölüyor ama  
ben bu daireden çıkamam  
beni anla

sarı kanatlı bir yelkovan  
siyah zırhlı bir troyalıdır akrep  
biliyorum diyeceksin  
şurda tam  
kalbimin ortasında

özlem değil  
müjde değil  
dilimi parça parça eden sebep

yalnızlık olsa hazinedir derdim  
yalnızlık herkesin kalesi de olabilir

nedir ali abi  
yurt dediğin nedir fakat  
bir ince dut dalı  
kimine yuva  
kimine darağacı

iyiyim diyorum ya  
iyiyim  
şiiir halinde kimi  
aşk halinde kâh

yine de bir boşluk dünya

(Defter 36, Bahar 1999)

## ***Nazmi Ağıl***

(1964) Nazmi Ağıl şiirde dikkatleri çeken çıkışını geçen yılki iki kitaptan sonra bu yıl da bir kitapla sürdürdü *Beni Böyle Değiştiren*.

### **ŞEFKATİN YÜREĞİNDE**

Eski değirmende her şeyin un  
olup aktığı yalan. – Bu sakalı  
değirmende ağartmadık! – Köpek gitmiş,  
taş oynamış yerinden ama kalan  
bir şeyler var yine de – kırıları  
örtün toz ve boş çuvallar üstünde  
uyuyup kalmış beyaz tenli Zaman,  
kaçan katırlarının derdine düşen  
yaşlı Kronos'un unuttuğu küçük kız,  
bir yaz gülümsemesiyle dudaklarında.

Oysa kaç kurbağa atladi kıydan,  
yoldan kaç mevsim geçti, sıkkın  
oğlanlar gibi tekmeleyerek  
çakılları, deve dikenlerini kesik  
başlar gibi uçurarak rüzgârda.  
Bu köhnemiş yapıyı dokunulmaz kılan

bu şaşkınlık olmalı her defasında,  
uyuyan bir çocuğun odasına  
patavatsız girmenin utancıyla,  
solukları tutarak yapılan bağışlama.

Kızın derin uykusuna kilitlenmiş  
eşyanın işleyişi. Kurtçuk susmuş  
tahtada, pas demirde durmuş,  
oksijeni doyma noktasında tutan  
kırılma sürdükçe sürüyor rüya.  
Boynunun orda çünkü, şeffaf  
derisinin altında, içerinin sert  
rengini uçuk bir maviye sulandıran  
nabız, Büyük Dönüş'ün girdabını  
dengeleyen hafif bir dalgalanma.

Nasıl bir mutluluk olurdu burada  
kalmak! Prensese öpmeye eğilmişken  
büyülenip donan salak bir prens  
gibi dalmak bir alt masala!  
Yaşam, ey unutkan ırmak! Uğursuz  
bir çingirak gibi boynumda asılı  
şu sözleri al “Uyumadan önce  
önümde millerce yol var daha”,\*  
kaçak değirmenciye götür. Şefkatin  
yüreğinde beni böylece bırak...

Şefkatin yüreğinde beni böylece bırak..

\* Robert Frost, “I have miles to go before I sleep.

(*Adam Sanat 165, Ağustos 1999*)

## **Ali Asker Barut**

(1964) *Karanfil Kırıkları* adlı dosyasıyla Ömer Asım Aksoy Şiir Ödülü'nü aldı.

### **CAN GELMİYOR BOĞAZDAN**

En erken gündüzlerde  
En erken güzler kuşanıyor kalbim

Bir kibrit çaktım ayışığında  
Baktım ağustos pırıl pırıl ateş böceklerinden  
Dikyokuşta kafa kafaya  
Türkçe lafa tutuşmuş bir kurbağaylan  
Can gelmiyor boğazdan

Kuzguncuk'ta öttükçe bir serçe  
Önüme doluyor iki gözlerim  
Ölüm ki son tahlilde – şaire göre –  
Teslim olmaktır bir çeşit gökyüzü şerifine  
“Vuracak ve duracak elbet o ziftli kıyıya  
Usuldan usul çırpıntılar halinde”  
En erken gündüzlerde  
En erken güzler kuşanan kalbim

Buluşur sularımız gelecekteki bir dünde  
Gelişe gelişe ıssız gözlerinde öksüz bir çocuğun  
Güpgür açacak o ilk karanfilde

(Adam Sanat 167, Ekim 1999)

## **küçük İskender**

(1964) *Gözyaşlarım Nal Sesleri* adlı son şiir kitabı yayımlandı.

l ö s e m i

Kansızdım. –

Rengim çekilirken cildimden  
çekilir gibi güze doğru yaz tabiattan. –

hayatı kamaştıran haydut bit taarruzu  
aşkları maruz gören ölümün, o hoş tevazusu!  
nereden duyuluyor nabzımı bileklerimden  
gecenin üçüne taşıyan bu garip kaos zırlıtısı  
boş bir binada piyano çalan zombi  
enkaz altındaki siyah, file kadın çorapları  
ya da  
parmaklardan tırnak döken nikotin entarisi  
ne güzel! annen sana yeni papuçlar almış  
yeni gözlükler almış  
yeni intiharlar almış ufaklık!

O oda sabahında tavanında anason nü'leri  
sabahında acının acıdan türemiş en taze sürtüngenleri!  
evet! evet! koridorlarında kırmızı ampul yanan  
şahane Atina evleri, şahane Atina kızları, şahane Atina erkekleri!  
Evler, kızlar, erkekler bir bisikletin hiç tekerleğinin  
olmamasının içtenliği!  
Hiçbir iktidar bisiklet gibi devrilmez!  
Hiçbir zaman deneme yazmayacağız Montaigne benzeri!  
ve Pascal gibi sığınıp tanrıya  
kerrat cetvelini öğrenmek adına  
abaküs gibi kullanmayacağız yıldızları  
Soldan sağa! Soldan sağa! Soldan sağa!

'Bize bilinmeyen bir baharat lazım!'  
demiştin nefesin binerken at kulaklarıma eysersiz.  
neler konuşurduk biz birimiz gidip  
su toplamalı biraz. Birimiz gidip  
beyaz kâğıt almalı, ayçekirdeği çalmalı çocuklardan.  
Ah tabii ki, sette Jan Garbarek'den Red Lanta. –  
mutfaktaki bulaşık, kenefteki kurumuş kedi bokları  
ciğerimde bir alveol daha söndü devasa esrardan!

Deli esrar. Sorumsuz esrar. Komik esrar.  
Ben çömezdim. Ben prizdim. Ben, imkânsızdım.  
perdeleri örttüm sıkı sıkıya şehre – 'geç oldu'  
diye söylendim. Terliklerimi sürtüyererek yürütürken yatağım

İnan

Kansızdım!

Suratı olmayan bir cenindim.

Yani. bir anda bulamamak gibi destedeki eksik 'vale'yi  
tuzluğa kekik. demliğe yağ, dolaba kedi koymak gibi

– Bir kapan yapalım hadi!

diye bağırdın 'İnsan Kapanı!!!'

'Sevgimizi reddeden insanlara yönelik bir Kapan!'

Rengim çekilirken cildimden

çekilir gibi güze doğru yaz tabiattan... Ah!

Ah tabii ki, şubatı. Her muayyen gününde şubat

aslına uygun bir miktar kar atardı.

'Uyku', dedim, 'Uykudur Kapan,

rüyalar için. Bizi rüyalarımıza,

rüyalarımızı bize kapatan TEK korkunç kaplan!'

Bak jandarmalar geldi ellerinde internet var.

Bak kurşuna dizildik adımızı unutacaklar.

Günlükler! Yoksa günlükler seyir defterlerimiz mi..

Ah tabii ki, sette Jan Garbarek'den Red Lanta

o, boş bir binada sürekli piyano çalan piç zombi!

Tekrarladın arkamdan

'Günlükler! yoksa günlükler seyir defterlerimiz mi..

Mosmor köpürürken bedenimde lösemi

cevap veremedim sana, cevap veremedim ilk defa!

Sen

ertesi gün kan verirken bana bir hastane köşesinde

sevgilimin kanı dolarken damarlarıma

sevgilimin kanıyla dirilmeye çalışırken ölü organlarım,

anladım ki, orada, o plastik boruda, o kan şişesinde,

o enjektörün ucundaki sahte iğnede

baloncuklara yenilen kan, o kırmızı şelale

o dörtmala can'a, ruh'a ulaşmak için çırpınan kızıl süvari

o ömrümün müdavimi, o vebaya başkaldıran tarla faresi

o baştanaşağı kan olan, kana dönüşen merhamet

bizi içten içe kankardeş etti

cehennemin eşğinde!

22-23 mart 1999

(Adam Sanat 166, Eylül 1999)

## ***Altay Öktem***

(1964)

### **AĞAÇ DİKMENİN VE YETİŞTİRMENİN FAYDALARI**

bütün çocuklar kuşku duyar yaşadığından  
belalı bir hüznün gibi çalarız kapıları  
kim açacak tıklım tıklım içimiz, dışımız zırdeli  
aramıza göğsü jiletli bir yaz girdi gireli  
anlam nedir bir nev'i aşk. deriz geçeriz

böyle apar topar yaşıyoruz ya kıvrımlı yerleri  
doyasıya ölümlere zaman kalmaz belki diye  
el değmemiş yalanlar söylüyoruz hep kendimize

çok çirkiniz sevgilim; ağaç dikelim durmadan  
bir fidan yetiştirdik diyelim göğüs kafesimizde  
bir kuş kondu diyelim incecik dala çıt diyelim  
kırıldı bir mevsim en buruk yerinden  
bir el değdi diyelim sevişmeyi kana bulayan  
göğüs uçlarını bir rüzgâr uçurdu ovoidan ovaya  
diyelim kırık bir zar gibi algıladık hayatı

ne olacak o fidana, azar azar ölüyoruz ne olacak...

boşuna mı tüm çocuklar kuşku duyar yaşadığından  
bir düşün; beni çok severmiş gibi yap kendine karşı  
bir düşün; yaşken eğilen ağaçlar nasıl yeşertsin bir aşkı  
çok çirkiniz sevgilim çok; en çok da sabaha karşı

*(Varlık 1102, Temmuz 1999)*

## Hakan Savlı

(1965)

### ORFEO

Akşam karanlığında sokağa bakıyoruz..  
 Dışarda yaz var, mavi bir yaz.  
 Orfeo geçiyor camın önünden,  
 sokaklarda pandomim yapar...  
 Anaokulu dağılmış, yanına geldi,  
 kraliçe, kuş kılığında çocuklar.  
*Orfeo, diyor içlerinden birisi, nehir kıyısında gözlüklü bir at var bu gece.*  
*Ah sonsuz teşekkürler kraliçem, diyor Orfeo, verdiğiniz bu değerli bilgi için.*

Nehir kıyısında ay var bu gece..  
 Sirkin aslanı ölmüş, kristal bir tabut için sihirbaza bakıyor herkes.  
*Ama... diyor sihirbaz, siz de biliyorsunuz,*  
*sihir diye bir şey yok ki...*

Konsolda eski bir müzik kutusu,  
 kaldırıyorum kapağını,  
 bir yaprak dönmeye başlıyor müzikle..  
 ayın önünden geçen renkli balıklara bakıyorum..  
*teşekkürler diyor içimden bir ses teşekkürler verdiğin bu mavilik için...*

*Bir müzik kutusu, diyor deniz ayısı, onu bir müzik kutusuna koyalım.*  
 Herkes hevesle bana bakıyor.  
*Hiç değilse saten bir örtü olsa diyor sihirbaz...*  
 Orfeo geliyor..  
 aslanı mavi bir akşamla sarmalayıp,  
 kucağına alıyor.

bu fincanlar ...annemin konsolunda,  
 küçücük... sanki Gülliver için  
*başka dünyalar var mı Orfeo?*  
 eski taş bir  
 isli bir ocak... arkası dönük...  
 ölü bir anne yufka açıyor...  
*gözyaşları müziğe*

*dönüştür mü Orfeo?*

*düş ya da sihir, umrumda değil...  
teşekkürler verdiğin bu mavilik için...*

Akşam karanlığında dansederek Orfeo  
iniyor eski taş sokaklardan  
ışıklar içindeki rıhtıma..  
karlar altında rıhtım  
elleriyle gözlük yapıyor bana  
sonra gülüyor, yerlere eğilerek  
selamlıyor akşamın acı renklerini

karda bir atın ayak izleri  
*başka dünyalar var mı Orfeo?*  
bulutların üstünde bir hangara varıyor  
*ama onu sakın uyandırma Orfeo*  
atlar arasında uyuyor Che Guevera\*  
*müziğe dönüştür mü*  
*gözyaşlarımız?*

*Bulutlar şarkılara girip çıkıyor*

*mavi şarkılar*

*bizim şarkılarımız*

*\* Ernesto Che Guevara, Alber Granados ile başladığı latin amerika  
yolculuğundan 1952 yılı temmuz ayında ayrılır Caracas kentinde bir dostuyla  
karşılaşır. Onun uçağıyla dönüş yolculuğuna başlar Uçakta yarış atları  
vardır.*

*Sunay Akın'a / Ekim 1998 – Haartmaninkatu*

*(Adam Sanat 164, Temmuz 1999)*

## **Derya Çolpan**

(1967)

### **PENCERE VE SU**

bu ay kira gecikecek madam

sokağa ters duran adınız  
penceremdeki buğudan  
bozuk bir cam terlemesi.  
ama dışarıda ne çok adam  
kaç yapabilirsiniz ellerinizle  
kere bakıyorlar camı okşayan suretinize.  
– sulardan ağır bir asfalt akıyor –

belki hâlâ işaret parmağınızda  
penceremden çaldığınız o buğu

bunu kiradan düşerim madam

gözüm dalınca her akşam  
bir kedi geçiyor aynamdan  
siyah ama rüzgâr tavrırlı ve beyaz  
bacaklarınıza dolanıyor uzun boynuyla  
pencereme çizdiğim zaman.

belki hâlâ bacaklarınızda  
o kırılğan saydam kuğu

bunu kendimden düşerim madam

sokaktan eve bakıyorum  
– bu resmi hep sevmişimdir –  
biri kapıya kadar gelmiş  
geri dönmüştür; bilirim.

merdiven ışıkları söniyor  
dudaklarındaki o ucuz ruj et le noir kedi.  
kapınızın arasından sızan ışık

150 *Derya Çolpan*

evin sarı gözlerinden ayrılıyor  
camın hızlı terlemesi.

bu ay kira gecikecek madam

(*Kitap-lık 36, Bahar 1999*)

**Ömer Erdem**

(1967)

ÜSKÜDAR

üsküdar asyadır çine kadar  
her kış  
bıraksa da köpük saçlı kızlarını  
kıyıya  
öfkeli bir yağmurla iner rüzgâr

mihrimâh güneş saati  
yanından  
ince dar bir merdiven uzar  
soğuk  
ve dönmez bir kilit çocuk kütüphanesi  
önünden insanlar yürür ve susar

şemsipaşa  
ceviz bir cami, demirinden  
yan gözle cihangire bakar  
demişti ki tanpınar  
üsküdar uçarsa gider istanbul  
yürüyemez sokaklarında çocuklar

üsküdar asyadır çine kadar

(*Kaşgar 7, Ocak 1999*)

## Metin Kaygalak

(1968)

### HIRKA KÜS

1  
burdayım yüziime kırbaçlanan diünyanın  
bana büküldüğü yerde. kinimi büyüten  
ısrarın yüzü yok, cevaplar perde. örtmüyor  
dilimi karşılık bulduğum sorular. sesimi  
düşürüyor hıncım. zahid kırgın, sultan kimin  
kalbinde. bir aynaya dökülüyorum. tutmuyor  
sır'ım.. ne yapsam herkes yanlış kederde.

2  
burdayım cevabın soruyu incittiği yerde.  
geceye mürekkep bir aynaya sürçüyor  
ismim, kibirsiz taylar dolaşiyor kanımda.  
eğir söze susar oldum nasılsa, nasılsa kanserli  
dilim. fikrim fiilini çekiyor, ne inkâr ne  
küfür, vakti geçmiş sefilim.. inandım ki ben  
her kandile gizli yanmış fitilim.

3  
burdayım sabrımın o teb'ayla sınıandığı,  
ricalin kem sözünü bıraktığı yerde.  
katediyorum baştan başa yeniden geçtiğim  
yerleri. kahredici bir dille tutunuyor bana  
sûr'um. susuyorum. kavmimin incinen gözüyle  
bakıyorum burçlardan çöle. kaab uzak. hırka  
küis.. **hüseyin** ki artık kalbimizde stis!

imrahor '98  
(Ludingirra 9, Bahar 1999)

## ***Bejan Matur***

(1968) Yeni kitabı *Tanrı Görmesin Harflerimi* yayımlandı.

### **TÖREN GİYSİLERİ**

Çürümüş donuk kalbinde bu toprakların  
Gözleri gördüm.  
Herkes sesiyle vardı  
Ve duruşuyla gövdesinin.  
Bir insanı en iyi sevişirken tanırız.  
Kalbimizi birlikte çürütürken.  
Ağırlaşan gövdemiz  
Gece uyandırır.  
Mezar gibidir avlulu evler.  
Çocukluk bir uykudur. Uzun sürer.  
Ve dokunmak için bir arzu  
Bir arzu sürükler bizi ölüme.  
Ben kendimi sınıdım her gövdede  
Ben kendimi bıraktım her şehirde  
İçime aldım göğünü ülkelerin  
Ve boşluğunu görünce kalbimin  
Gitmeli dedim.

Çürümüş tören giysileri içinde  
Askıda salınan kökler.  
Biz denize düşürsek de ateşi  
O hep yanar.  
Issızlık bahşeder karanlığa. Yanar.  
Tarih bir yanılgı olabilir diyor şair  
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.  
Çok sonra  
Bu toprakların kalbi kadar  
Çürümüş bir sonrada  
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.  
Ve düzeltmek için varım  
Ama geciktim

Ölü kızıl suyun dalgası  
Gece yürünen yol

Ve yolcuların dağıldığı zavallı yeryüzü  
Salınan beyaz kefenler  
Tören giysileri.  
Ve bir koşu için gerekli tek şey  
Atın yelesidir.  
Aslolan,  
Şimdi ve burada  
Çürüyüp kaldık.

Tanrı görmesin harflerimi  
İnsan bir hata diyor durmadan  
Ve hatasını düzeltmek için  
Acı veriyor  
Sadece acı.

*Şubat 97, Berlin*

*(Defter 35, Kış 1999)*

## ***Mehmet Can Doğan***

(1969)

### **ÜÇKÂĞITÇI ŞAMAN**

Ben içimden bakıp sesleniyorken ona hattâ seslenirken onunla  
yazdığım her sözcük efsun ve tütsü bıraktı bana  
bir armağan diye inleyişten – her inleyiş bir armağandır ya –  
dağılsın diye dağa vurulan kalp gibi bir yurttan  
ayrı düştüm ben sözün büyüsyyle efsunlanmışken  
yaklaştığım da oldu inkâr edemem mağarasında yatıp kalktığım  
ateş yakıtığım kemik attığım geleceği açtığım o dağın  
evet o dağın uçurumuna kuş saldıgım kurduna ağladığım  
kartal uçtu kurt öldü kartaldır uçar gerçi ama kurt  
neden ölsün hem de neden ölsün yalnızlıktı tek bildiği  
yerinde kaldı hepsi yazıklanmalı mıyım hayıflanmalı mıyım

Kim kimde ne bıraktığını nerden bilebilir  
ve kişi kendisinden ne kaldığını ve dahi ne kalacağını  
yoklar belki hatırlamasa da kimden aldığını

ağrılarını iç sızılarını yıkılışın şerhettiği mânâyı  
elbette ah elbette çiçek toplamayı  
ömür bahçesinden uçmaya kararlı  
bir güvercinin boynunu koparmayı düşünürken  
Güvercin Gerdanlığı'nı ah evet belki bunun için sevdim ben

İp attım kemend oldu şeytanım boynuma  
dolanmıştı nasılsa çocukluğumda ayağıma  
sen sallayacaksın ipi diyen kimdi mutlaka vardı biri  
kimdi beni bir ipin dişlerine ve kuyruğuna bırakan  
kandır akan izle ve çık yarana yosun sarmayan ormandan

Öyleyse ormanlar kahrolsun kahrolsun öyleyse çocukluğum  
tarlalar da biçilmiş ekinler de bir yere götüren yollar da

Ah nasıl bir yerler çekti de beni ah nasıl yollarda yorulduğum ben  
dağlara da baktım içime eğilirken ama çöllere düştüm erken  
hep erken ama ne diyorum hep erken düştüm çöllere ben  
akrebi gördüm dışısını de gördüm erkeği oldum öldüm  
erkek oldukça hep öldüm hep öldüm  
ne kılıç kullanmak korudu beni ne kalkan tutmak  
yani dünyanın zulmüne ortak olmak baba olmak

Ağıtlar dinledim kimin kimde gömüldüğünü anlamak için  
inanmak için herkesin birbirini aldattığı oyunlar izledim  
ah ne acı herkesin herkes için herkese şoyunduğunda  
derinine daldığı denizinde adamın kadının kızıyla boğulduğunda  
boğulduğunda her kuyunun bir uğultuya yurt olduğunda  
ama inanmak için  
dümdüz inanmak için yaşadığını öğrendim sonunda

Salladım ipi şeytanım içinde atlasın atlayabilirse  
coğrafya dersinde kimse ama kimse kalmayınca yanımda  
anladım şeytanın vâkidir ayna olduğu da – çoğalma yakın olma –  
yakın olma diyorum sana ama yine de yine de inandım ona  
inandığım gibi cürüme ve cezaya ve adama ve kadına

Hayır atları değil adamları da vururlar belki başında belki sonunda  
kaba bir şehvetle ya kurşunla olur yahut küfürle  
geçerler üstünden daima evet daima haklı bir mazeretle

sevişmenin mazereti vardır olduğu gibi ayrılmanın  
acımanın kan dökmenin lâkin dalgalanmanın ve durulmanın  
denize iyi geldiğini kim söyleyebilir dahası kim kime ne söyleyebilir  
hangi söz kimin elinden tutar ve kimi sözün söz olduğuna ikna edebilir

Biri bana kalbi sökülmüşleri hatırlatmasın dağlardan ot toplamaya gidenleri  
gidip de şarkılarıyla geri dönmeyenleri dönemeyenleri  
hayaları burulan atları cübbelere inat merhem yapmayı  
hatırlatmasın inat etmeyi iman etmeyi  
aklının boğulduğum düğümünü çözüp kırbaç oluyor yoksa yılan  
aktıkça kırbaç aktıkça kan cennet ile cehennemi birleştiriyor arada kalan  
yazık cennetini silahında taşıyana yazık cehennemin eksik olan silahına  
hem de nasıl yazık kendini cennet ile cehennemin birliğinde tanımlayana  
varlığında cenneti ve cehennemi taşıdığı için vurulmayı o hak eder ilkin  
Yasını mı tutayım hayır yarasından mı alnından mı öpeyim hayır  
kokmasın çürümesin iğrenilmesin diye mezarını mı kazayım hayır  
ama kışkırtılmış her hayırın bir evet olduğunu nasıl anlatayım  
hayır hayır hayır hayır

(Ludingirra 10-11, Yaz-Güz 1999)

## **Didem Madak**

(1970)

### **ÇALIKUŞU'NUN Z RAPORU**

Kedi ve kasımpatı kokuyor bütün sokaklar  
Dilinin dönmediği duaları sayıklıyor  
Zeyniler Köyünde çalikuşu şimdi artık zaman  
Yağmur yağıyor durmadan  
Ağlıyorum kaşarlanmış bir masumiyet olarak  
Bir çılğınım  
Kedilerin ruhlarımızı okuduğuna inandırmaya çalışan herkesi  
Bir elimde tabanca  
Bütün dualarım delik deşik.

Başörtülü bir anne olarak bekliyorum ruhumun  
Şark hizmetinden dönüşünü

Mahalle kavgalarına karışmadan  
 Kocaman bir kabakla boğuşuyorum bazen  
 Doğruyor ve kızartıyorum onu  
 Günler külkedisi, akşamları kömür yakıyoruz.  
 Hikâyeme bir hayat yazmak istiyorum  
 Pek inandırıcı olmayan  
 Ruhuma ıhlamur yollamak istiyorum yün eldivenler  
 Hikâyeme bir ölüm yazmak istiyorum  
 Beni masalların ortasında bırakıp giden ruhuma  
 Romantik radyo dinleyen o eski arkadaşşıma  
 Son bir kere daha limon ağaçlarından bahsetmek istiyorum  
 Otobüs duraklarında yağmurlar bekliyor beni  
 Yağmurla beraberliğimden doğan  
 Birinci ve yüzbininci hayaletim  
 Ucu ısırılmış bir simidin acısını durmadan  
 O kadar çok, o kadar çok hissediyorum.  
 Fareler yeraltından fırlatılan havai fişeklerdi  
 Haberler getiriyorlardı, hep kötü haberler  
 Akşamları günahkâr yazar kasalar kadar  
 Z raporları kadar uzun şiirlerim  
 Elinde bir paket çubuk krakerle geçmişim  
 O eski arkadaşım yıkanmış midesiyle  
 İskambil kağıtları kusan, zarlar  
 Maça kızı ve pis yedili sayesinde  
 Kaç kere ölümle randevulaştı.  
 Plastik çiçeklerle ziyaretine geldi hayat  
 Semt pazarından alınma hırkasıyla,  
 Ayolu, yanisi bol konuşmalarıyla  
 Her bastığında gıcırdayan tahtalarıyla  
 Öyle çok sevdim, öyle çok sevdim  
 Binlerce kapıcı karısından birinin ismiydi sanki kader.

Delirdiğim altyazı şimdi bütün aynalarda  
 Vazgeçtim sonunda hep tura gelen uğur paramdan.  
 Hikâyem ucuz, romanım basmakalıp  
 Pembe kağıtlar aldım  
 Hayatıma bir ölüm yazacağım  
 Bir ölüm, pek de inandırıcı olmayan  
 Yazık hiçbir şair bir çiy tanesi kadar bile sızamadı kâğıda  
 Kayıp şiirlerim gül resimleridir şimdi.

Yazık bir son mektup bile bırakmadan gitti  
Zeyniler Köyünde Çalığışu şimdi artık zaman.

Kasım-Aralık 98  
(*Ludingirra 9, Bahar 1999*)

## **Şener Özmen**

(1971)

### **ŞİMDİDEN KURULAMALISIN RENGİNİ**

şimdiden kurulamalısın rengini  
dönişte kuruntumuz olacak soluğumdaki kavurucu yaz

ateşi gizlemelisin özgürlüğün tütsüstünü de  
yeni bir tutsaklığa varacak yolumuz

şimdiden tutmalısın ellerimi görmeden  
aramızdaki uzaklığın nehrini ve gecesini

ekmek kırıntılarını ve zıplayan çekirgeyi  
yıldızların ve pamuk tarlasının tıp tıp yüreğini  
yad etmelisin  
şimdiden

(*Düşün 10, Mart/Nisan 1999*)

## **Zafer Ekin Karabay**

(1975) Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülünü Can Bahadır Yüce ile paylaştı. Hukuk öğrenimini yeni bitirdi.

### **YARA BANDI**

gün gizini sürdü sessizliğe, konuğunu  
bütün gece bekleyen sokak ışıklarına,  
kaldırımlara. ben sesini duydum yüzünde  
ağlayan kedinin, acısını anladım ve annemi  
anımsadım, bacağına saklayan basma eteği  
görünce yara bandı satan kızın.

sarıydı teni ve kirliydi elleri. bir gecenin  
kondusu yürümüşdü gözlerindeki kısa  
patıkada çocukluğunu oyuncak bir trenden  
çıkartıp taşını sulamıştı kaldırımların  
ve anlamıştı insanlığın yarası olan  
varlığıyla en çok yarasını sarmayı  
gereksindiğini insanların.

“yara bandı alın” mı diyordu yoksa  
“beni sarın” mı? anlayamadım.

(*Varlık 1102, Temmuz 1999*)

## ***Kuvvet Yurdakul***

(1975) Kuvvet Yurdakul *Ben Eskiden Çocuktum* adlı şiir dosyasıyla Arkadaş Z. Özger Şiir Ödülü'nü kazandı. Dosya yıl içinde aynı adla kitaplaştı.

KAMBUR BAHTİYAR – 3–

Bir orman kıyısına oturalım  
Yaprak oyalar bizi  
Eyvah geçmeyen konulardan  
Buldum uzayda hayat var mılardan  
Konuşalım arada susup  
Dünya güzel diyelim  
Kurumak yanlış kırılabiliriz  
Ve önemle hatırlayıp ellerimizi  
Düştükçe sıkığımız  
Yapraklara bakalım

Yanırlırız biraz ne olursa  
O olsun oh olsun ona  
Madem aldıldık uydurmayalım  
Telaş melaş yeni geldik her zaman  
Şimdi bir orman cini geçer  
Bir güzel şaşırırız bile daha neler olur  
Bir kaplumbağa ağlayabilir aramızdan

Bir çocuk kaçabilir uykusuna  
Canı ister açılır susam  
Kırk haramiden bir tanesi  
Yeter bu masalı bozmaya

Hem yanarken terler mi insan  
Yorgan örtmese nesnemizi  
Hangi bilim açıklar  
Ya da açıklasa ne  
Gerdeğimiz olmayacak  
Güncel yataklar kuyruğunda  
Uzayıp ağrıyarak  
Onaylayacağız listemizi  
Bir şelale altında ağzımızı  
Açmanın çekilişinde yazık  
Susayan yine biz olacağız  
Birazdan tren ezecek gibi  
Uzun sürecek bölünmemiz

İyi mi bir orman kıyısına oturalım  
İçinde eyvah geçmeyen şeylerden  
Buldum uzayda hayat var mılardan  
Peki sustum evet bakınca evet gökyüzüne  
Evet ağlayabilir aramızdan  
Bir çocuk kaçabilir  
Bir çocuk ah tabi  
Hepiniz haksızdınız siz de  
Böyle bırakılmazdı filan ama ne olur  
Gidip düzeltelim  
Ters çevrilen kaplumbağaları  
Bahtiyara götürelim  
O çocuk kambur  
Bahtiyar yine sana

Sırtını yaslama demişlerdi  
Eklemiştin usulca

DENEDİM....

## **Nilay Özer**

(1976) Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü'nde "dikkate değer" bulunan Nilay Özer ilk kitabını yayımladı *Zamana Dağılan Nar*

### **ZOR SOKAK**

bir gülün tam ortasından geliyoruz  
izini sürerek aşkın beyin kabuğunda  
türlü taşlamalara direnen mısraların  
bırakma elimi inadına bırakma  
muhitinden geçiyoruz ayıplanmanın

zor sokağın namusunu bekleyen  
horozları kılıbık üç beş silah en fazla  
tehditleri bile aç el ele yürümeye  
minareden sarkıtılan kayıp çocuk anonsu  
kulaklarımıza ibret küpesi diye

hayat bir kurt masalı yarın aynısı dünün  
zor sokak sahnesinde sevda pandomim  
gizli hayranlık mı suskun alkışlardaki  
ancak çiçekler camdan cama sever dostum  
duygular dölleyemez uçan ihtimalleri

bir gülün tam ortasından diğerine varırız  
zafer kazanmış damlaların gizlendiği  
arkamızda ışıklı çakıllar bırakarak  
sevişmeye hazırlarız düş ormanı geceyi  
yer altı suları dehlizler ve sır

yazık ki uykudadır zor sokak sakinleri...

(Adam Sanat 166, Eylül 1999)

## **Zeynep Köylü**

(1978) 1998'de yayımlanan *Son Arzum Gül ve Kedi* ile Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü'nü kazandı.

ZAN

zamandan önce doğdum. bir avuç sesti ömrüm  
gölgemin izi kaldı karanlığın ağzında  
aynada haritasız unutmuştum denizi  
annemin göğsünde eskiyen aşkı  
ben günah işledikçe incelmmişti arz  
döndüm! kabileydiniz çok yüzlü bir çarmıhta  
beni de terkederken bir Tanrıyla aldatın

hiçbir sesi sevmeyi ağzımdaki uçurum  
serçelerin duasıyla büyümüştüm bir gece  
avlunuzun kıızıydım. çok denedim ölmeyi  
her sokak sevişimde kanardı bileklerim  
rüzgârsa içimdeki en eski büyücüydü  
onarırdı çöllerde kırılan esasını  
gölgeme bağdaş kuran ay perisiyle

masallar ki o eksik gölgemden kalmışlardı  
yüzümün yittiğini söylediğinde babam  
bendim gökyüzünün son götürdüğü uçurtma  
adanmış bir kuyuydum odaların yasma  
ırmaklar hiç dönmedi. oysa döndüm  
k a b i l e y d i n i z  
zaman şimdi zan altında

5. 4. 1999

(Bahçe 14, Son Yaz 1999)

## ***Can Bahadır Yüce***

(1981) Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü'nü Zafer Ekin Karabay ile paylaştı. Kuleli Askeri Lisesi son sınıfında öğrenci.

### **DENİZDE ÖLMEK**

1.  
Su kendine dönüyor, mavilikler kendine  
Kendine dönüyorsun, işte; kendi yüzündür,  
Hiç kimse görmemeli, saklan suyun sesinden  
Üşümesin yıldızlar, yalnızlığını söndür

Korsan, daha ne kadar gizlenecek bu hüznü?  
Yalnızların yalnızı, hey korsan, hey serseri;  
Deniz çirkinleşmeden gömülüp git sulara  
Bilmez misin dünyada korsanların yok yeri...

2.  
– Dudaklarımda gizli sulardaki tuzlu sır,  
Sessizce öleceğim, bilmesin kimsecikler  
Bir eşkiyâ ağzında bu yük nasıl taşınır?  
Çekin üstümden göğü, beni ölüm temizler...

*(Varlık 1102, Temmuz 1999)*

## ***Şeref Bilisel***

### **TUZ**

tuzdan kalbi vurur kelimelerin.  
otlara ve söylentilere doğru  
giden bir salıncağın dönüşünü beklerim  
askerlerin rüyasında gördüğü zehir  
toprak aç kalmasın diye  
beni yağmurun sofrasına indirir  
beyaz sefertaları içinde

ben ne zaman yüzünü görsem  
sular perişan, kadınlar tedirgin

bir kolye gibi boynumda  
boşluğa doğru beşik gıcırtiları  
sorular gittikçe eğrileşir  
kim toplayacak bu akşamları

ben ne zaman yüzünü görsem  
külsüz bir ay doğrulur  
metal yorgunluklar altından  
hatıralarını karıştırır  
göl kıyısında bir adam  
elinde saplanmaya hazır çiçek  
beş kez ateş etmiş gömleğine doğru  
daha da edecek

(Kaşgar 7, Ocak 1999)

## İhsan Deniz

### YAZ KALBIYLE GELİR

Yaz, kalbiyle gelir aramıza. Çocukça  
bir nazla hızlanan suskun ve acemi  
dudaklara.. Yağmuru ve bulutu  
tutar, gölü efsunlar, soğuk bir bahçe  
tadı bırakır gözlerin kilitlendiği  
bîçare dakikalara..

O kalp üşüten haz, her sabah rûha  
değen netameli sıyrık; ürpertir dili  
ve dilin içinde yırtılan kasveti..  
Bütün gece bir mahzen sızısıyla mayalanan niyâz!

Yolar sığağın esmer tenini; tan vakti  
hâtıraya sinen ağlama  
ve kahkaha birikintilerini..  
Balkonda bir kıpırtı olsa, akıp  
gider; koyu bir memnuniyet ritmiyle  
yayılır peşimize takılan sokak  
köklerine..

Kim bilir; aramızda dolaşan gölgesi  
kırılmış bu son yaz  
dır belki de.. Göğü döven o saf  
yelpaze; ne arar ne bulur, ince  
huyları kışkırtan bir havuz kenarı  
gibi durduğumuz o boşlukta?

Yaz kalbiyle gelir  
miş aramıza. Hem de perde  
olurmuş eski aşkların hâfızasına..  
Yazık! Ben ki; çok geç  
anladım, inanmazdım  
da Bu mevsim kalbimi habersizce örten  
ö l ü m h i s s i  
nin sesimden bir daha hiç  
ayrılmayacağına...

(E 5, Ağustos 1999)

## ***enderemiroğlu***

İlk şiir kitabı *kararan*. Şiir Atı Yayınları arasında çıktı.

akide bir geceye

kuru çiçekler topladığım taşlar ve biriktirdiğim aşklarla küçücük bir  
hayata yanıldım

bir gecemi sana vermeden önce külün acının ve sancının ter içinde  
yaşardım  
sana dokunmadan önce daha içimde her çoğalan hep gözümde bir  
yazıyla ağlardım  
sesimi sevişmeden önce seninle elmas hızmalı kara dövmeli bir  
sandıkta saklardım  
saçlarında gece bir uyumadan önce azalan günleri ölüm bilir etimi  
kendim yakardım  
boynunda ellerim sihrini görmeden önce bir canı uslanmaz heyecan  
almaz tanırdım  
kırmızıya ve siyaha adanmış kana ve acıya bulanmış bir bedenle  
yatardım

bir gecemi sana vermeden önce insan gecesini kendisinden başka  
kimseye veremez sanırdım

üzgün yanlarımı cam fincanda toplar gözyaşım ah bedenimi sarı  
tenimi yıkardım  
yolları ve kalemleri bana asar göğsümden aşağı yaldız kâğıt kara  
kaplanlar yazardım  
acıyı tanıdım doğunun doğusunda ve batının batısında binbir gecede  
yandım  
ipek ve baharat yollarının ortasında osmanlı ve bizans tahtında acıyı  
anladım  
minarelerin kulelerin ve kubbelerin arasında taşların ve çalılışların can  
acıyla ağladım  
suskun atların ferman yollarında haçı ve alemleri kazıdığım saçlarımla  
başımın taşıdım  
seni geceme yeğledim tersi düze eledim ve ah köklü küflü toprağıyla  
asyayı isyan eyledim  
örtümcek ve karınca zehirinin içindeyim rüyaya geldim ki heyhat  
elimle ayna bir nehirdeydim  
can aldım canımla başka adlar başka sular tanıdım her gece başka bir  
insana kandım  
kalktım ve suyu bakraç suyu iki elimle tutarak saçlarımdan aşağı  
boşalttım ve ıslandım  
iblis andım kendi yüzümü tamdım aynalardan akan sırrın tadında  
kaldım daha uzağa el ettim  
daha uzağa kendimi bildim elimde can kadeh elimde can girebileceğim  
herşeyin içine eridim  
ve ah uzak gecesinde yalnız mezarlarınızın ben beni sadece yalnız  
sadece tek ve sadece bir giydim  
oyun değildim asya masal değil bin geceden taşıdığım süt tenimle  
diri canlı gerçek ve tektim  
bin geceden sakladığım süt tenimi huzurunda asya senin kutsal  
huzurunda toprağında kirlettim  
suyu eledim tuzunu tutarak kendime ellerim sende suyu eledim suyu  
kendime zerk ettim  
neredeysen sana vermeden önce deniz kabuğu taş lahit asya ah asya  
kara kum elledim  
dinledim asya hiç konuşmadan yüzyıllar boyu artık yeter kara  
toprağı seni dinledim  
elimi kestim kırık mavi camlarla güneşe baktım girdim koynuna

tenimi yaktım ve denize aktım  
yalanlarını tanıdım asya ve tenime zevk ettim ki yalancılarının  
suretlerine çocuklarımı attım  
ganimet toplar gibi topladılar beni sudan bedenimi yağmaladım hayır  
asya hayır asla ağlamadım

ağlasam göğsümden sarkan bronz gürz metal halka pas tutar yine  
döner kendime batardım

(Ludingirra 10-11, Yaz-Güz 1999)

## **İzzet Göldeli**

Hâlâ Avustralya'da mı: Türkiye'ye döndü mü? Göldeli. aranıyor!

### **YOL BOYU CANSEVER'LE**

Bıçkın eğretilmelerle  
Yabanıl düzdeğişmelerin  
Kol gezdiği şiirlerinle  
Beyoğlu sokaklarına diktiğin  
Yalnızlık piramitleri  
Alıp götürür  
"Penguene Amerikan Bilardosu" günlerine  
– Nedense bilardo topuna benzetiyorum  
Kendimi bugünlerde  
İtile kakıla –

Geldik sayılır  
Anka çıkmazındayım  
Son sayfalara yakın  
Güdük sevinçlere  
Aşılmaz köprülere abone.  
Yerleşip birazdan  
Dizimin dibine  
Mırıldanmaya başlar  
Külrenkli anılar  
Bozbulanık düşler.

Bağlıyorum  
Kör uçlarını günün  
Bir dilsizin  
Suskunun yaşamını edindim kendime  
İstersen votka koy adını

*(İzmir İzmir 16, Ocak/Şubat 1999)*

## ***Arif Madanoğlu***

MEFTUN

işte orda dağların gıyabında  
ezilmiş çığlık, papatya ölüsü  
cönk defterinde cenk öyküsü  
gizli okunur kaynak sularında

ve gitti ehabil yozudu sevda  
yakılmış köylerin sıcak külü  
ham demir dövülmezse tavında  
farzet, meneviş yoksulu ve küflü

bak, kırağı düşmüş gül gamzede  
solgun yeşil, eğitilmemiş kırmızı  
işte orda mardinli süryani kızı  
etik ve etnik mağduru mu sadece

sahi, öyle midir ateşin bilimi  
zerdüş'tün dönüşü en büyük suç  
o kanırtan soru incitıyor dilimi  
gücenir mi bilmem çelik ve tunç

işte orda dağların gıyabında  
düşünsem hata düşünmesem özür  
uluorta çingar: istersen görünür  
suçlu tanık, o tarafsız aynada

yanılsam keşke pişmanlık duysam  
olur mu hiç! sunak kurban istiyor bak

kan histerisiyle esriyen lanetli pan  
o mağrur söylemi büyütüp abartmasak  
ne şiddet olur ne mağdur ne de pagan

(Dize 39, Ocak 1999)

## **Faize Özdemirciler**

(1964)

### **ÇUHAÇİÇEĞİNİN ZAFERİ**

lâvantayı bu şehirde aldım dolabıma, leylâkla  
burda tanıştım nasıl söylersiniz dargın olduğumu  
yaseminle.

en çok ölülere armağan edilen *lazmari*  
neden *rose mary* oluyor, garantör başkentlere  
yerleşince?

yaslanacak duvar arayan yaşlı bir kadındır  
adalı şair'in ideolojisi. nereye otursa suya  
dokunur ayakları. ama coğrafyaya hapsolmuş  
şiir kırsın artık kelepçesini.

karla bu şehirde tanıştım, paltoyla. burda anladım  
cebin, cüzdanın, pasaportun ve sinir sisteminin  
nelere kadir olmadığını...

her darbe biraz demokrasiymiş gibi “*son bir  
kez daha*” dedi halk. kimseyi karışımıza almadan  
savaşan ve ısrarla kendini karanfil olarak tanım-  
layan yenik bir yasemin ordusuyduk, anladım!

ıslanmış nöroloji yağmurdan korkmazdı, geceleri  
hep ağladım! on miligram amitriptilin endişele-  
rimi giderecekmiş gibi gülümsedi doktorum.

yanlış sinyallere mecbur bir yaşam benimkisi.  
elimi tutsan dudaklarımda sardunyalar kuru

bir ağrıya dönüşecek ilerleyen saatlerinde  
gecenin.

onca yıkımdan sonra, bizi olsa olsa şiir ayakta  
tutar desek, otursak, *yahya bey*'den başlasak!  
aramıza girecekler! karşı çıkacaklar şapkalı  
sözcüklerimize. bunlar eski diyecekler, olmaz  
diyecekler...

sen yabancı anılardan çaldığın kırmızı gül  
yapraklarıyla boyarken dudaklarımı, bağrına  
basmak zorunda kalacaksın çuhaçiçeği'ni  
ve bileceksin ki, onun dışında kalan  
cümle çiçekler lâtife.

(*Varlık 1106, Kasım 1999*)

## ***Bâki Ayhan T.***

### **KİMSE YOK**

(edip cansever'e)

şimdi kimse yok, şimdi kimse  
aramıyor güzlerde kalmış anılarını  
yalnız; ben varım kimse yok şimdi

bir uçak gökyüzünü yalıyor arzuyla  
uzak ormanlarda kökler yeniden  
derinlere çekiyor toprağın özsuyunu  
şimdi kimse yok ben varım yalnız  
durgun su

şimdi kimse yok yalnız; ben varım  
ben varım: yalnız  
şimdi kimse: yok  
bir adam kurbağalara bakmaktan geliyor  
bir adama bakıyor anısız kurbağalar  
kadınlara bakıyor yalnız adamlar

170 *Bâki Ayhan T.*

düştüğü yerde kalıyor kan damlası  
denize bir taş attım herkesin yerine  
halkalar bitene kadar; bekleyeceğim  
birbirine usulca ekleyeceğim güzleri  
gün bitmiş, çocukluğumuz sönmüş ufukta  
şimdi kimse yok yalnız ben varım

şarkının bitişiyle ilgilenmiyor insanlar artık  
şimdi kimse yok yalnız: ben varım  
benim bitişimle ilgilenmiyor kurbağalar  
üstümüze yıkıyor gökyüzünü yağmurlar  
kanalığın başladığı yerde yalnızlık  
şimdi kimse yok yalnız ben varım  
az sonra ben de yokum: anıların bittiği

*(Bahçe 15, Son Bahar 1999)*

# İÇİNDEKİLER

|                                                                                               |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ÖNSÖZ                                                                                         | 7  |
| 1999'da ŞİİR                                                                                  | 9  |
| BELGELİK                                                                                      | 16 |
| FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA (1914)                                                                   |    |
| Bir Ölü'nün Son Soluğunu Bir Milyar Büyütmek<br>( <i>Seviştilerken</i> adlı kitabından. 1999) | 31 |
| İz (Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999)                                                       | 31 |
| BEHÇET NECATİGİL (1916-1979)                                                                  |    |
| Tebrikiye (Kitap-lık 38. Güz 1999)                                                            | 32 |
| İLHAN BERK (1918)                                                                             |    |
| Evin Küçük Tanrıları (No 2, Mart 1999)                                                        | 34 |
| SALÂH BİRSEL (1919-1999)                                                                      |    |
| Alıcı Kuşlar ( <i>Nardenk</i> adlı kitabından)                                                | 36 |
| BAŞARAN (1926)                                                                                |    |
| Gökyüzünde Kırık Aylar (Adam Sanat 165, Ağustos 1999)                                         | 37 |
| CAN YÜCEL (1926-1999)                                                                         |    |
| Vasiyet I ( <i>Alavara</i> adlı kitabından)                                                   | 38 |
| Mintihar (Hürriyet Gaz. 2 Ekim 1999)                                                          | 39 |
| HALİL İBRAHİM BAHAR (1929)                                                                    |    |
| Örtüştük (E Şiir '99, Kasım 1999)                                                             | 40 |
| GÜLTEN AKIN (1933)                                                                            |    |
| Akan Suyu Yakalayıp Durdurmakır Meâl<br>(Öküz 63, Ağustos 1999)                               | 41 |
| Kırmızı Patikler (Kitap-lık 36, Bahar 1999)                                                   | 41 |

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| CEVAT ÇAPAN (1933)<br>“Eski Günler Uzak Bize”<br>(Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999)            | 42 |
| CENGİZ BEKTAŞ (1934)<br>Fırtına (Bahçe 9, Ocak 1999)                                             | 43 |
| KEMAL ÖZER (1935)<br>Yürüdükçe Öğrenmenin Şarkısı (Damar 95, Şubat 1999)                         | 43 |
| RUŞEN HAKKI (1936)<br>Yırtılan Gecede (Adam Sanat 168, Kasım 1999)                               | 44 |
| HİLMİ YAVUZ (1936)<br>Bir Yaz Günü İçin Şiir (E Şiir '99, Kasım 1999)                            | 45 |
| ÜLKÜ TAMER (1937)<br>Kavaklık'ta Bir Akşam (Kitap-lık 35, Kış 1999)                              | 45 |
| ERGİN GÜNÇE (1938-1983)<br>Hızla Eskiyor Yüzüm (Adam Sanat 161, Nisan 1999)                      | 47 |
| AHMET UYSAL (1938)<br>Rüzgârı Öpme Vaktidir<br>(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999) | 48 |
| İHSAN ÜREN (1939)<br>Kaldırım (Düşlem 21, Ocak 1999)                                             | 48 |
| ERAY CANBERK (1940)<br>Yakından Uzağa (Varlık 1096, Ocak 1999)                                   | 49 |
| FİKRET DEMİRAĞ (1940)<br>Beyhud (E Şiir '99, Kasım 1999)                                         | 51 |
| YÜKSEL PAZARKAYA (1940)<br>Ölürüm Yoluna (Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999)                    | 52 |
| HÜSEYİN ATABAŞ (1942)<br>Gölgesi İçine Düşen Göl (Bahçe 13, İlk Yaz 1999)                        | 53 |

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| ATAOL BEHRAMOĞLU (1942)                             |    |
| Alanya Günlükleri (E Şiir '99, Kasım 1999)          | 54 |
| HASAN ŞİŞLİ (1942)                                  |    |
| Arayer (Bahçe 15, Sonbahar 1999)                    | 56 |
| SÜREYYA BERFE (1943)                                |    |
| Veronika'ya, Kiyeslovski'ye (Defter 36, Bahar 1999) | 58 |
| SENNUR SEZER (1943)                                 |    |
| Sayıklamalar (E Şiir '99, Kasım 1999)               | 59 |
| GÜVEN TURAN (1943)                                  |    |
| İznik'ten (Kitap-lık 35, Kış 1999)                  | 60 |
| REFİK DURBAŞ (1944)                                 |    |
| Anılar, Ne Anlatır (Adam Sanat 160, Mart 1999)      | 62 |
| ÖZKAN MERT (1944)                                   |    |
| Bir Aşk Şiiri "Sana" (Varlık 1104, Eylül 1999)      | 63 |
| HİDAYET KARAKUŞ (1946)                              |    |
| Alırım (E Şiir '99, Kasım 1999)                     | 64 |
| AHMET ÖZER (1946)                                   |    |
| Kendine Yolculuk (Yeni Biçem 70, Şubat 1999)        | 65 |
| HÜSEYİN PEKER (1946)                                |    |
| Siz Uğrayın Bir Kere... (Damar 94, Ocak 1999)       | 66 |
| MEHMET TANER (1946)                                 |    |
| Baharatçılar (Varlık 1106, Kasım 1999)              | 67 |
| Suzinak (Kitap-lık 35, Kış 1999)                    | 68 |
| AHMET TELLİ (1946)                                  |    |
| Kekomeçe (Yeni Biçem 71, Mart 1999)                 | 69 |
| AHMET ADA (1947)                                    |    |
| Sözcükler (Kitap-lık 38, Güz 1999)                  | 70 |
| METİN GÜVEN (1947)                                  |    |
| Unutmak İyidir (Yeni Biçem 69, Ocak 1999)           | 71 |

|                                                          |    |
|----------------------------------------------------------|----|
| İNÇİ ASENA (1948)                                        |    |
| Panter (Adam Sanat 169. Aralık 1999)                     | 71 |
| CELÂL SOYCAN (1948)                                      |    |
| Hâlâ Benziyorum Kendime (Işık 5, Ocak/Şubat 1999)        | 72 |
| HULKİ AKTUNÇ (1949)                                      |    |
| Şiir Nasıl Karşılar (Milliyet Sanat 461, 1 Ağustos 1999) | 73 |
| AZER YARAN (1949)                                        |    |
| Gözü (Edebiyat ve Eleştiri 46, Kasım/Aralık 1999)        | 74 |
| SİNA AKYOL (1950)                                        |    |
| Yılıda (Edebiyat ve Eleştiri 46, Kasım/Aralık 1999)      | 75 |
| NURİ DEMİRCİ (1950)                                      |    |
| Tuval (Dize 46, Ağustos 1999)                            | 76 |
| A.HİCRİ İZGÖREN (1950)                                   |    |
| Kılıç Artığı Poe-tik-ler (Düşlem 21, Ocak 1999)          | 77 |
| MEHMET MÜMTAZ TUZCU (1950)                               |    |
| Dev Yapının Dibinde (Yeni Biçem 70, Şubat 1999)          | 80 |
| TAHİR ABACI (1951)                                       |    |
| İçtima (Adam Sanat 161, Nisan 1999)                      | 81 |
| GÜLTEKİN EMRE (1951)                                     |    |
| Zamanı Durdurun (Bahçe 14, Son Yaz 1999)                 | 82 |
| İZZET YASAR (1951)                                       |    |
| Şehir (Defter 36, Bahar 1999)                            | 83 |
| ENİS BATUR (1952)                                        |    |
| Fanus I-II-III (Kitap-lık 38, Güz 1999)                  | 84 |
| ABDÜLKADİR BUDAK (1952)                                  |    |
| Ev Zamanı (Bahçe 14, Son Yaz 1999)                       | 85 |
| GAZANFER ERYÜKSEL (1952)                                 |    |
| Mandarin Porselenler (Varlık 1099, Nisan 1999)           | 86 |

|                                                                         |    |
|-------------------------------------------------------------------------|----|
| OYA UYSAL (1952)                                                        |    |
| Bırak Suretin Kalsın (Milliyet Sanat 462, 15 Ağustos 1999)              | 87 |
| ERGİN YILDIZOĞLU (1952)                                                 |    |
| Bu Aralık Akşamında... (Adam Sanat 158, Ocak 1999)                      | 88 |
| METİN CENGİZ (1953)                                                     |    |
| Günümüze Ağıt (Papirüs 23, Ocak 1999)                                   | 89 |
| ŞÜKRÜ ERBAŞ (1953)                                                      |    |
| Derin Kesik (Yeni Biçem 72, Nisan 1999)                                 | 90 |
| TARIK GÜNERSEL (1953)                                                   |    |
| Bir Aşkın Tarihi<br>( <i>Zaman Denen Oyuncak</i> adlı kitabından, 1999) | 91 |
| YAŞAR MİRAC (1953)                                                      |    |
| ne                                                                      | 93 |
| gülmüş tabanca ( <i>Lazcaz</i> adlı kitabından, 1999)                   | 93 |
| TUĞRUL TANYOL (1953)                                                    |    |
| Gizli Kalp                                                              | 93 |
| Yaz Geçti (E 1, Nisan 1999)                                             | 94 |
| ALİ CENGİZKAN (1954)                                                    |    |
| Kimsesiz Bellek (Kitap-lık 37, Yaz 1999)                                | 95 |
| VEYSEL ÇOLAK (1954)                                                     |    |
| Atlası Yırtık<br>(Kavram Karmaşa 12, Temmuz/Ağustos 1999)               | 96 |
| HÜSEYİN FERHAD (1954)                                                   |    |
| Hazer İçin Birkaç Sarı Gül VIII-IX<br>(Adam Sanat 162, Mayıs 1999)      | 97 |
| HİLMİ HAŞAL (1954)                                                      |    |
| Şairler İçin Derk Desenleri'nden...<br>(Mavi Portakal 19, Bahar 1999)   | 98 |
| AHMET GÜNTAN (1955)                                                     |    |
| Güzel Ayrılık ( <i>İkili Tekrar</i> adlı kitabından, 1999)              | 99 |

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| RONİ MARGULİES (1955)                                                             |     |
| Mahkeme (Adam Sanat 164, Temmuz 1999)                                             | 100 |
| MURATHAN MUNGAN (1955)                                                            |     |
| Çöl Terzisi (Kitap-lık 37, Yaz 1999)                                              | 101 |
| YUSUF ALPER (1956)                                                                |     |
| Sana Seni Çarparak (Varlık 1101, Haziran 1999)                                    | 102 |
| ADNAN AZAR (1956)                                                                 |     |
| Yağmurun Yağması... (E 5, Ağustos 1999)                                           | 103 |
| SALİH BOLAT (1956)                                                                |     |
| Gece Tanıklığı XXII-XXV-XXVI<br>(Edebiyat ve Eleştiri 43-44, Temmuz/Ağustos 1999) | 104 |
| HAYDAR ERGÜLEN (1956)                                                             |     |
| Anne-Bugün (No 2, Mart 1999)                                                      | 105 |
| TURGAY FİŞEKÇİ (1956)                                                             |     |
| Evrin (Adam Sanat 169, Aralık 1999)                                               | 106 |
| SEFA KAPLAN (1956)                                                                |     |
| Roberta (Kitap-lık 36, Bahar 1999)                                                | 107 |
| LÂLE MÜLDÜR (1956)                                                                |     |
| *** (E 4, Temmuz 1999)                                                            | 108 |
| YAVUZ ÖZDEM (1956)                                                                |     |
| Sanki Unuttukça Övdük... (İslık 6, Mart/Nisan 1999)                               | 109 |
| MAHMUT TEMİZYÜREK (1956)                                                          |     |
| Kısa Tanrı Tarihi (Defter 36, Bahar 1999)                                         | 109 |
| İLYAS TUNÇ (1956)                                                                 |     |
| Kuyu Sözler (Bahçe 16, Yeni Kış 1999)                                             | 111 |
| ŞERİF ERGİNBAŞ (1957)                                                             |     |
| Bir Güz Saatidir Kaya (Bahçe 14, Son Yaz 1999)                                    | 111 |

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| MUZAFFER KALE (1957)<br>İkindilik (Varlık 1103, Ağustos 1999)                         | 112 |
| YUNUS KORAY (1957)<br>Şiirin Anısı<br>(Edebiyat ve Eleştiri 41-42, Mart/Nisan 1999)   | 113 |
| HALİL İBRAHİM ÖZCAN (1957)<br>Kuruntu Boşunallığı (Papirüs 26, Nisan 1999)            | 114 |
| HASAN ÖZTOPRAK (1957)<br>Kırklar Kitabından XV (Varlık 1100, Mayıs 1999)              | 114 |
| ENGİN TURGUT (1957)<br>Şarabın Sözleri (Uç 2, Nisan/Mayıs 1999)                       | 116 |
| ORHAN ALKAYA (1958)<br>Tuz Günleri (E 2, Mayıs 1999)                                  | 117 |
| ERGÜL ÇETİN (1958)<br>Can Yücel'in Can Havliyle (Kavram Karmaşa 13, 1999)             | 119 |
| BEDİRHAN TOPRAK (1958)<br>Anahtar Âyini İçin Ön Hazırlık (Adam Sanat 161, Nisan 1999) | 120 |
| MEHMET YAŞIN (1958)<br>Valiz (Defter 35, Kış 1999)                                    | 121 |
| OSMAN HAKAN A. (1959)<br>Elveda (Varlık 1104, Eylül 1999)                             | 122 |
| SALİH MERCANOĞLU (1959)<br>Ay Telaşı (Mavi Portakal 20, Yaz 1999)                     | 122 |
| TUĞRUL ASİ BALKAR (1960)<br>Kanit (Pencere 16, Mayıs/Haziran 1999)                    | 123 |
| METİN FINDIKÇI (1960)<br>Vazo (Adam Sanat 168, Kasım 1999)                            | 125 |

|                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| TUĞRUL KESKİN (1960)<br>Acılarınıza Dönün Şiir Ordadır<br>(Ütopiya 6, Kış 1999)-(Dize 41, Mart 1999) | 126 |
| ÇİĞDEM SEZER (1960)<br>Doğrulayan Aşk'lar İçin (Mavi Portakal 20, Yaz 1999)                          | 128 |
| CEM UZUNGÜNEŞ (1960)<br>Aydınlanma (Kaşgar 7, Ocak 1999)                                             | 128 |
| TURGAY KANTÜRK (1961)<br>Açılmamış Mektuplar'dan I (Bahçe 13, Haziran/Temmuz 1999)                   | 130 |
| YILMAZ ODABAŞI (1961)<br>Ömrüm Beni Yok Saysın (Öküz 66, Kasım 1999)                                 | 131 |
| OKTAY TAFTALI (1961)<br>Kayıp ve Marifet (Öküz 59, Nisan 1999)                                       | 133 |
| ZEYNEP UZUNBAY (1961)<br>Gözyazısı (Dize 43, Mayıs 1999)                                             | 134 |
| SUNAY AKIN (1962)<br>Kanat Gölgesi (Öküz 59, Nisan 1999)                                             | 135 |
| HÜSEYİN ALEMDAR (1962)<br>Üç Yeis (Dize 39, Ocak 1999)                                               | 136 |
| HÜSEYİN ATLANSOY (1962)<br>Göl İçinde Akan Irmak (Kaşgar 7, Ocak 1999)                               | 137 |
| V. B. BAYRIL (1962)<br>Hayy, Dar! (Kaşgar 8, Mart 1999)                                              | 138 |
| BİRHAN KESKİN (1963)<br>Yeryüzü Halleri 3 -Karinca (Kitap-lık 37, Yaz 1999)                          | 139 |
| ENVER TOPALOĞLU (1963)<br>Gövdesinden Ayrı Uçan Pervane (Defter 36, Bahar 1999)                      | 140 |

|                                                                        |     |
|------------------------------------------------------------------------|-----|
| NAZMİ AĞIL (1964)                                                      |     |
| Şefkatin Yüreğinde (Adam Sanat 165, Ağustos 1999)                      | 141 |
| ALİ ASKER BARUT (1964)                                                 |     |
| Can Gelmiyor Boğazdan (Adam Sanat 167, Ekim 1999)                      | 143 |
| kÜÇÜK İSKENDER (1964)                                                  |     |
| Lösemi (Adam Sanat 166, Eylül 1999)                                    | 143 |
| ALTAY ÖKTEM (1964)                                                     |     |
| Ağaç Dikmenin ve Yetiştirmenin Faydaları<br>(Varlık 1102, Temmuz 1999) | 146 |
| HAKAN SAVLI (1965)                                                     |     |
| Orfeo (Adam Sanat 164, Temmuz 1999)                                    | 147 |
| DERYA ÇOLPAN (1967)                                                    |     |
| Pencere ve Su (Kitap-lık 36, Bahar 99)                                 | 149 |
| ÖMER ERDEM (1967)                                                      |     |
| Üsküdar (Kaşgar 7, Ocak 1999)                                          | 150 |
| METİN KAYGALAK (1968)                                                  |     |
| Hırka Küs (Ludingirra 9, Bahar 1999)                                   | 151 |
| BEJAN MATUR (1968)                                                     |     |
| Tören Giysileri (Defter 35, Kış 1999)                                  | 152 |
| MEHMET CAN DOĞAN (1969)                                                |     |
| Üçkâğıtçı Şaman (Ludingirra 10-11, Yaz-Güz 1999)                       | 153 |
| DİDEM MADAK (1970)                                                     |     |
| Çalıkuşu'nun Z Raporu (Ludingirra 9, Bahar 1999)                       | 155 |
| ŞENER ÖZMEN (1971)                                                     |     |
| Şimdiden Kurulamalısın Rengini<br>(Düşün 10, Mart/Nisan 1999)          | 157 |
| ZAFER EKİN KARABAY (1975)                                              |     |
| Yara Bandı (Varlık 1102, Temmuz 1999)                                  | 157 |

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| KUVVET YURDAKUL (1975)<br>Kambur Bahtiyar -3- (E 2, Mayıs 1999)             | 158 |
| NİLAY ÖZER (1976)<br>Zor Sokak (Adam Sanat 166, Eylül 1999)                 | 160 |
| ZEYNEP KÖYLÜ (1978)<br>Zan (Bahçe 14, Son Yaz 1999)                         | 161 |
| CAN BAHADIR YÜCE (1981)<br>Denizde Ölmek 1-2 (Varlık 1102, Temmuz 1999)     | 162 |
| ŞEREF BİLSEL<br>Tuz (Kaşgar 7, Ocak 1999)                                   | 162 |
| İHSAN DENİZ<br>Yaz Kalbiyle Gelir (E 5, Ağustos 1999)                       | 163 |
| enderemiroğlu<br>akide bir geceye (Ludingirra 10-11, Yaz/Güz 1999)          | 164 |
| İZZET GÖLDELİ<br>Yol Boyu Cansever'le (İzmir İzmir 16, Ocak/Şubat 1999)     | 166 |
| ARİF MADANOĞLU<br>Meftun (Dize 39, Ocak 1999)                               | 167 |
| FAİZE ÖZDEMİRCİLER (1964)<br>Çuhaçiçeğinin Zaferi (Varlık 1106, Kasım 1999) | 168 |
| BÂKİ AYHAN T<br>Kimse Yok (Bahçe 15, Son Bahar 1999)                        | 169 |

# 1999 ŞİİR YILLIĞI

## DOĞRU-YANLIŞ CETVELİ

### Sayfa

|     |                                                                |
|-----|----------------------------------------------------------------|
| 72  | Üstten 6. dizenin sonuna soru imi (?) konacak.                 |
| 75  | Sondan 2. dizede “Durgun”, “durgun” olacak                     |
|     | Sondan 3. dizede “Çitlenbik” “çitlembik” olacak.               |
| 95  | Üstten 3. dizede “böceği”, “böcekleri” olacak                  |
| 116 | “Anımsamalar” şiirinde 1. dizenin son sözcüğü “uykuyum” olacak |
| 170 | Sondan 3. dizede “zavallı”, “zavallı” olacak.                  |
| 188 | Baştan 15. satır “Temmmuz” “Temmuz” olacak                     |
| 190 | Mehmet Yaşın’ın doğum tarihi eklenecek                         |

## 1994 ŞİİR YILLIĞI

Sayfa 31, alttan 5. satır, “Telos” “Teos” olacak

ADAM

# 2000 ŞİİR YILLIĞI

## ŞİİRİMİZDE GEÇEN YIL



Fazıl Hüsnü Dağlarca • Behçet Necatigil • İlhan Berk • Salâh Bırsel • Başaran  
• Can Yücel • Halil İbrahim Bahar • Gülten Akın • Cevat Çapan • Cengiz Bektas  
• Kemal Özer • Ruşen Hakkı • Hilmi Yavuz • Ülkü Tamer • Ergin Günce • Ahmet  
Uysal • İhsan Üren • Eray Canberk • Fikret Demirağ • Yüksel Pazarkaya • Hüseyin  
Atabaş • Ataol Behramoğlu • Hasan Şişli • Süreyya Berfe • Sennur Sezer • Güven  
Turan • Refik Durbaş • Özkan Mert • Hidayet Karakuş • Ahmet Özer • Hüseyin  
Peker • Mehmet Taner • Ahmet Telli • Ahmet Ada • Metin Güven • İnci Asena  
• Celâl Soycan • Hulki Aktunç • Azer Yaran • Sina Akyol • Nuri Demirci • A. Hicri  
İzgören • Mehmet Mümtaz Tuzcu • Tahir Abacı • Gültekin Emre • İzzet Yasar  
• Enis Batur • Abdülkadir Budak • Gazanfer Eryüksel • Oya Uysal • Ergin Yıldızoğlu  
• Metin Cengiz • Şükrü Erbaş • Tarık Günersel • Yaşar Miraç • Tuğrul Tanyol  
• Ali Cengizkan • Veysel Çolak • Hüseyin Ferhad • Hilmi Haşal • Ahmet Güntan  
• Roni Margulies • Murathan Mungan • Yusuf Alper • Adnan Azar • Salih Bolat  
• Haydar Ergülen • Turgay Fişekçi • Sefa Kaplan • Lale Müldür • Yavuz Özdem  
• Mahmut Temizyürek • İlyas Tunç • Şerif Erginbay • Muzaffer Kale • Yunus Koray  
• Halil İbrahim Özcan • Hasan Öztoprak • Engin Turgut • Orhan Alkaya • Ergül  
Çetin • Bedirhan Toprak • Mehmet Yaşın • Osman Hakan A. • Salih Mercanoğlu  
• Tuğrul Asi Balkar • Metin Fındıkçı • Tuğrul Keskin • Çiğdem Sezer • Cem  
Uzungüneş • Turgay Kantürk • Yılmaz Odabaşı • Oktay Taftalı • Zeynep Uzunbay  
• Sunay Akın • Hüseyin Alemdar • Hüseyin Atlansoy • V. B. Bayrıl • Birhan  
Keskin • Enver Topaloğlu • Nazmi Ağıl • Ali Asker Barut • küçük İskender • Altay  
Öktem • Hakan Savlı • Derya Çolpan • Ömer Erdem • Metin Kaygalak • Bejan  
Matur • Mehmet Can Doğan • Didem Madak • Şener Özmen • Zafer Ekin Karabay  
• Kuvvet Yurdakul • Nilay Özer • Zeynep Köylü • Can Bahadır Yüce • Şeref Bilsel  
• İhsan Deniz • enderemiroğlu • İzzet Göldeli • Arif Madanoğlu • Faize Özdemirciler  
• Bâki Ayhan T.

